

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

securitatea

STRICT SECRET

Nr. 2 (54) — 1981

securitatea

1981

Exemplar nr. 633

STRICT SECRET

Cuprins

O sarcină de mare
răspundere

Interviul nostru

Sub semnul unei sporite
exigențe în muncă

Insemnări pe marginea
unui schimb de experiență

În sprijinul învățămîntului
de specialitate

Conceptia secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind rolul organelor de securitate în apărarea independenței și suveranității naționale, a cuceririlor revoluționare ale poporului român — general-locotenent Nicolae PLEȘÎȚĂ, adjunct al ministrului de interne

3

Apărarea și protejarea cadrelor de securitate de acțiunile serviciilor de spionaj, ale cercurilor reacționare din străinătate și elementelor ostile din țară — general-maior Gheorghe FLOREA

10

Modalități de prevenire și contracarare a proliferării zvonurilor de natură să afecteze securitatea statului — interviu cu tovarășul general-maior Aron BORDEA, realizat de maior Mihai STAN

15

Tendințe noi în activitatea extremist-teroristă — convorbire cu tovarășul colonel Ștefan BLAGA, consimnată de lt. col. Petre HLADCHI

19

Sarcini prioritare ale aparatului de contrainformații în sectoarele economice pentru prevenirea infracțiunilor date în competență și a oricăror fapte generatoare de prejudicii în unitățile agrozootehnice — de colonel Vasile MOCANU, colonel Alexandru CĂLINOIU și lt. col. Claudiu NOTOPOL

24

Măsuri pentru depistarea și controlul legăturii în activitatea de spionaj — de lt. col. Ion TAMEȘ

28

Despre recrutarea și munca cu informatorii proveniți din rindul străinilor — de maior Nicolae CĂLUGĂRIȚĂ

31

Metode și mijloace folosite în redactarea, multiplicarea și difuzarea înscrisurilor anonime cu conținut necorespunzător. Prevenirea răspîndirii unor asemenea înscrisuri și modalități concrete de lucru pentru depistarea operativă a autorilor și difuzorilor lor — documentar întocmit de colonel Gheorghe PREDA, lt. col. Florea IATAN și căpitan Gheorghe NICOLA

35

	Particularitățile cercetării autorilor de înscrisuri cu conținut dușmănos — consultație de colonel Mircea ONEA și căpitan Alexandru OLARU	Pag. 40
X	Situații în care se întocmesc procese-verbale de con- statăre a efectuării actelor premergătoare de către ofițerii din aparatul informativ-operativ de securitate — consultație de colonel Corneliu ANGHEL și colonel George ADAM	43
X	Aplicarea măsurii confiscării speciale prevăzută de Codul penal în cazurile lucrate de organele de secu- ritate în care nu se impune începerea urmăririi penale ori se dau soluții de neurmărire — documentar realizat de colonel Corneliu ANGHEL și colonel George ADAM	47
	Concepția de acțiune și metodologia organizării pe criterii științifice a activității de apărare a secretului de stat și de prevenire a scurgerii de informații din obiec- tivele asigurate contrainformativ — plan orientativ de dezbateri întocmit de colonel Ioan PETREA și maior Ion GHEORGHE	53
	Sistemul de comunicare secretă prin utilizarea de comunicări convenționale și procedee de realizare a acestora — consultație de lt. col. Petre NAE și lt. maj. Constantin NEACȘU	59
	I. J. Timiș: Măsuri întreprinse pentru cunoașterea și neutralizarea acțiunilor ostile ale unor străini aflați la studii în țara noastră — de colonel Aurelian MORTOIU	65
	Vă prezentăm cazul „Cornea” — de colonel Ladislau IOVIȚĂ și maior Mihai IONEȘCU	67
	„În fața opiniei publice — de maior Aurel DOGARU	68
	Dincolo de adresa expeditorului... — de colonel Con- stantin MARINESCU și maior Eugen GRIGORESCU	70
	Barbu & Comp... — de colonel Ion POIANĂ și că- pitan Gheorghe TRIFU	73
	Prevenirea scurgerii de date și informații secrete prin materialele destinate publicității — de colonel Costică NISTOR	75
	Noi date despre activitatea serviciului secret al Is- raelului — traducere de lt. col. Iuliu MAKLARI și lt. col. Ioan ALBU	78
	Radiografia unui act terorist — de maior Nicolae TOMA	80
	Toc special pentru pistol — de maior Nicolae TOMA	83
	Semnal editorial — de lt. col. Enache PASCALE	84
	Bibliografie la temele pentru pregătirea de speciali- late a cadrelor din organele de securitate (pentru con- vocările din anul 1981)	85

Din experiența noastră

Cadran profesional

O sarcină permanentă

Din presa de peste
hotare

Din agenda nouărilor

Publicația este editată în cadrul Centrului de informatică și documentare
Redactori: Major Gheorghe VASILE și lt. col. Petre HLADCHI

Comanda nr. 047

Apărut: iunie 1981

CONCEPȚIA SECRETARULUI GENERAL AL PARTIDULUI, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, PRIVIND ROLUL ORGA- NELOR DE SECURITATE ÎN APĂRAREA INDEPENDENȚEI ȘI SUVERANITĂȚII NAȚIONALE, A CUCERIRILOR REVO- LUȚIONARE ALE POPORULUI ROMÂN

General-locotenent NICOLAE PLEȘIȚĂ
adjunct al ministrului de interne

Sărbătorirea de către întregul nostru popor a glorioasei aniversări
a 60 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român a constituit
un minunat prilej de a omagia, cu sentimentul celei mai auten-
tice mândrii și cu cele mai alese gânduri de recunoștință, opera revolu-
ționară, de profundă și radicală înnoire politică și socială a patriei, în-
făptuită de comuniștii români.

Întreaga această operă poartă amprenta gândirii teoretice și prac-
tice de valoare inestimabilă a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, pa-
triot înflăcărat și dîrz, revoluționarul dedicat din fragedă tinerețe luptei
comuniștilor, personalitate proeminentă a mișcării comuniste și munci-
toarești internaționale, al cărui exemplu îl venerăm și îl urmăm cu ne-
clintită încredere și profundă admirație.

Conținutul, originalitatea și caracterul științific al concepției secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, privind rolul organelor de securitate — conduse permanent de partid — în apărarea independenței și suveranității naționale, a cuceririlor revoluționare ale poporului român.

Este meritul incontestabil al tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU de a fi elaborat și fundamentat, pornind de la condițiile concrete și particularitățile specifice ale României, o concepție originală, profund revoluționară privind apărarea cuceririlor socialiste ca parte integrantă a procesului de făurire a noii orânduiri, ca atribut al întregului popor, ca datorie sacră a fiecărui cetățean român.

Această concepție — așa cum este definită și argumentată foarte clar în documentele de partid, îndeosebi în cele din ultimii 16 ani, care poartă amprenta contribuției teoretice și practice a secretarului general al partidului — reprezintă baza politico-strategică a întregii activități desfășurate de aparatul de securitate pentru apărarea patriei, a vieții și muncii pașnice de construcție socialistă a poporului român.

Pentru evidențierea elementelor fundamentale ale concepției secretarului general al partidului în legătură cu locul și rolul organelor de securitate în apărarea independenței și suveranității naționale, a cuceririlor revoluționare ale poporului român, trebuie pornit în primul rând de la doctrina militară, fundamentată cu atita strălucire de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, potrivit căreia apărarea patriei, a cuceririlor revoluționare, este cauza și opera întregului popor — sub conducerea partidului —, activitatea organelor de securitate înscriindu-se ca o parte integrantă și subordonată procesului de făurire a orînduirii socialiste.

Esența raportului dialectic menționat, fundamental pentru activitatea noastră, este redată cu deosebită profunzime de secretarul general al partidului, care sublinia: „Noi am privit și privim securitatea ca o parte a forțelor revoluționare ale clasei muncitoare, ale poporului, îndreptată împotriva acelor elemente care s-ar deda la acțiuni ostile intereselor poporului și cauzei socialismului, care ar încălca legile statului nostru, ar atenta la cuceririle construcției socialiste”.*)

Din această teză de o mare însemnătate teoretică și practică rezultă în mod cit se poate de clar că aparatul de securitate reprezintă un instrument specializat al statului, creat pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea oricăror acțiuni dușmănoase îndreptate împotriva orînduirii socialiste.

Un alt element definitoriu ce se desprinde din concepția la care ne referim îl constituie faptul că, în cadrul activității generale de făurire a statului socialist, ca principal instrument de construire a noii societăți, încă de la început partidul a considerat crearea organelor de

securitate ca o necesitate obiectivă, ca o cerință logică a procesului revoluționar.

„Știți bine, spunea tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, că partidul nostru s-a orientat de la început, de fapt din primele zile de după eliberare, spre crearea unor forțe armate proprii, a unor forțe proprii de apărare a cuceririlor revoluționare, că am acționat în mod consecvent pentru înnoirea organelor vechi ale aparatului Ministerului de Interne, pentru organizarea, cu participarea directă a clasei muncitoare, a acestor organe, chemate să apere cuceririle revoluționare, să respingă orice încercare a dușmanului de clasă de a împiedica procesul de transformări revoluționare din România”.**).

Un loc aparte în concepția tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU îl ocupă aprecierea potrivit căreia aparatul de securitate este un aparat al partidului, iar lucrătorii de securitate sînt activiști de partid care își desfășoară activitatea într-un domeniu special.

Relevind necesitatea imperioasă a conducerii de către partid a activității organelor de securitate, trebuie subliniat că aceasta decurge, în mod obiectiv, din caracterul prin excelență politic al muncii organelor noastre, din locul și rolul pe care le au în societate, din faptul că măsurile ce le întreprind se referă la interese majore ale statului, ale poporului.

Referindu-se la conținutul activității aparatului de securitate, secretarul general al partidului arăta: „...eu consider organele securității ca un aparat al partidului, iar pe lucrătorii de securitate ca activiști de partid. Ca atare, ei sînt chemați să îndeplinească neabătut, în orice împrejurări, politica partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de prietenie cu țările socialiste, cu toate popoarele care luptă pentru dezvoltarea independentă, politica de colaborare cu toate statele, de pace în întreaga lume”.**).

Sîntem conștienți că, pentru a fi la înălțimea mărețelor sarcini ce ne revin în calitate de activiști ai partidului care își desfășoară activitatea într-un domeniu special, munca noastră trebuie să se caracterizeze printr-un înalt spirit revoluționar, pasiune și dăruire comunistă în îndeplinirea misiunilor încredințate, prin cinste și corectitudine exemplare, prin fermitate și combativitate față de orice acte antisociale și manifestări ce contravin principiilor societății noastre, eticii și echității socialiste, prin spirit de jertfă și sacrificiu ostășesc în slujirea intereselor patriei.

Pentru aparatul de securitate sînt prezente și vii în memorie indemnul și ordinul Comandantului nostru suprem, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, care arăta că prin felul cum acționează lucrătorii de securitate, oamenii judecă în fond nu activitatea acestor lucrători, ci însăși politica partidului și statului, însăși orînduirea noastră socialistă.

Sînt demne de reliefat, ca o latură fundamentală, deosebit de importantă, originalitatea și caracterul profund umanist ale concepției

*) Nicolae Ceaușescu — Cuvîntare la adunarea festivă consacrată aniversării a 20 de ani de la înființarea securității statului — 29 august 1968 — în „România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste”, vol. 3, Editura politică, București, 1969, pag. 464.

*) Nicolae Ceaușescu — Cuvîntare la festivitatea din Capitală consacrată aniversării organelor de securitate — 12 octombrie 1973, în „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, vol. 9, Editura politică, București, 1974, pag. 391—392.

**) Nicolae Ceaușescu — Op. cit., pag. 399.

secretarului general al partidului cu privire la rolul organelor de securitate în apărarea — sub conducerea partidului — a cuceririlor revoluționare ale poporului. Originalitatea acestei concepții rezultă, în primul rând, din faptul că ea reprezintă o dezvoltare creatoare a teoriei socialismului științific, în raport cu adevărurile fundamentale și condițiile obiective ale fiecărei etape parcurse de țara noastră în făurirea noii orinduirii.

Dealtfel, toate elementele constitutive pe care le-am prezentat sînt ele însele edificatoare în ceea ce privește caracterul original al concepției tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU privind rolul aparatului de securitate în apărarea cuceririlor revoluționare. Importanța acordată acestei probleme și originalitatea ei sînt atestate și de faptul că în Programul Partidului Comunist Român elaborat din inițiativa și sub îndrumarea nemijlocită a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, se regăsesc înscrise, într-un capitol special, locul și rolul organelor de securitate, alături de celelalte organe ale Ministerului de Interne, în ce privește contribuția — sub conducerea partidului și împreună cu întregul popor — la apărarea țării.

„Organele de securitate — sublinia secretarul general al partidului — trebuie să acționeze în concordanță strictă cu prevederile legii, să respecte și să asigure aplicarea neabătută a legalității socialiste, veghind ca nimeni să nu fie pedepsit sau să sufere pe nedrept și, totodată, nici o persoană care atentează la cuceririle revoluționare sau încalcă legile țării să nu rămână nepedepsită.*)

Mergînd pe linia profunzimii teoretice a concepției analizate, trebuie să relevăm că umanismul socialist este un fenomen activ, care se cere realizat în toate ipostazele sale. Așadar, dacă un om nevinovat față de societate ar suferi vreo condamnare, atunci ar avea de suferit legalitatea și justiția, însuși umanismul orinduirii noastre. În același timp însă, cel care încalcă legile țării, normele de conviețuire socială, principiile eticii și echității socialiste, încalcă el însuși umanismul și, ca atare, măsurile represive întreprinse împotriva lui de organele speciale ale statului sînt o necesitate imperioasă, ele fiind în consens cu cerințele umanismului socialist.

Reținem, deci, ca esențială pentru organele de securitate necesitatea ca întreaga lor activitate să se desfășoare în strînsă legătură cu masele, în concordanță cu prevederile legale, în spiritul umanismului socialist, ceea ce înseamnă în fond apărarea cuceririlor revoluționare, a libertății și independenței statului nostru, împiedicarea oricăror acțiuni care pot lovi în interesele poporului român. De aici și cerința de importanță majoră, subliniată în repetate rânduri de Comandantul suprem, ca organele de securitate să-și axeze activitatea pe sprijinul și participarea nemijlocită a maselor, să întărească permanent legăturile cu oamenii muncii.

*) Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multifazic dezvoltate și înaintare a României spre comunism, Editura politică, București, 1975, pag. 127.

Cerințele actuale puse în fața organelor de securitate de către tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, comandantul nostru suprem, vizînd creșterea calității și eficienței tuturor activităților întreprinse pentru apărarea securității statului.

În etapa pe care o parcurgem, sînt deosebit de actuală cerința și indemnul adresate cadrelor noastre de Comandantul suprem de a fi exigente cu ele însele, îndeosebi în ce privește realizarea unei calități noi, superioare și a unei eficiențe sporite în întreaga activitate de securitate.

În primul rând trebuie subliniată consecvența cu care tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU orientează întreaga activitate desfășurată de aparatul de securitate, pentru a fi la înălțimea sarcinilor de mare răspundere ce îi revin. În cadrul măsurilor generale de perfecționare a conducerii societății, de dezvoltare a democrației socialiste, partidul nostru, secretarul său general au acordat și acordă o atenție deosebită și îmbunătățirii permanente a activității organelor de securitate.

Crearea Departamentului securității statului, organizarea și orientarea unitară și indivizibilă a muncii sînt rezultatul concepției și indicațiilor concrete, nemijlocite, ale secretarului general al partidului nostru. De o inestimabilă valoare teoretică și practică sînt orientările, indicațiile și ordinele date de Comandantul nostru suprem, atît cu ocazia frecventelor analize efectuate asupra problemelor de fond ale muncii de securitate, cit și în procesul rezolvării unor sarcini concrete.

Consfăturile și întîlnirile tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU cu activul de partid și cadrele de comandă din aparatul de securitate constituie — de fiecare dată — un prilej de analiză, bilanț și îndrumări concrete privind perfecționarea întregii noastre activități.

Un aspect esențial, de o mare valoare teoretică și practică, al concepției secretarului general al partidului cu privire la activitatea organelor noastre, îl constituie formularea obiectivelor fundamentale ale muncii de securitate, și anume:

a) apărarea țării împotriva oricăror acțiuni dușmănoase, inițiate și desfășurate de cercuri și centre reacționare, de servicii de spionaj străine, de organizații, grupări și elemente ostile;

b) sprijinirea, prin mijloacele muncii de securitate, a promovării consecvente a intereselor R. S. România în relațiile cu alte state, în domeniile politic, economic, tehnico-științific și de altă natură.

Din conținutul acestor două obiective fundamentale rezultă și mai pregnant necesitatea implicării totale a aparatului nostru în problema majoră a vieții social-politice și economice a țării, sarcina de a îndeplini neabătut, în orice împrejurare, politica partidului de făurire și apărare a orinduirii socialiste pe pămîntul strămoșesc.

Pentru a releva și mai mult importanța și actualitatea obiectivelor fundamentale ale muncii de securitate, nu trebuie să uităm faptul că societatea socialistă se construiește în condițiile de mare complexitate ale vieții internaționale, cînd în lume continuă să existe imperialism,

forțe retrograde, ostile progresului, când în unele țări se atîță reacțiunea și violența, iar campania anticomunistă este ridicată la rangul de politică de stat.

Formularea de către tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a obiectivelor fundamentale ale muncii de securitate a dus la realizarea unui adevărat salt calitativ în întreaga activitate a Departamentului securității statului, fiindu-ne și mai clare misiunile prioritare ce ne revin în etapa pe care o parcurgem, asupra căreia trebuie să ne concentrăm toate eforturile, folosind pe deplin gama largă a posibilităților de care dispunem.

Vorbind în termeni politico-profesionali, din obiectivele fundamentale ale muncii, noi desprindem și următoarele concluzii :

◆ aparatul de securitate este orientat de partid, de Comandantul suprem, precis și temeinic, atît politic, cît și profesional, pentru a fi capabil să se adapteze permanent cerințelor obiective și exigențelor pe care le ridică executarea misiunilor specifice ;

◆ dispozitivul nostru de luptă împotriva inamicului este unitar și bine încheiat, are un caracter dinamic, acționează pe un front larg, astfel încît el poate și trebuie să acopere toate sarcinile ce derivă din cele două obiective fundamentale ale muncii ;

◆ aparatul de securitate trebuie să acorde permanent prioritate activității de prevenire și contracarare a oricăror acțiuni ostile, indiferent de unde ar veni ele, întrucît numai în acest mod se poate asigura apărarea valorilor fundamentale ale societății noastre socialiste, climatul necesar desfășurării vieții și muncii pașnice a poporului român ;

◆ unitățile de securitate cooperează strîns cu celelalte organe ale Ministerului de Interne, cu ministere și alte instituții centrale care, potrivit legii, trebuie să-și aducă contribuția la apărarea valorilor fundamentale ale socialismului.

Dealtfel, Biroul executiv al Consiliului de conducere al Departamentului securității statului a întreprins și întreprinde măsuri sistematice pentru a realiza în practică concepția strategică a Comandantului suprem, pentru a folosi, în mod calificat și ofensiv, toate formele, mijloacele și metodele specifice de muncă. De asemenea, acordăm o mare atenție perfecționării pregătirii politico-ideologice, de specialitate, militare și de limbi străine a tuturor cadrelor.

După cum subliniază tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, trebuie să ridicăm și mai mult nivelul politic și profesional, de înțelegere a problemelor noi care se pun în actuala etapă de dezvoltare a societății noastre, pentru că numai așa lucrătorul de securitate va putea să se orienteze și să-și îndeplinească în bune condiții îndatoririle sale.

De aceea, pe baza însușirii temeinice a politicii interne și externe a partidului, a concepției sale revoluționare despre lume și viață, pe baza cunoașterii hotărîrilor de partid și a legilor statului, noi acționăm pentru dezvoltarea gândirii și discernămintului politic ale tuturor cadrelor, pentru educarea acestora în spiritul vigilenței și combativității revoluționare, al conspirativității și compartimentării muncii.

După cum se știe, în Programul partidului și în cuvîntările tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU sînt trasate, cu o remarcabilă claritate și putere de sinteză, direcțiile esențiale de acțiune pentru asigurarea conducerii științifice a societății, care își găsesc pe deplin aplicabilitatea în toate domeniile de activitate.

În acest sens, conducerea științifică a activității aparatului de securitate, pe baza principiilor și direcțiilor esențiale stabilite de partid și în raport direct cu rolul și atribuțiile sale specifice, se impune ca o cerință obiectivă și ca o condiție hotărîtoare pentru perfecționarea întregii munci desfășurate. Baza realizării unei conduceri științifice în acest domeniu special de activitate o dă însuși faptul că aparatul de securitate își desfășoară întreaga muncă sub îndrumarea permanentă, directă și nemijlocită a partidului. Se asigură astfel o orientare politică clară, cadrul organizatoric și concepțional cel mai corespunzător pentru activitatea organelor de securitate, în funcție de care ele își desfășoară munca în deplină concordanță cu cerințele adîncirii democrației socialiste, ale întăririi legalității și ordinii de drept.

Conducerea științifică în munca de securitate presupune renunțarea la tipare vechi, la tot ce este depășit, intensificarea activității de analiză, studiu și prognoză, care să permită estimarea cît mai corectă a mutațiilor intervenite în situația operativă și adoptarea, în consecință, a celor mai adecvate forme și mijloace, de lucru, pentru cunoașterea, prevenirea și contracararea oricăror acțiuni ostile, precum și pentru sprijinirea promovării intereselor țării noastre în relațiile cu alte state.

★

A cționînd în deplină concordanță cu scopul pentru care au fost create de partid, cu rolul și locul ce le revin potrivit concepției secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, organele de securitate, instrument specializat al partidului și poporului, își aduc partea lor de contribuție la apărarea valorilor supreme ale orînduirii noastre socialiste, fiind gata întotdeauna de orice sacrificiu, pentru a îndeplini cu cinste sarcinile de mare răspundere ce le revin.

În atmosfera de înălțător patriotism și de manifestare a unei depline unități de acțiune a întregii națiuni române prilejuită de sărbătorirea jubileului creării partidului nostru comunist, efectivele Departamentului securității statului își exprimă profundul atașament față de politica partidului și statului nostru, hotărîrea nestrămutată de a aplica neabătut în viață concepția, orientările și indicațiile Comandantului suprem, cheazășie a îndeplinirii cu succes, întocmai și la timp, a misiunilor încredințate.

In condițiile actuale, cînd serviciile de spionaj, cercurile reacționare din străinătate și diverse elemente ostile orînduirii noastre întreprind tot felul de acțiuni de natură să afecteze capacitatea de apărare a țării*), una dintre metodele de contracarare eficace este **autoapărarea cadrelor**. Această metodă, prin grija comandanților, a organelor și organizațiilor de partid, a fiecărui comunist, trebuie să devină principalul instrument politic pentru apărarea integrității morale și profesionale a tuturor cadrelor din Departamentul securității statului.

Prin autoapărare — noțiune ce include un ansamblu de măsuri care se bazează pe conștiința politică și profesională a cadrelor — se înțelege atitudinea fiecăruia dintre noi, adoptată în împrejurări dintre cele mai diverse, care are rolul de a preveni, demasca și contracara orice acțiuni ostile îndreptate împotriva statului. De asemenea, **autoapărarea** înseamnă un înalt nivel de conștiință și acțiune al cadrelor pentru păstrarea nealterată a demnității și onoarei, a personalității lor distincte de activiști care lucrează într-un domeniu special, a prestigiului ce le este conferit de calitatea de ofițeri ai Ministerului de Interne, îndri-

**O SARCINĂ
DE MARE
RĂSPUNDERE**

Apărarea și protejarea cadrelor de securitate de acțiunile serviciilor de spionaj, ale cercurilor reacționare din străinătate și elementelor ostile din țară

tuiți prin lege cu răspunderi politice și profesionale deosebite. **Autoapărarea** presupune inițierea și desfășurarea de acțiuni politico-educative menite să contribuie la creșterea spiritului ofensiv, combativ al cadrelor, în vederea prevenirii și anihilării oricărei activități ostile statului, la dezvoltarea spiritului de vigilență al acestora și al familiilor lor, la ridicarea necontenită a răspunderii comuniste față de calitatea muncii proprii și a celor din jur.

Față de cele arătate, se poate aprecia că în condițiile actuale, mai mult ca oricînd, comandanții, șefii de pe toate treptele, organele și organizațiile de partid, cele de U.T.C. au menirea de a transforma conceptul de **autoapărare** într-un puternic instrument de formare a ca-

*) Se poate consulta „Securitatea” nr. 4/1980, pag. 11, cu privire la preocupările serviciilor de spionaj pentru culegerea de informații despre unitățile și cadrele militare.

drelor, pentru a le mări receptivitatea față de nou și puterea de angajare și de rezolvare a unor situații de excepție, neîntîlnite curent în practică, dar care, conform legilor, ordinelor și indicațiilor conducerii ministerului, intră în sfera noastră de responsabilitate. Acțiunile ce se desfășoară pentru a se da metodei de **autoapărare** un caracter practic, aplicativ, trebuie să conducă la afirmarea personalității fiecărui militar, dezvoltîndu-i spiritul de inițiativă, autonomia și răspunderea în problemele concrete de muncă. Cultivarea **autoapărării** prin acțiuni diversificate urmărește creșterea capacității cadrelor de a investiga permanent mediul de relații și de a sesiza situațiile ce pot să influențeze negativ comportarea lor, ridicarea continuă a receptivității la fapte aparent obișnuite, dar cu conținut ostil. În această concepție, **autoapărarea** permite cadrelor de securitate să poată acționa în conformitate cu interesele politice ale statului și cu obligațiile ce le revin, dovedind în orice împrejurare tactul necesar, o reală stăpînire de sine, deplină oportunitate în intervenții, înlăturînd pripeala, precipitarea, lipsa de prevedere.

Pentru asigurarea eficienței metodei de **autoapărare** este necesară o susținută activitate politico-educativă, care trebuie să se desfășoare în mod sistematic și să fie organizată pe mai multe direcții.

Una dintre direcțiile principale se impune să fie concretizată în intensificarea măsurilor educative pentru dezvoltarea stării de veghe, a spiritului ofensiv al cadrelor față de orice acțiune antisocială. Această stare de veghe — permanentă — este necesară pentru că acțiunile ostile ale elementelor dușmănoase au o multitudine de aspecte, datorită metodologiei diverse folosite, care camuflează adevăratul scop al actelor lor. Nu trebuie scăpat din vedere faptul că spionii practică acțiuni de incercare, de tatonare, respectiv de verificare a tăriei morale a cadrelor și a membrilor lor de familie. Se pot ivi chiar și situații, împrejurări, cînd unele cadre sînt nevoite să lupte cu anumite „drame” interioare, trăiri emoționale negative, stări deosebite de care elementele interesate pot să profite. Tocmai în asemenea împrejurări autoapărarea presupune **discernămint**, judecarea „la rece” a situației de fapt, în care trebuie să învingă patriotismul, demnitatea, onoarea personalității de cadru al organelor de securitate.

În practica muncii se mai întîlnesc încă situații în care unele cadre — ori membri ai familiilor lor — intră în relații cu străini pentru procurarea de medicamente, casete, stofe, lucrări literare sau științifice etc. De cele mai multe ori, inițiativa aparține străinilor, unii dintre ei urmărind scopuri precise de studiere a cadrelor respective sau a anumitor persoane din anturajul lor, de apropiere și exploatare informativă, de compromitere a acestora pentru obținerea unor avantaje etc. Sînt și cadre ai căror fii sau fiice, alți membri din familie intră în relații cu tot felul de elemente dubioase și nu intervin cu promptitudine pentru

curmarea unor astfel de situații dăunătoare. Potrivit conceptului de **autoapărare**, asemenea împrejurări trebuie să constituie pentru cadrele de securitate **momente de alarmă interioară** și, concomitent cu măsurile proprii de apărare, să le **raporteze** comandanților, să ceară sprijinul organizațiilor de partid și U.T.C., al colectivelor în care muncesc. De subliniat că se mai întâlnesc și cazuri când unii șefi, luând cunoștință de astfel de fapte, păstrează tăcere în jurul lor, din dorința de a nu se înregistra cu „evenimente” și „situații negative”, dar nici nu acționează oportun pentru combaterea stărilor negative de care au aflat, pentru îndrumarea cadrelor în cauză ca să ia cele mai eficace măsuri de autoapărare. Exemple ar fi suficiente în acest sens, dar apreciem că este mai bine să nu recurgem la ele, tocmai în scopul de a crea pentru fiecare motive de reflecție și de analiză, de a determina o preocupare mai susținută pentru ca **autoapărarea** să devină o metodă eficace în munca aparatului de securitate.

★

Una dintre cerințele de bază ale autoapărării este ridicarea **spiritului de observare**, care se asociază cu o altă cerință de bază, respectiv **combativitatea**. Studiul acestor cerințe a evidențiat că ele pot fi prezentate și sub forma unui raport între **numărul de fapte** ce se produc în mediul de relații al militarului, putând afecta negativ instituția, colegii, familia și numărul de fapte care sînt observate ca atare de militar, își dă seama de gravitatea lor și acționează corespunzător conceptului de autoapărare.

Analizînd acest raport, se poate constata cu ușurință gradul de atenție al militarului față de faptele cu care se confruntă și care pot afecta negativ situația sa. Evident, se pune problema **autoanalizei**, fiecare dintre cadrele de securitate cunoscîndu-și relațiile, pericolele la care sînt expuse, scopurile urmărite de elementele interesate. Raportînd suma diverselor împrejurări la faptele concrete observate, la momentele în care fiecare devine conștient de pericolul lor potențial și la acțiunile de prevenire întreprinse, se pot trage lesne concluzii privind nivelul spiritului de observare.

Corectitudinea în calcularea acestui raport depinde de sinceritatea fiecăruia față de sine însuși, de autoexigență. Există situații când procente sînt mult diminuate datorită faptului că o serie de aspecte grave, ce pot aduce prejudicii, cum ar fi: relațiile suspecte ale unor cadre, abuzuri, afaceri cu valută, cazuri de corupție ș.a. sînt trecute cu vederea de cei ce le cunosc, neîntreprinzînd măsurile legale corespunzătoare. Dacă fiecare cadru, militar sau civil, va milita cu mai multă

consecvență pentru realizarea unor procente maxime în cadrul acestui raport, posibilitățile de acțiune ale elementelor ostile se vor reduce proporțional.

Spiritul de observare reprezintă o primă treaptă a „stării de veghe”, o primă cerință a autoapărării. Cea mai însemnată latură a acesteia este însă **spiritul de combativitate** revoluționară, atitudinea intransigentă, hotărîtă față de orice fapte care lovesc în interesele patriei.

Și spiritul de combativitate poate fi prezentat sub forma unui raport între **numărul de fapte cu conținut negativ observate de către un militar și numărul de fapte față de care s-a luat poziție, atitudine combativă, revoluționară, așa cum cer documentele de partid, legile țării, ordinele conducerii ministerului.**

În acest raport, **spiritul de combativitate** este realizat numai în situația când atitudinea fermă, intransigentă se manifestă în proporție de sută la sută. Problema în sine ține de conștiință, de educație, de atitudinea revoluționară pe care trebuie să o aibă cadrele de securitate. Faptul că mai sînt încă situații când unele cadre privesc cu îngăduință diverse aspecte negative, când prin atitudinea și comportarea lor favorizează o serie de abateri impune o preocupare sporită pentru creșterea spiritului de combativitate, a atitudinii ferme împotriva oricăror împrejurări ce ar putea crea fisuri prin care să se producă desconspirări ori să se faciliteze posibilități elementelor ostile de a acționa împotriva patriei socialiste.

Autoapărarea trebuie să se manifeste cu vigoare și față de încercările, tot mai numeroase, ale unor elemente ostile interesate de a atrage diverse cadre de securitate prin intermediul unor oferte tentante. Cadourile pretins nevinovate, atențiile de tot felul — făcute direct sau prin intermediari — sînt, de cele mai multe ori, preludiul unor acțiuni directe de prejudiciere a intereselor statului. Și în acest caz se poate institui un raport cu privire la rezistența la tentații care apare tot ca un fapt de conștiință și este obligatoriu să se afirme integral. *

O altă cerință a „stării de veghe” constă în **combaterea hotărîtă, pe toate căile, a factorilor de degradare morală a unor cadre, care constau în tendința de căpătuală, viciile și alte manifestări negative care se amplifică și duc, în cele din urmă, la comportări degradante ce se manifestă prin abateri și chiar fapte antisociale.**

Se înțelege că în cazul cînd apar asemenea factori, comandanții, organele de partid trebuie să ia toate măsurile pentru ca cei în cauză să fie readuși la situații normale. Desigur, în această privință, se va avea în vedere că dezvoltarea personalității umane nu poate fi judecată după modele șablon, motiv pentru care se va ține seama de cauzele ce au determinat schimbarea comportării cadrului respectiv și de toate posibilitățile existente pentru reintegrarea lui în viața unității. **Auto-**

apărarea impune însă în primul rând autoanaliză și autocontrol permanente și la un înalt nivel de exigență, tocmai pentru a nu se ajunge la manifestări de degradare morală, care duc deseori la încălcări grave ale obligațiilor profesionale, cu consecințe deosebit de dăunătoare pentru securitatea statului.

★

Una dintre activitățile cu efecte pozitive în asigurarea aplicării metodei de **autoapărare** constă în **pregătirea contrainformativă și antiinfracțională** a cadrelor și a familiilor acestora.

Numeroasele acțiuni de această natură sînt, de regulă, bogate în conținut, atractive, convingătoare prin materialul faptic prezentat și, ca urmare, își ating scopul. Există însă și activități plicticoase, în care se abuzează de citate din legi și alte acte normative, fără exemplificări practice, menite să trezească interesul auditoriului și să contribuie la înarmarea sa în vederea contracarării oricărei încercări de penetrare din partea dușmanului. În cadrul **pregătirii contrainformativă și antiinfracționale** a cadrelor și familiilor acestora trebuie prezentate modalitățile și împrejurările practice în care serviciile de spionaj pot acționa împotriva lor, procedeele și mijloacele mai frecvent folosite, concomitent cu expunerea cerințelor de **autoapărare** impuse de etapa actuală. Demascarea intereselor serviciilor de informații străine, a cercurilor politice reacționare din exterior, a metodelor folosite, prevenirea în acest mod a cadrelor și familiilor lor asupra pericolelor la care se expun dacă nu-și iau măsurile adecvate de autoapărare este o sarcină prioritară, de o deosebită răspundere, a comandanților și a tuturor factorilor educaționali din unități.

Este evident că nu trebuie și că nici nu se pot da rețete cu privire la modul de organizare și desfășurare a activităților de pregătire contrainformativă și antiinfracțională. Dar sînt necesare o mai mare **diversificare** a lor, o **îmbogățire substanțială sub aspectul conținutului instructiv-educativ**, pentru ca participanții să desprindă cu ușurință esențialul problemelor vizate. Experiența bună cîștigată în pregătirea și educarea cadrelor de securitate din acest punct de vedere se cere a fi popularizată mai intens prin intermediul organelor interne de presă — în limita competențelor și posibilităților —, precum și cu prilejul analizelor ori întîlnirilor periodice pe diverse teme.

Autoapărarea impune tuturor cadrelor de securitate să acționeze în spiritul documentelor de partid și al legilor țării, al ordinelor conducerii ministerului și Departamentului securității statului, pentru a-și aduce contribuția la prevenirea oricăror posibilități ale oficinilor de spionaj și elementelor reacționare din străinătate de a penetra în scop dușmănos sistemul nostru de apărare.

General-maior Gheorghe FLOREA

MODALITĂȚI DE PREVENIRE ȘI CONTRACARARE A PROLIFERĂRII ZVONURILOR DE NATURĂ SĂ AFECTEZE SECURITATEA STATULUI

— Interviu cu tovarășul general-maior ARON BORDEA —

— V-am ruga, tovarășe general-maior, ca la începutul discuției noastre să vă referiți la cauzele obiective și subiective care favorizează apariția și proliferarea zvonurilor.

— Despre cauzele obiective și subiective ale apariției zvonurilor doresc să amintesc doar că acestea apar în strînsă legătură cu problemele economice, politice, sociale, militare care au loc, la un moment dat, în viața internă sau internațională. Existența, ca și evoluția lor ulterioară determină, influențează, condiționează numărul, frecvența și aria de propagare a zvonurilor și, evident, tematica acestora. Pentru ca zvonul să apară trebuie să existe cel puțin două elemente: pe de o parte, interesul colectivității, în ansamblu sau pe microgrupuri, față de problema la care se referă zvonul, iar, pe de altă parte, existența unei stări ambigue, de incertitudine, în legătură cu problemele amintite.

Astfel, spre exemplu, datorită condițiilor meteorologice deosebite, chiar în acest an, redeschiderea școlilor, după vacanța de iarnă, a fost amînată un timp. Faptul în sine, favorizat și de lipsa unei informări oficiale, a dus la apariția unui zvon potrivit căruia anul de învățămînt ar căpăta o nouă structură pentru a se asigura economisirea energiei necesare încălzirii și iluminatului școlilor în anotimpurile reci.

— Ce importanță are pentru activitatea organelor și lucrătorilor de securitate cunoașterea cauzelor obiective și subiective ale apariției și proliferării zvonurilor?

— Avînd în vedere că, în frecvente cazuri, zvonurile au fost și sînt folosite de organizațiile reacționare din exterior și de elemente dușmănoase din țară ca modalități de diversivitate și subminare, prin crearea unor stări de spirit negative, de teamă, neliniște și încordare, panică, neîncredere și demobilizare, prevenirea și contracararea proliferării lor constituie una dintre sarcinile importante ale organelor de securitate, care nu poate fi îndeplinită la nivelul calitativ cerut fără stăpînirea mecanismelor de formare și proliferare a zvonurilor.

Astfel, cunoscîndu-se problemele specifice unui anumit moment sau perioade, pot fi previzionate situațiile mai deosebite potențial gene-

ratoare de diferite zvonuri și se pot întreprinde măsurile necesare înlăturării cauzelor apariției situațiilor respective. De asemenea, tot pe baza unei atari cunoașteri se pot explica anumite fenomene. Este știut că poate fi generatoare de zvonuri apariția unor situații mai deosebite referitoare la cataclisme, întreruperi în alimentarea cu energie, apă, mărfuri de strictă necesitate, diferite evenimente internaționale etc.

Sporirea capacității de cunoaștere în acest sens a organelor și lucrătorilor de securitate permite o mai ușoară identificare a mediilor pretabile a fi afectate de zvonuri și întreprinderea celor mai eficiente măsuri de neutralizare a colportorilor.

— *Citeva exemple ar fi edificatoare...*

— Fără a face o incursiune în trecutul îndepărtat pentru a descrie stările de nemulțumire și comentariile negative în legătură cu zvonurile lansate în diferite perioade, îndeosebi referitoare la lipsa din magazine a unor mărfuri de strictă necesitate, merită subliniată tendința elementelor dușmănoase de a face diferite speculații, încercând să acrediteze idei conform cărora asemenea neajunsuri ar fi „inerente orin-duirii socialiste”. S-au obținut și date din care rezulta că pe fondul nemulțumirilor generate de lipsa anumitor mărfuri de strictă necesitate, dar mai ales în urma unor recente dereglări în aprovizionarea cu piine, unele persoane din județele Prahova, Buzău, Olt, Caraș-Severin, Dîmbovița și altele au exprimat intenții de a nu se mai prezenta la lucru pînă nu se rezolvă această problemă. Zvonuri de natură să creeze neliniște și chiar stări de spirit tensionale au fost lansate și cu privire la unele măsuri din diferite sectoare de activitate, îndeosebi de reducere a personalului muncitor ori de redistribuire a acestuia.

Au fost frecvente situațiile cînd, în rîndul personalului muncitor din sectorul sanitar, au circulat diferite zvonuri cu privire la schimbarea denumirii de „asistent medical” în „infirmier” și reducerea retribuției funcțiilor respective, precum și a numărului acestora etc.

În rîndul cadrelor didactice au circulat zvonuri cu privire la modificarea structurii învățămîntului, desființarea unor licee și instituții de învățămînt superior, reducerea numărului unor cadre didactice, precum și a duratei vacanțelor școlare.

Este semnificativ faptul că asemenea zvonuri au fost lansate, de regulă, în preajma sărbătorilor de 1 Mai, 23 August și altor evenimente interne, îndeosebi în perioada congreselor P.C.R. și a campaniilor electorale, evidențiindu-se pregnant interesul elementelor dușmănoase de a înrăutăți starea de spirit premergător și în timpul evenimentelor respective.

— *În acest context, care sint, după opinia dumneavoastră, modalitățile de prevenire a apariției și proliferării zvonurilor?*

— Practica din decursul anilor a confirmat eficiența mai multor modalități de prevenire a apariției și proliferării zvonurilor. Pe lîngă sesizarea la timp și asigurarea înlăturării cauzelor care le generează, deosebită importanță are cunoașterea mediilor pretabile a fi afectate de zvonuri, în vederea sesizării organelor competente de a interveni cu

informări oficiale ori cu alte măsuri menite să înlătore condițiile de apariție a zvonurilor.

La informarea oficială, lucrătorii de securitate trebuie să-și aducă o contribuție însemnată, în care scop au datoria să-și îmbunătățească activitatea de căutare și valorificare a informațiilor. Trebuie pus accent pe asigurarea unui control informativ riguros asupra tuturor locurilor și mediilor unde pot apărea zvonuri, precum și asupra categoriilor de persoane care le pot lansa, recepta sau colporta. În acest scop este necesar să se asigure instruirea permanentă a rețelei informative, pentru a sesiza cu operativitate apariția de zvonuri ori stări de spirit necorespunzătoare și de a participa la combaterea unor asemenea manifestări.

Fără a face o analiză detaliată a neajunsurilor în munca cu rețeaua informativă, doresc să subliniez că sintem încă deficitar în obținerea de informații cu privire la cauzele stărilor de spirit negative, precum și despre persoane interesate să colporteze zvonuri. Se obțin cu întîrziere asemenea informații, adesea incomplete, multe limitîndu-se doar la comentariile diferitelor persoane, fără să rezulte de unde s-au aflat „știrile” respective, în ce împrejurări, cine mai era de față la discuție și care era atitudinea participanților față de aceste „știri”.

— *Un accent deosebit trebuie, desigur, pus pe identificarea colportorilor de zvonuri.*

— Fără îndoială. Identificarea elementelor care lansează ori colportează zvonuri trebuie să constituie o preocupare permanentă a ofițerilor de securitate. În această direcție este necesar însă să se combată tendința unor ofițeri de a prelua de la rețea comentariile negative ce se fac cu privire la diferite situații, fără a stabili cine vehiculează zvonuri în legătură cu situațiile respective și în ce scop.

De asemenea, lucrătorii de securitate pot aduce o contribuție importantă la informarea oficială prin creșterea aportului la activități de pregătire contrainformativă a personalului muncitor, studenților și elevilor, precum și la alte acțiuni cu caracter educativ.

Acestea sint cîteva dintre modalitățile de prevenire, dar nu singurele. La fel de importante și, de asemenea, cu efect preventiv, sint și mijloacele de contracarare.

— *V-am ruga să vă referiți și la acestea.*

— Ținînd seama de efectele negative pe care le pot avea zvonurile, se impune ca organele și lucrătorii de securitate să asigure creșterea operativității în sesizarea cauzelor care le generează, dar mai ales în depistarea și neutralizarea colportorilor.

Studiînd permanent situația operativă, cauzele apariției anumitor fapte și fenomene, precum și evoluția acestora, lucrătorii de securitate trebuie să stabilească cele mai eficiente măsuri de prevenire, atenuare și neutralizare a zvonurilor și altor stări de spirit negative, de natură să tulbure climatul politic existent în țara noastră.

Date fiind rapiditatea cu care se răspîndesc zvonurile și efectele lor în crearea stărilor de neliniște, incertitudine și teamă, este necesar să se acorde o deosebită atenție exploatării operative a informațiilor cu

un asemenea conținut și informării la timp a organelor competente de a lua măsuri adecvate în situațiile respective. Analiza succintă a modului cum au acționat organele de securitate în acest sens pune în evidență existența multor neajunsuri generate de menținerea la un nivel încă scăzut a capacității de cunoaștere și sesizare la timp a cauzelor stărilor de spirit negative, precum și de insuficienta preocupare a unor ofițeri și chiar cadre cu funcții de conducere de a studia cu atenție și în toată complexitatea lor stările de spirit și fenomenele apărute. Ca urmare, nu se pot stabili cele mai eficiente măsuri de prevenire și neutralizare.

În acest context, consider necesar să amintesc faptul că au fost frecvente cazurile cînd, atît ofițerii din cadrul Direcției I, cît și din securitățile județene și cea a municipiului București, încercînd să raporteze starea de spirit în anumite împrejurări ori medii, s-au limitat să redea o serie de comentarii, fără a stabili concret aria de răspîndire a „ști-rilor” respective, persoanele care le colportează și măsurile întreprinse pentru prevenirea ori atenuarea stărilor de spirit negative.

— *Prevenirea și contracararea apariției și proliferării zvonurilor presupune și sporirea fermității față de elementele interesate să lanseze zvonuri ori să facă diferite speculații pe fondul anumitor neajunsuri și să instige la acțiuni de natură să aducă atîngere securității statului. Ce ne puteți spune privitor la acest lucru?*

— Cu toate că organele de securitate au întreprins măsuri diversificate pentru neutralizarea acțiunilor colportorilor de zvonuri, obținînd și unele rezultate pozitive, acestea nu se ridică la nivelul cerințelor situației operative, profund marcată în ultimul timp de interesul sporit al centrelor reacționare din străinătate și al elementelor dușmănoase din interior de a folosi zvonuri pentru crearea de stări tensionale și tulburarea climatului politic din țara noastră.

Din cauza datelor incomplete și a insuficienței preocupări pentru analiza acestora în strînsă legătură cu stările de spirit și mediile afectate, au fost cazuri cînd s-a acționat tardiv, uneori cu măsuri simpliste și ineficiente. Așa, spre exemplu, în a doua parte a anului 1980, deși trecuseră cîteva zile de la producerea unor evenimente internaționale, Direcția I, securitățile județene și cea a municipiului București nu cunoșteau starea de spirit în legătură cu evenimentele respective. De asemenea, cînd s-au cerut asemenea date de către conducerea Departamentului securității statului, am prezentat unele comentarii izolate, rezultînd că deși legionari și alte elemente dușmănoase făceau diferite speculații și instigau la acțiuni ostile, nu se întreprinseseră măsuri ferme împotriva acestora, unii ofițeri și chiar cadre de conducere mulțumindu-se doar să înregistreze comentariile respective.

A fost nevoie să ni se atragă atenția de către conducerea Departamentului securității statului și chiar și după aceea a continuat tărăgănarea măsurilor în unele cazuri, ori s-a operat cu avertizări și atenționări care s-au dovedit insuficient de eficiente, mai ales în rîndul legionarilor și al altor elemente dușmănoase.

Activitatea unor astfel de persoane — ce este

la număr — trebuie analizată și judecată în conformitate cu prevederile legii, prin prisma pericolului ce-l prezintă în crearea stărilor de spirit negative. Este necesar ca acestea să primească riposta cuvenită, atît din partea organelor de securitate, care trebuie să folosească o gamă largă de măsuri, cît și din partea obștei în cadrul căreia trăiesc și activează. Punerea în dezbaterea colectivelor de oameni ai muncii, înainte de a se lua măsurile prevăzute de lege, reprezintă principala cale de demascare a elementelor dușmănoase și de neutralizare a acțiunilor lor ostile, inclusiv cînd acestea constau în proliferarea zvonurilor de natură să afecteze securitatea statului.

Interviu realizat de

Maior Mihai STAN

Tendințe noi în activitatea extremist-teroristă

Convorbire cu tovarășul
colonel

ȘTEFAN BLAGA

— Acțiunile teroriste comise în cursul anului 1980 și în primele luni ale anului 1981 evidențiază unele tendințe noi ale activității grupărilor extremiste. Ce concluzii apreciați că se pot desprinde în acest sens?

— Analiza principalelor acțiuni teroriste — comise pe plan internațional în anul 1980 și în primele luni ale anului în curs — relevă tendințe și mutații noi survenite în activitatea organizațiilor terorist-

diversioniste, ca urmare a noii strategii adoptate de acestea pentru a conferi actelor întreprinse un grad sporit de pericol și a proteja tot mai mult elementele proprii ce fac parte din grupurile de execuție. Cercetarea actelor teroriste evidențiază, de asemenea, recrudescența activității grupărilor de extremă dreaptă și neonaziste, proliferarea fără precedent, în ultimii ani, a acțiunilor terorist-diversioniste de inspirație fascistă.

În sensul celor arătate, considerăm că se pot reține următoarele concluzii:

● *Apariția unei multitudini de grupări noi, cu orientări extremiste, de tendință neofascistă, care sporesc considerabil numărul organizațiilor ce adoptă sau recurg la practici teroriste deosebit de violente.*

Pe fondul recrudescenței unor curente extremiste, ultrareacționare și antidemocratice, care converg spre reabilitarea fascismului și încurajarea relansării sale în forme cît mai diverse, statele occidentale au cunoscut — în anul 1980 — o proliferare fără precedent a grupărilor

de tip fascist, care au adus cu ele un val de teroare neonazistă.

Organele de specialitate vest-germane au identificat 69 de grupări de extremă dreaptă, dintre care se apreciază că aproximativ 30 au fost constituite în anul 1980. În același an, în R.F.G. au fost înregistrate circa 1.550 de acțiuni teroriste săvârșite de elemente neofasciste, față de 1.483 în 1979. În Italia, Franța și Spania, numărul grupărilor de extremă dreaptă a ajuns să fie între 20 și 30 în fiecare țară, majoritatea luând ființă în anii 1979 și 1980. Asemenea grupări acționează și în Anglia, Austria, Belgia, Turcia, Grecia, precum și în state de pe continentul american.

Acțiunile criminale din 1980, printre care explozia de la gara Bologna, în urma căreia au fost ucise 84 de persoane, iar 200 rănite, atentatul de la München (cu prilejul „sărbătorii berii”), soldat cu 12 morți și 200 răniți, explozia de la sinagoga din Paris, când au fost ucise 4 persoane și rănite alte 30, demonstrează că grupările neofasciste adoptă tot mai mult tacticile terorismului modern.

● *Organizațiile teroriste așa-zis „tradiționale” rămân deosebit de active și periculoase.*

Peste 60 la sută dintre acțiunile teroriste cu consecințe deosebite au fost comise, în anul 1980, de grupările extremiste „cu vechime”, între care: „Brigăzile roșii” și „Prima linie” în Italia; „ETA” în Spania; „Armata republicană irlandeză” din Irlanda de Nord; „Frații musulmani” — care acționează pe o largă arie geografică — în Orientul Mijlociu, în statele cu religie islamică și chiar în Europa; „Armata secretă armeană” în Turcia și în afara granițelor acestei țări; „Acțiunea directă” în Franța; organizația

„Moujaheddine al Nasser” în zona Orientului Mijlociu.

Rețin, de asemenea, atenția — prin gravitatea lor — acțiunile de comando asupra ambasadelor Republicii Dominicane din Bogota (Columbia) și a Iranului la Londra, în care au fost luați ca ostatici peste 50 de diplomați.

● *Existența unei strinse colaborări între grupări și organizații teroriste de diferite orientări, nuanțe și pseudoideologii.*

Se remarcă tot mai frecvent tendința de colaborare permanentă între organizații extremiste aflate în diverse zone ale lumii, care își furnizează reciproc arme, documente de identitate false, efectuează instruirii și antrenamente comune și realizează acțiuni la care participă membrii aparținând diferitelor grupări, prin crearea de comandouri mixte.

Astfel, organizația teroristă „Acțiunea directă” din Franța a fost semnalată având intense contacte cu „Brigăzile roșii” și „Prima linie” din Italia, „ETA” din Spania și cu multe grupări neonaziste din R.F.G. și Belgia. De asemenea, se observă o accentuare a colaborării dintre membri ai organizațiilor teroriste și infractori de drept comun, care sunt folosiți atît în acțiuni premergătoare (procurarea, transportul ori ascunderea de armament și muniție), cît și în realizarea acțiunilor teroriste propriu-zise.

În această problemă, merită a se menționa înființarea în anul 1979, la Barcelona, a „Internaționalei negre” ca centru de coordonare pe plan internațional a activității grupărilor de extremă dreaptă, de nuanță neofascistă. „Internaționala neagră” a organizat în vara anului 1980, în Spania, o tabără de instruire la care au participat membri ai

unor grupări teroriste din mai multe țări europene. Un alt centru al terorismului de extremă dreaptă se află, după toate indiciile, în Suedia, la Malmö.

● *Tot mai mulți membri ai grupărilor neonaziste sînt tineri, care, sub influența propagandei de exaltare a violenței și a spiritului revanșard, de glorificare a hitlerismului, îmbrățișează ideile și acțiunile neofasciste.*

În rîndul unor cercetători ai fenomenului terorist, inclusiv occidentali, există un deplin consens asupra cauzelor intensificării din ultimul timp a atragerii tineretului la activitatea grupărilor de extremă dreaptă. Se apreciază că modul de manifestare a actualei faze a crizei capitalismului împinge la marginea societății grupuri sociale numeroase, între care se află și mulți tineri ce devin tot mai ostili sistemului și, neputindu-l combate prin alte mijloace, se ridică împotriva lui prin acțiuni violente.

— *Ce concluzii se pot reține cu privire la obiectivele vizate și la metodele noi pe care le folosesc grupările teroriste?*

— Și din acest punct de vedere au apărut unele noutăți, care merită să fie evidențiate.

▲ *Sfera obiectivelor spre care își îndreaptă atenția grupările ce recurg la practici teroriste cunoaște o extindere continuă.*

Sînt tot mai des vizate — alături de obiectivele care se află constant în atenția grupărilor și organizațiilor teroriste (ambasade, aerogări și aeronave, personalități, diplomați și magistrați etc.) — locurile și mediile aglomerate în care se află concentrări mari de oameni (gări, stadioane, piețe, obiective culturale, turistice, inclusiv de cult), precum

și obiective importante cum sînt depozitele de armament și societățile de informatică.

În anul 1980, în mai multe țări vest-europene, îndeosebi în Franța, grupările teroriste au vizat — cu precădere — societăți și centre de informatică, împotriva cărora au organizat acțiuni, cu scopul de a distruge calculatoarele, programele și bîncile de date, pentru a perturba sistemul de decizii la scară națională. Amintim că în anul 1979 au fost înregistrate în Franța două astfel de acțiuni, iar în 1980, în aceeași țară, numărul atentatelor de asemenea natură a ajuns la șapte.

▲ *Frecvent, în comiterea acțiunilor teroriste sînt utilizați explozivi, ca urmare a noii strategii adoptate de grupările extremiste ce vizează protejarea membrilor lor și, în acest cadru, organizarea de atentate care să nu angajeze confruntarea directă cu organele de luptă antiteroristă.*

În același timp, confectionarea — inclusiv pe cale artizanală — a explozivilor și bombelor incendiare de către înșiși membrii grupărilor teroriste asigură o conspirativitate sporită asupra intențiilor lor. Este semnificativ în acest sens faptul că din cele 662 de acțiuni teroriste înregistrate în anul 1980, circa 400 reprezintă atentate în care s-au utilizat bombe și diverse tipuri de explozivi. Astfel de „șarje explozive” s-au folosit și în acțiunile de la Bologna, München și Paris.

Explozivii au ajuns să constituie mijlocul cel mai frecvent utilizat în comiterea acțiunilor teroriste, ca urmare a posibilităților de conținere și plasare, practic fără mari dificultăți, în zona, locul sau obiectivul vizat.

▲ Modul de „lucru” al grupărilor teroriste, prin organizarea unor comandouri mici (2—5 persoane) și de acțiuni surpriză, sporește considerabil periculozitatea actelor lor și micșorează posibilitățile de intervenție.

Această concluzie rezultă dintr-un asemenea mod de acțiune devenit specific organizațiilor „Brigăzile roșii”, „ETA”, „Acțiunea directă”, „Armata secretă armeană”, grupărilor teroriste din Orientul Mijlociu ca și din alte zone ale lumii. De menționat că acest mod de operare este folosit mai ales în acțiunile de ocupare a obiectivelor (atentatele de la Londra și Bogota), de răpire și sechestrare de persoane. În comandourile destinate să comită acțiuni de asemenea natură sunt incluse frecvent și persoane de sex feminin, întrucât se apreciază că suspiciunile sunt îndreptate mai puțin asupra lor.

▲ Ocuparea de obiective (ambasade, oficii cu rang diplomatic, birouri de turism etc.) și luarea ca ostatici a personalului acestora, în scopul obținerii, prin șantaj și presiune, a unor avantaje și revendicări proprii, rămâne un mod specific de acțiune al grupărilor extremist-teroriste.

Organizațiile teroriste se orientează spre acțiuni care să se desfășoare, de regulă, în interiorul obiectivelor, întrucât:

a) au posibilități de supraveghere a forțelor de poliție, deținând poziție strategică comparativ cu acestea;

b) fiind inițiatoare ale acțiunii, surprind personalul ce încadrează obiectivul, care, din această cauză, nu poate opune cea mai eficientă apărare;

c) luarea și deținerea ostaticilor sunt mai ușor de realizat.

▲ Declanșarea acțiunilor teroriste este precedată de recunoașterea căilor de acces spre obiectiv, de studierea sistemului de pază, apărare și a modului de reglementare a accesului personalului.

În raport cu aceste date, elementele teroriste stabilesc modalitatea de pătrundere în obiectiv, de legendare în mod plauzibil a prezenței în zonă. La Bogota, teroriștii au pătruns în sediul misiunii diplomatice a Republicii Dominicane echipați în ținută sportivă, simulind efectuarea unui antrenament.

Se încearcă frecvent pătrunderea în obiectiv pe cale legală, alături și împreună cu vizitatorii, deoarece:

◆ accesul se realizează rapid, neexistând suspiciuni asupra intențiilor lor;

◆ fiind în obiectiv, ocuparea acestuia devine mai ușoară.

▲ Preocuparea teroriștilor de a introduce, concomitent cu pătrunderea în obiectiv, armament și explozivi, fapt favorizat de:

◆ lipsa controlului corporal al vizitatorilor;

◆ permisiunea introducerii de colete, bagaje și pachete în ambasade și în sediile altor instituții, fără a fi controlate.

▲ Violența deosebită a acțiunilor teroriste, predispoziția membrilor comandourilor spre uciderea unor persoane din rindul ostaticilor, pentru a crea o stare psihologică depresivă asupra acestora, în scopul de a-i determina să se supună întocmai cerințelor lor, este o altă concluzie ce se desprinde în legătură cu metodologia folosită.

— Față de periculozitatea acțiunilor desfășurate de grupările teroriste, ce sarcini prioritare apreciați că revin organelor de securitate?

— Programul de măsuri al Departamentului securității statului pe anul 1981 evidențiază cu claritate sarcinile ce ne revin pe acest profil de muncă și, mai ales, cotele calitativ superioare ce se impun a fi atinse. În acest spirit, apreciem că eforturile noastre trebuie să urmărească:

⊙ Asigurarea instruirii întregului potențial informativ în raport cu evoluția situației operative pe profil și în conformitate cu sarcinile din planurile de căutare a informațiilor. Aceasta presupune neapărat și completarea rețelei proprii cu persoane capabile să sesizeze faptele și fenomenele de competența noastră, dar și cu posibilități certe de pătrundere în intimitatea elementelor urmărite, pentru a le cunoaște intențiile. În aceeași idee, considerăm că trebuie intensificată activitatea informativ-operativă în mediile, locurile și obiectivele ce sunt frecventate de străini, pentru creșterea calității informațiilor obținute, iar aceasta impune perfecționarea conlucrării între unitatea de profil și toate celelalte unități centrale și teritoriale de securitate.

⊙ Întregirea bazei de lucru pe profil, prin cuprinderea în atenție a tuturor celor suspecti este, de asemenea, o altă sarcină prioritară.

⊙ Perfecționarea măsurilor de pază și apărare antiteroristă la obiectivele aflate în responsabilitate, a sistemelor de control practicate pe aeroporturi și la punctele de frontieră, a posibilităților de in-

tervenție prin asigurarea unei eficiente cooperări între forțele participante.

⊙ Interceptarea planurilor grupărilor extremist-teroriste din exterior cu privire la țara noastră și, în raport cu situația concretă, adoptarea celor mai ferme măsuri de contracarare constituie sarcini de mare importanță. În această idee, apreciem că toți lucrătorii trebuie să impună muncii de prevenire pe acest profil un caracter ofensiv, pentru obținerea, verificarea și exploatarea operativă a informațiilor, cunoașterea preocupărilor tuturor elementelor pretabile la acțiuni terorist-diversioniste și neutralizarea intențiilor pe care le au.

⊙ Sarcini deosebite se ridică pe linia pregătirii politice și de specialitate, precum și a perfecționării pregătirii generale a cadrelor pe acest profil. Prioritatea unor astfel de sarcini decurge din necesitatea ca fiecare lucrător pe linie de anti-terorism să aibă capacitatea de a analiza informațiile obținute, situația operativă din zona de responsabilitate, în strânsă corelație cu fenomenele și conjuncturile existente pe plan internațional, cu evoluția unor forme și metode noi pe care le adoptă grupările terorist-diversioniste.

Cunoscând sarcinile ce îi revin, conștient de răspunderile deosebite pe care le are pe această linie de muncă, aparatul specializat pe profil de antiterorism va face totul pentru executarea ireproșabilă a ordinelor și misiunilor ce îi sunt încredințate.

Convorbire consemnată de
Lt. col. Petre HLADCHI

Sarcini prioritare ale aparatului de contra-informații în sectoarele economice pentru prevenirea infracțiunilor date în competență și a oricăror fapte generatoare de prejudicii în unitățile agrozootehnice

Atenția deosebită acordată dezvoltării agriculturii, concretizată în trasarea, la Congresul al XII-lea al partidului și la recentul congres al țărănimii, a coordonatelor pentru realizarea unei noi revoluții agrare impune ca și pe linia muncii de securitate să fie luate măsuri de perfecționare a activității de prevenire a oricăror acțiuni antisociale, a faptelor generatoare de prejudicii în această ramură de bază a economiei naționale, îndeosebi în zootehnie.

Analizele efectuate la nivelul conducerii Ministerului de Interne, Departamentului securității statului și Direcției a II-a au reliefat că, pe lângă rezultatele pozitive obținute, activitatea de securitate în obiectivele cu profil agrozootehnic, pe linia prevenirii, descoperirii și curmării acțiunilor antisociale, se desfășoară încă sub nivelul cerințelor actuale.

Astfel, în multe cazuri nu s-a descifrat ce se ascunde în spatele unor acțiuni sau inacțiuni prin care s-au adus prejudicii economiei naționale, prin executarea cu întârziere sau defectuoasă a lucrărilor agricole, nerecoltarea la timp a produselor și nedepozitarea lor corespunzătoare, neasigurarea furajelor și a asistenței sanitar-veterinare în zootehnie, soldate cu mari pierderi de animale etc.

Așa cum se subliniază în documentele de partid, unele din asemenea aspecte pot și trebuie să fie cercetate ca acte de sabotaj. În toamna anului 1980, comparativ cu alți ani, s-au înregistrat mai multe incendii la bazele furajere în condițiile unui cunoscut deficit al producției de furaje și pe fondul unor semnalări din care rezulta că elementele ostile amenințau cu incendierea furajelor, pentru a lovi în sectorul zootehnic și a determina dereglări în aprovizionarea populației.

În acest context, trebuie analizat de ce la multe unități zootehnice s-a acuzat lipsa de furaje, în timp ce pe mari suprafețe au rămas nerecoltate sau neridicate însemnate cantități de porumb și resturi vegetale. Mai mult, au existat cazuri când zile în șir animalelor nu li s-a dat nici măcar apă. La extinderea bolilor la animale a concurat și încălcarea unor reguli sanitar-veterinare dintre cele mai elementare, cum ar fi: neizolarea animalelor bolnave și netratarea lor oportună, aplicarea de tratamente inadecvate, nedeclararea îmbolnăvirilor infecto-contagioase și circulația necontrolată a animalelor de la efectivele bolnave la cele sănătoase, nerespectarea filtrului sanitar etc. Unele fabrici de nutrețuri concentrate au livrat furaje cu un procentaj mare de alterare, fapt ce a constituit o altă cauză a îmbolnăvirii animalelor.

Toate acestea au făcut ca numai în primele luni ale anului curent să se înregistreze un mare număr de pierderi de animale și sacrificări din necesitate, în special la tineret. De subliniat că la unele ferme a fost afectată însăși baza de reproducție, cu implicații directe asupra producției de carne și lapte. Totodată, apare evident că asemenea aspecte, cit și unele abuzuri din unitățile agrozootehnice creează nu numai pagube avutului obștesc, dar și stări de spirit negative în rândul unor oameni ai muncii din agricultură. La originea lor sint, de regulă, unii legionari, foști condamnați, persoane ce au făcut parte din fostele partide burghezo-moșierești, descendenți ai acestora, alte elemente aflate sub influența posturilor de radio străine ori a emisarilor cercurilor reacționare din exterior, care le interpretează tendențios, pentru a-și realiza scopurile ostile.

Față de toate aceste aspecte ale situației operative, este imperios necesară realizarea unei cotituri radicale în activitatea de prevenire, descoperire și curmare a infracțiunilor și altor fapte antisociale din domeniul agriculturii.

★

Pornind de la faptul că activitatea de contrainformații în sectoarele economice din agricultură este organizată și se desfășoară pe principiul muncii în dosarul de obiectiv, pentru realizarea sarcinilor specifice de securitate se impune ca în teritoriu să fie luate prioritar în răspundere informativă obiectivele specializate, de control și îndrumare, ca:

- direcțiile județene pentru agricultură și industrie alimentară;
- inspectoratele sanitar-veterinare;
- institutele și stațiunile de cercetări agricole;
- băncile pentru agricultură și industrie alimentară;
- trusturile județene ale întreprinderilor agricole de stat și cele pentru mecanizarea agriculturii.

Dintre unitățile de producție trebuie asigurate informativ:

- ◆ marile complexe agrozootehnice de stat ori intercooperatiste;
- ◆ întreprinderile agricole de stat;
- ◆ fabricile de nutrețuri concentrate;
- ◆ fermele zootehnice cu animale din import.

În conformitate cu ordinele în vigoare, celelalte unități agricole sint în răspunderea informativă a posturilor de miliție, aflate sub îndrumarea și controlul ofițerilor de securitate special desemnați.

Buna desfășurare a activității în sectorul agrozootehnic implică o continuă documentare asupra particularităților muncii informative în aceste obiective, care au trăsături specifice, cum sînt :

⊙ caracterul pronunțat industrial, datorat folosirii cuceririlor științei și tehnicii, înzestrării cu mijloace de mecanizare și automatizare complexă ;

⊙ necesitatea ca lucrările agricole să fie executate în anumite perioade optime și după tehnologii bine stabilite, raportate la condițiile zonale pedoclimatice ;

⊙ unele lucrări agricole au un caracter sezonier și reclamă personal temporar ;

⊙ sfera posibilităților de producere a unor pagube în acest sector poate fi mai întinsă, iar efectele încălcărilor de tehnologii pot apărea ulterior, de regulă la sfîrșitul campaniei de toamnă ;

⊙ atît în producția vegetală, cît și în zootehnie au loc procese biologice care trebuie controlate și stăpînite continuu ;

⊙ acțiunea de ameliorare a raselor de animale se desfășoară după programul de mare interes național, pe seama cercetării științifice și a unor importuri cu garanții sanitar-veterinare.

Astfel de particularități pot fi exploatate de elemente rău-intenționate, prin metode variate și ușor de mascat, invocînd condiții climatice „nefavorabile”, apariția la animale sau plante a unor boli necunoscute, lipsa de vaccinuri adecvate, a forței de muncă, calitatea necorespunzătoare a pesticidelor etc.

În urma unei asemenea documentări, la care se adaugă în mod necesar cunoașterea situației operative din fiecare obiectiv, trebuie direcționată activitatea de căutare a informațiilor.

Măsurile de securitate vor viza identificarea și lucrarea persoanelor pretabile la acțiuni antisociale, stabilirea punctelor vulnerabile a sectoarelor importante din obiective, cu asigurarea informativă corespunzătoare. Rolul primordial în activitatea de cunoaștere și stăpînire a situației operative îl are *rețeaua informativă*, în compunerea căreia trebuie să se dispună de persoane cu calități și posibilități informative din rîndul inginerilor, medicilor veterinari, cercetătorilor, al tehnicienilor și muncitorilor cu înaltă calificare. Este imperios necesar să existe *rețea de bună calitate* în special în unitățile specializate de îndrumare și control, pentru că personalul acestora se deplasează frecvent la unități teritoriale, dispunînd astfel de largi posibilități pentru a semnaliza în faze incipiente unele fenomene negative, generatoare de prejudicii, ori pentru a interveni direct în vederea prevenirii evenimentelor deosebite. Dealtfel, toate sursele, indiferent de locul de muncă, trebuie instruite și dirijate cu precădere pentru îndeplinirea unor asemenea sarcini.

Fenomenele negative ce se impun a fi semnalate prioritar de *rețeaua informativă*, datorită pericolului lor de a produce prejudicii, constau în :

▲ neîntreținerea ori neexploatarea corespunzătoare a mijloacelor mecanizate, avîndu-se în vedere prioritățile și succesiunea lucrărilor agricole ;

▲ deficiențe pe linia mecanizării în zootehnie ;

▲ neasigurarea pieselor de schimb, a materialului semincer de calitate și a pesticidelor necesare ;

▲ nefolosirea unor suprafețe ori executarea de lucrări necorespunzătoare ;

▲ nerecoltarea și nedepozitarea la timp a cerealelor și furajelor ;

▲ nereguli în organizarea reproducției la animale și în aplicarea normelor sanitar-veterinare ;

▲ livrarea și administrarea la animale a unor furaje alterate ;

▲ neluarea unor măsuri eficiente de prevenire a incendiilor la culturile maturizate, baze și silozuri pentru cereale și furaje. O atenție deosebită pe această linie trebuie să se acorde fabricilor de nutrețuri concentrate, unde se pot produce cu ușurință incendii datorită amestecului exploziv de prafuri.

În ce privește activitatea de prevenire, este de subliniat *necesitatea exploatării mai diversificate a informațiilor*, prin implicarea și a altor organe cu competență de prevenire, cum sînt : inspectoratele județene de control — pe linie agrozootehnică, unitățile dispensar-veterinare, instituțiile bancare, oficiile de gospodărire a apelor etc., concomitent cu informarea prealabilă a organelor de partid.

Trebuie să se renunțe la practica unor ofițeri de a se rezuma doar la *informări*, fără a insista pentru înlăturarea stărilor periculoase și mai ales fără a stabili — *prin metodele muncii de securitate* — cine sînt persoanele care generează asemenea situații negative și a documenta activitatea acestora, pentru aplicarea prevederilor legale.

În acest sens, se impune *supravegherea informativă* activă a tuturor persoanelor din *baza de lucru*, acordîndu-se o atenție sporită celor semnalate că nu respectă atribuțiile de serviciu, creează stări de spirit necorespunzătoare, au, în general, atitudini ce le fac pretabile la acțiuni de sabotaj ori alte activități antisociale.

În agrozootehnie, poate mai mult ca în alte sectoare, realizarea cu succes a sarcinilor de securitate este condiționată în mare măsură și de modul în care se *cooperează* cu celelalte compartimente de muncă, cu alte organe ale Ministerului de Interne, în special cu cele de miliție, prin *realizarea unui schimb util și operativ de informații*. Pe lîngă utilizarea mijloacelor și metodelor specifice muncii de securitate, se impune cu necesitate *întărirea legăturii cu oamenii muncii și factorii de răspundere* din obiective, aceasta în mod organizat, permanent și pe bază de relații principiale.

Informațiile cu conținut operativ privind stări de pericol ori alte situații ce pot conduce la prejudicii vor fi raportate la Direcția a II-a, în vederea informării organelor centrale de resort, spre a se lua măsuri corespunzătoare.

Diversitatea problematicei muncii de securitate în obiectivele agrozootehnice și importanța lor deosebită în cadrul economiei naționale cer eforturi susținute din partea întregului aparat de securitate cu responsabilități în acest sector, pentru perfecționarea necontenită a activității de prevenire și contracarare a oricăror acțiuni și stări de lucruri dăunătoare.

Colonel Vasile MOCANU
Colonel Alexandru CALINOIU
Lt. col. Claudiu NOTOPOL

MĂSURI PENTRU DEPISTAREA ȘI CONTROLUL LEGĂTURII ÎN ACTIVITATEA DE SPIONAJ

Este cunoscut faptul că, în activitatea de spionaj-trădare, *LEGĂTURA* este elementul nevralgic care, interceptat și controlat corespunzător, poate duce cu ușurință la căderea unor cadre și agenți sau rezidenți de spionaj. Mi se pare că această problemă nu ocupă locul cuvenit în preocupările unor ofițeri de securitate și de aceea consider necesar să insistăm asupra câtorva elemente, cu atât mai mult cu cât și în alte genuri de activități ostile, altele decât spionajul, se recurge tot mai mult la sisteme diversificate de legătură. Bunăoară, din cazuistica cunoscută în materie de evaziune, activitate sectantă ilegală etc., rezultă că s-a ajuns pînă la folosirea de *legături impersonale* de către organizațiile reacționare din exterior cu legăturile lor din țară și deci, pentru aparatul de constraspionaj, problema este de *mare actualitate*. A acorda muncii de căutare a *legăturii* un loc prioritar înseamnă a acționa o pirghie care conduce inevitabil la o nouă calitate și o eficiență sporită în întreaga muncă de securitate, cerință majoră subliniată în documentele de partid.

Nu trebuie să neglijăm faptul că adversarii noștri și-au orientat atacul asupra unei anume categorii de personal, respectiv asupra celor ce au fost la post sau au călătorit frecvent în străinătate, purtătorilor de secrete — problemă analizată nu de mult în Biroul executiv al Consiliului de conducere al Departamentului securității statului. Avem de-a face cu o categorie de persoane potențiale, iar prin breșele făcute, cu ajutorul acestora, spionajul urmărește realizarea unor interese majore ale statelor lor, afectarea climatului de muncă și de edificare socialistă în patria noastră.

Cazuistica noastră rezolvată, cit și cea în lucru evidențiază cu pregnanță că persoanele din această categorie, recrutate și antrenate în activități de trădare, nu pot fi expuse desconspirării prin contactarea lor deschisă în țară de către cadre și agenți de spionaj în vederea obținerii informațiilor la momentul oportun. Trebuie să fim de acord că spionajul străin nu a neglijat și nu neglijează legislația noastră ce reglementează relațiile purtătorilor de secrete cu cetățeni străini și nici vigilența maselor de oameni ai muncii; în consecință, n-ar periclita o agentură de valoare contactînd-o deschis la orice oră din zi sau noapte.

De aici și o considerabilă diversificare a sistemelor de legătură și în special a celei impersonale, în realizarea căreia sint folosite aparate

electronice din cele mai moderne. Or, este lesne de înțeles că serviciile de spionaj nu fac investiții numai pentru a-și satisface un capriciu și anume setea de a cunoaște. Ele sint prezente și implicate în toate relațiile economice și tehnico-științifice mai importante pe care le avem cu țările lor, vizînd prejudicierea intereselor României în aceste domenii.

Activitatea desfășurată de organele noastre a evidențiat faptul că efectul și quantumul prejudiciilor cauzate de spionaj sint direct proporționale cu întinderea în timp și spațiu a acțiunilor acestora și, de aceea, trebuie să valorificăm la maximum potențialul uman și material de care dispunem pentru a scurta viața oricărei acțiuni de spionaj — trădare, iar acest deziderat nu poate fi realizat dacă nu descoperim *LEGĂTURA* care face dovada relației între spion și trădător.

De aceea, apreciem că nu trebuie să existe nici un plan de măsuri în dosarele de urmărire informativă în care să nu se urmărească cu toată atenția descoperirea *sistemului de legătură*.

În realizarea acestei cerințe trebuie să acționăm în dublu sens, de la cadru către agent și de la elementul autohton suspect către cadrul de spionaj. Trebuie, de asemenea, să avem în vedere că sistemul de legătură practicat este hotărît de mai mulți factori, printre care aș enumera: poziția socială și valoarea agentului; fisurile pe care le oferă legislația ce reglementează relația străin — român; gradul de vigilență existent în mediul uman de contact și eventuala noastră rețea; locul de destinație al informațiilor, în țară sau străinătate etc.

Iată, spre exemplu, cum s-a acționat în două cazuri: un *atașat militar*, folosind prilejul unor activități protocolare, a prelucrat și racolat un cetățean român purtător de secrete. Pentru a nu-l expune, cadrul de spionaj a ales un sistem de legătură combinat astfel: la început de săptămînă introducea în cutia de scrisori a românului o bucată de hirtie asemănătoare unei cărți de vizită, consemnînd pe un colț al acesteia cifra 10. Aceasta însemna ca românul să asigure condiții ca duminica următoare la ora 10 să fie singur la domiciliu, întrucît îl va vizita. În cel de-al doilea caz, un comerciant străin a reușit să racoleze în străinătate un inginer șef care participa la tratative. Pentru a-l contacta în țară fără a crea suspiciuni, organiza ca după ședințele de la întreprinderea de comerț exterior să viziteze obiectivul pentru care livra utilaje, și astfel se deplasa cu inginerul șef într-un taximetru, iar pe perioada deplasării obținea informațiile de care avea nevoie. În această situație, un taximetru echipat cu tehnica necesară și condus de un filor a fost „oferit” celor doi urmăriți; după circa o oră, relațiile lor erau cunoscute de organele de securitate.

Legătura dintre cadru și agent trebuie căutată asiduu și sistematic astfel: un studiu temeinic al tuturor contactelor dintre urmărit și agent sau

cadru; analiza mișcării în teren a cadrelor și agenților de spionaj; după cantitatea de informații pe care o are cadrul sau agentul despre un sector de activitate și selecționarea de suspecti pe această bază; controlul video al unor contacte între cadru și agent atunci când prin T.O. relația nu apare interesantă din punct de vedere operativ etc.

În condițiile în care serviciile de spionaj occidentale acționează tot mai violent împotriva noastră se întâlnesc tot mai multe cazuri de folosire diversificată a unor legături impersonale. Organele centrale și teritoriale de contraspionaj se confruntă cu mai multe cazuri de emisii radio ultrarapide, emisii radio cifrate cu rază mică de acțiune, transmisii codificate pe rețeaua telefonică, recepționarea prin radio a unor semnale suspecte în plină noapte de către diverși români suspecti, fără să mai vorbim de gama scrierilor ascunse și convenționale.

Astfel, un obiectiv lucrat pentru spionaj nu crea probleme, în sensul că nu ne oferea legături de valoare operativă, însă obișnuia să folosească telefoanele publice. Acționându-se cu măsuri specifice s-a stabilit că a solicitat un post telefonic din provincie cerind să vorbească cu „DUMITRESCU”, dar „era vorba de o greșală” — cum a rezultat din convorbire. S-a constatat însă că acest obiectiv s-a deplasat în orașul respectiv, iar în ziua de duminică a efectuat o transmisie radio cifrată. Deci acel „DUMITRESCU” avea o semnificație foarte precisă, dar mă întreb cîți dintre noi acordăm atenție unor astfel de erori, cîte perchezitii secrete facem pentru a găsi aparatură de înregistrare conectată la rețeaua telefonică etc.? Într-un alt caz, urmăritul a format de mai multe ori numărul unui abonat fără să vorbească, iar după repetarea operațiunii posturile telefonice au rămas conectate o vreme, timp în care pe circuit au apărut zgomote doesebite, rezultînd din analize că era un mesaj cifrat.

Din analiza deplasărilor unor diplomați în teritoriu, în special atașați militari, rezultă serioase suspiciuni că acestea sînt folosite pentru contacte impersonale, prospectarea anumitor unități militare fiind numai activitate de acoperire. Astfel de deplasări trebuie să constituie semnale de alarmă pentru organele teritoriale de contraspionaj, pentru a analiza temeinic fiecare gest al spionajului și a-l corobora cu activitatea unor cetățeni români suspecti.

Nu vom putea depista legăturile impersonale folosite de cadrele și agenții spionajului străin dacă ofiterii de contraspionaj nu se vor ridica la nivelul complexității acestor activități, dacă nu se vor documenta permanent asupra ultimelor mijloace tehnice moderne și nu vor face imediat cunoscute, pentru schimb de experiență, procedeele noi descoperite de fiecare. Trebuie să ne transformăm în adevărați dirijori de orchestră, să instruim întreaga rețea pentru semnalarea oricăror aspecte „ciudate”, să gîndim, să emitem ipoteze și, pe această bază, să

solicităm forțelor ce cooperează să urmărească elemente foarte concrete. Să ne imaginăm că unul din suspectii noștri face în unele dimineți sport prin diferite parcuri, situație valabilă și pentru diplomați. Ei bine, va trebui să facem un filaj adecvat, coroborat cu prezența în zonă a diplomatului și cu luarea în considerare a activităților suspecte anterioare ale acestuia.

Cred că puțini sîntem cei care putem răspunde ce fac suspectii noștri după orele 23,00—24,00, deși avem mijloace T.O. Este deci nevoie ca, în funcție de particularitățile cazului, prin verificarea sistematică a unor ipoteze, să acționăm cu un înalt spirit de profesionalitate.

Credem că în ceea ce privește depistarea *legăturii impersonale* nu pot fi date soluții, realizarea acestui deziderat depinzînd de gradul de conștiință, calificarea, inventivitatea și curajul fiecărui lucrător de contraspionaj.

Lt. col. Ion TAMES

Însemnări pe marginea unui schimb de experiență

Despre recrutarea și munca cu informatorii proveniți din rîndul străinilor

În cadrul convocării de învățămînt profesional a grupei șefilor compartimentelor de contraspionaj din aparatul central și teritorial s-a efectuat, printre altele, un schimb de experiență pe tema *recrutării de informatori din rîndul străinilor și a muncii cu rețeaua provenită din această categorie de persoane*.

Cu acest prilej s-au relevat unele metode, procedee și idei profesionale de utilitate certă; le redăm în continuare în sinteză, completate cu unele date suplimentare rezultate din experiența unității centrale.

1. Cu privire la punctarea și studiarea candidaților

● Punctarea să se facă după criterii profesionale stricte — ce reprezintă candidatul și ce perspective are —, nu în funcție de posibilitățile de a fi recrutați pe care le oferă unii străini (dificultăți finan-

ciare, accidente ori alte încălcări de lege în care sînt implicați); unii străini — trimiși să pătrundă în rețeaua noastră — pot crea astfel de „ocazii“. Ca principiu, trebuie să se caute persoane cu posibilități și apoi să se stabilească modul de abordare, nu invers. Totuși, este necesară mai multă circumspecție în cazul străinilor care „corespund“ prea evident tuturor criteriilor (să se efectueze verificări, nici o posibilitate nefiind exclusă).

- Nu este recomandabil să se ia în studiu persoane cu care — privite în perspectivă — posibilitățile de ținere a legăturii sînt foarte dificile, fiind cunoscut că acest aspect este unul dintre elementele vulnerabile în activitatea informativă.

- Printre candidații punctați pot fi — sub raportul personalității — atît oameni echilibrați, cit și aventurieri ori cu deficiențe de caracter (orgolioși, ambițioși etc.), urmărindu-se exploatarea acestora.

- Cele mai bune studii se fac prin ofițeri de securitate intrați în contact acoperit cu candidatul (pentru că li se poate preciza scopul și, ulterior contactării, un alt ofițer poate verifica reacția străinului).

- Este riscant să se strîngă doar materiale și date în favoarea recrutării, intrucît ignorarea unor eventuale aspecte defavorabile ar putea periclita reușita acțiunii.

- Activitatea de punctare și studiere de străini trebuie să se desfășoare încă din primul moment sub controlul șefilor, pentru că aceasta implică un mare volum de muncă, iar alegerea unui candidat necorespunzător înseamnă eforturi inutile.

- În perioada de studiu este necesar să se creeze condiții și pentru faza următoare: *contactul*.

2. Referitor la contactare și recrutare

- ◆ Procedul de contact trebuie să fie dat de materialele de studiu.

- ◆ Înaintea primelor contacte se cere o reevaluare exigentă și imparțială a întregului material de studiu, mai ales pentru a se stabili dacă anumite date sau situații mai sînt actuale ori mai au aceeași valoare pentru candidat.

- ◆ Practica a dovedit că baza cea mai solidă de recrutare o constituie materialele compromițătoare, în special cele „create“ de organele de contraspionaj, din cel puțin două motive: putem avea un control mult mai mare asupra situației; în plus, în acest mod se evită posibilitatea de a se folosi „materiale compromițătoare“ care ne-ar putea fi aduse în atenție de unele servicii de informații, pentru a pătrunde în rețeaua organelor de contraspionaj. În aprecierea materialelor se va avea în vedere ca acestea să-l compromită față de propriile organe de informații sau de contraspionaj.

- ◆ Cînd recrutarea se face pe bază ideologică, străinul trebuie să fie convins că luptă pentru o cauză nobilă și că cei despre care îi solicităm informații sînt și adversarii săi.

- ◆ La folosirea cointeresării este necesar să se creeze în timp și alte motive de punere a străinului în dependență, pentru a nu se ajunge la situația — întilnită uneori în practică — ca, după rezolvarea problemei care-l interesează pe candidat, acesta să nu mai colaboreze.

- ◆ Deși este de dorit ca toți ofițerii de contraspionaj să facă contacte și recrutări de străini, practica a dovedit că acest lucru nu este posibil; pe lîngă cunoașterea unor limbi străine, sînt și elemente de personalitate, care pot influența decisiv contactul.

- ◆ Procedee de contactare: contactul descoperit scurtează mult procesul de atragere, eliminînd unele pierderi de timp și dificultățile solicitării de informații. În funcție de situații se poate realiza și contactarea acoperită, în acest caz însă fiind necesare măsuri ca acoperirea să reziste și la eventuale verificări efectuate de organele de informații sau de contraspionaj ale țării căruia aparține candidatul.

- ◆ În alegerea locului contactelor (mai ales al celui descoperit) trebuie să se aibă în vedere conspirarea; este dăunător abuzul de chemări la pașapoarte și se impune precauție mai mare în orașele mici, unde ofițerii sînt mai cunoscuți.

- ◆ Momentul contactului trebuie astfel ales, încît să ofere și posibilitatea verificării reacției; verificări se impun înainte și după fiecare contact și din alt considerent: pentru a se stabili dacă străinul ia legătura cu ambasada sau dacă nu face obiectul unor măsuri contrainformative din partea organelor țării sale.

- ◆ Pentru contacte este necesar să se aleagă „*probleme deschise*“, pentru a se putea continua discuțiile fără a fi nevoie ca de la un contact la altul să se caute subiecte noi.

- ◆ În aplicarea variantelor de recrutare și, la nevoie, de retragere trebuie să existe mobilitate; mergîndu-se pe o singură variantă, putem risca eșecul.

- ◆ Momentul cînd se pune deschis problema furnizării de informații trebuie să fie apreciat cu grijă, iar apoi să se acționeze cu hotărîre.

- ◆ Primele solicitări de informații vor avea în vedere date cunoscute organelor de securitate, care să nu privească lucrări în curs și să nu creeze prea multe probleme de conștiință străinului, pentru ca acesta să poată depăși mai ușor momentul psihologic al acceptării.

- ◆ Se impun apoi verificări intense și multilaterale; este un interval cu frămîntări inerente, cînd mai ales tentația de a se autodenunța este mult mai mare.

◆ În acest proces — ca dealtfel pe tot parcursul relației cu organele de securitate — trebuie să se aibă în vedere trăsăturile specifice naționalității candidatului și alte particularități, inclusiv susceptibilități de ordin religios.

3. Modul de lucru cu această rețea

▲ Angrenarea reală în muncă a rețelei provenite din rindul străinilor este condiționată de clarificarea problemelor puse în discuție de la primele contacte și a semnalărilor făcute de această rețea.

▲ În paralel cu rezolvarea aspectelor operative, de mare eficiență este permanenta adîncire a dependenței față de organele de securitate.

▲ Pentru realizarea legăturii s-a dovedit mai eficient un sistem combinat de legătură personală și impersonală.

▲ Este recomandabil ca străinul să fie obișnuit să dea și materiale scrise (chiar și dactilografiate), iar întîlnirile să fie înregistrate pe bandă magnetică.

▲ Concomitent cu instructajul privind modul de îndeplinire a sarcinilor, străinului i se face și o instruire contrainformativă corespunzătoare, care să-l apere de măsurile contraspionajului țării sale; în aceeași idee a apărării acestei rețele trebuie avut grijă ca organele de contraspionaj respective să nu intre în posesia informațiilor privind faptele străinului, care-l compromit și care au stat la baza recrutării (chiar dacă nu este suspectat de a fi acceptat să colaboreze, astfel de fapte sînt în sine motive suficiente de verificare, care constituie un pericol de desconspirare a rețelei). Apărarea acestei rețele trebuie să se reflecte și în modul de folosire a informațiilor.

▲ În relațiile cu rețeaua provenită din rindul străinilor se cer din partea ofițerilor de contraspionaj o atitudine ireproșabilă și un permanent autocontrol; încălcarea regulii — valabilă dealtfel în relațiile cu întreaga rețea informativă — de a nu i se da date mai multe decît are nevoie pentru îndeplinirea sarcinilor poate avea în acest caz consecințe mai grave; totodată — inclusiv în cazul recrutărilor bazate pe material compromițător — se impune un comportament civilizat, evitîndu-se relațiile incordate, de suspiciune, care nu favorizează colaborarea.

▲ Verificarea complexă continuă a acestei rețele este o necesitate de prim ordin, în caz contrar existînd riscul unei munci în gol și al atragerii organelor de securitate într-un joc operativ periculos.

Fără a fi epuizat vasta problemă a recrutării de străini, debateră din cadrul convocării a evidențiat unele puncte de vedere și aspecte practice privind această activitate, care reflectă o anumită experiență a muncii de contraspionaj, evident fără a constitui soluții model.

Maior Nicolae CALUGĂRIȚA

ÎN SPRIJINUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI DE SPECIALITATE

Metode și mijloace folosite în redactarea, multiplicarea și difuzarea înscrisurilor anonime cu conținut necorespunzător. Prevenirea răspîndirii unor asemenea înscrisuri și modalități concrete de lucru pentru depistarea operativă a autorilor și difuzorilor lor

— documentar —

I. Metode și mijloace folosite de elementele dușmănoase în redactarea și multiplicarea înscrisurilor anonime cu conținut necorespunzător.

1. Metode manuale.

În cadrul acestei categorii sînt incluse înscrisurile realizate de persoane, prin folosirea în exclusivitate a posibilităților lor scripturale și de confecționare a unor texte prin decupaje.

Dintre metodele manuale mai frecvente remarcăm:

a) Scrierea de mînă.

● Scrisul cursiv este cel mai des utilizat, întrucît majoritatea populației știe să scrie.

● Scrisul tipografic (majuscul și minuscul) este mai puțin folosit, pentru că solicită cunoștințe grafice mai temeinice. De regulă, la acest tip de scriere recurg persoanele care au cunoștințe despre identificarea grafică.

● Scrisul degvizat — folosit mai rar — este realizat de către persoanele care minuesc cu abilitate instrumentul scriptural. Degvizarea scrisului poate să meargă de la mici schimbări — care, de regulă, nu influențează asupra identificării persoanei — și pînă la modificarea totală a elementelor grafice individuale și generale, care fac imposibilă identificarea pe cale grafică a celui ce l-a executat.

● Scrierea cu mina stîngă — sau cum i se mai spune în termeni de specialitate — sinistrografia — este folosită tot pentru ascunderea grafismelor naturale. Sinistrografia ocazională este ușor de recunoscut datorită anomaliilor în construcția unor litere și a legăturilor dintre acestea.

Pentru identificarea persoanei care

Pentru atingerea scopurilor urmărite, elementele ostile folosesc diverse metode de realizare și difuzare a înscrisurilor cu conținut necorespunzător. În funcție de capacitatea lor scripturală și de posibilitățile materiale de care dispun, aceste persoane au devenit tot mai abile, reușind să-și ascundă identitatea prin folosirea unor procedee din ce în ce mai ingenioase. Astăzi este cunoscută o gamă largă de metode de confecționare și difuzare a înscrisurilor, între care unele — dintre cele mai des utilizate — sînt cele menționate mai jos.

execută asemenea scris, în unele cazuri se impune a fi luate scripte de comparație executate cu mina stângă.

b) Confecționarea de texte cu ajutorul unor cuvinte și litere decupate din diverse publicații.

Acest gen de confecționare a înscrisurilor anonime este folosit de elementele care au cunoștințe privind posibilitățile identificării persoanei după scris. Autorii acestor texte selecționează din ziare, reviste sau alte publicații, cuvinte și litere, pe care le asamblează prin lipire pe o coală de hirtie, formind conținutul dorit.

De regulă, aceste texte sînt reduse, iar autorii nu pot fi identificați decît prin măsuri informative. De aceea, se impune ca filele de hirtie pe care sînt lipite textele să fie tratate cu substanțe fizico-chimice, pentru revelarea eventualelor impresii digitale, în vederea comparării dactiloscopice a acestora cu amprente digitale ale persoanelor din cercul de bănuiri.

c) Realizarea textelor cu ajutorul unor stampile confecționate din cauciuc, linoleum sau alte mase plastice.

Acest procedeu este uzitat în situația cînd autorii vizează realizarea unui număr mare de exemplare și îngreunarea identificării lor. Cei interesați gravează texte fie în masa unei plăci din cauciuc sau a unui material plastic, fie confecționînd litere pe care le lipesc apoi pe un postament rigid. În unele cazuri sînt folosite și literele stas din cauciuc, care inițial au fost confecționate pentru datiere (stampile cu data).

În astfel de situații, identificarea autorilor pe cale grafică nu este posibilă. Singura posibilitate certă de identificare se rezumă la aportul rețelei informative, cu sprijinul căreia trebuie să se stabilească sursele de proveniență a materialelor folosite (cauciuc, linoleum, hirtie, cerneală etc.), persoanele care sînt pretabile și au îndeminare pentru confecționarea lor. Aceste înscrisuri vor fi tratate chimic și fizic pentru relevarea eventualelor urme digitale.

d) Folosirea unor șabloane executate din carton, placaj, material plastic etc.

Textul dorit se decupează în materiale de acest gen. Prin suprapunerea lor peste coli albe, autorii completează decupările cu vopsea sau cerneală. În unele cazuri se folosesc chiar mijloace de pulverizat

mechanice (spray-uri, pistoale de vopsea etc.).

e) Folosirea unor șabloane tipizate din comerț (Faber-Castell, gin militar etc.).

f) Decuparea directă a textului în coala de hirtie sau prin înțeparea cu un obiect ascuțit (ac, cui etc.).

2. Metode tehnice (combinat — de regulă — cu cele manuale).

a) Folosirea mașinilor de scris.

Dactilografiera înscrisurilor anonime poate fi realizată într-un singur exemplar sau în mai multe, folosindu-se pentru multiplicat hirtia carbon sau indigo. Cu cît exemplarul dactilografiat este mai îndepărtat de original, identificarea mașinii de scris după o asemenea copie devine mai anevoioasă, deoarece elementele de detaliu se reduc.

Mașina de scris poate fi folosită și pentru dactilografiera matritelor, cu care, prin intermediul gestetnerului, se multiplică înscrisurile la numărul dorit de autor.

După identificarea mașinii de scris se poate identifica, de la caz la caz, și persoana care a dactilografiat textul incriminat.

b) Tipărirea înscrisurilor cu conținut necorespunzător în întreprinderi poligrafice.

Poate fi realizată prin metode de gravură și prin culegerea de litere în secțiile de zetării.

Ca urmare a măsurilor de securitate luate, nu au mai apărut cazuri de tipărirea a unor astfel de înscrisuri în întreprinderile poligrafice.

c) Confecționarea unor texte cu ajutorul minitipografiilor de tip alfabetic „STEMPEL” și TRODATTIPO”, construite în străinătate și introduse în țară prin diverse canale.

3. Multiplicarea unor texte cu conținut necorespunzător la diferite aparate de multiplicat.

În afara procedeelor de mai sus (mașina de scris și gestetnerul), multiplicarea înscrisului, indiferent de metoda de realizare a originalului, se mai poate face și prin folosirea xeroxului, termofaxului, heliografului, şapirografului, pietrei litografice sau a fotografiei.

II. Metode folosite de autori în difuzarea înscrisurilor anonime cu conținut necorespunzător

1. Difuzarea pe calea poștei este metoda cea mai frecvent folosită, deoarece, prin specificul ei, permite ca materialele respective să fie expediate fără mari riscuri din orice loc (din localitatea de domiciliu, de la locul de muncă, din alte localități decît cele în care lucrează sau domiciliază autorul). În unele cazuri, asemenea materiale se introduc în cutiile de scrisori ale vagoanelor poștale în timpul staționării acestora în diferite gări.

Înscrisurile anonime, în majoritatea situațiilor, sînt adresate unor persoane juridice sau unor persoane fizice cunoscute prin presă, radio și televiziune ori prin alte mijloace de popularizare. Au fost și cazuri cînd autorii s-au folosit de numele și adresele unor persoane, luate la întîmplare, din cărți de telefon sau alte tipăriți, precum și situații în care au trimis anonime cu conținut ostil unor rude, prieteni ori dușmani de-ai lor. De regulă, în cutiile poștale sînt introduse plicuri cu nominalizarea destinatarului și expeditorului, indiferent dacă expeditorul este real, substituit ori fictiv.

2. Introducerea în cutiile de corespondență. Această metodă constă în plasarea pieselor în litigiu direct în cutiile personale de corespondență ale unor persoane, cunoscute sau luate la întîmplare (de obicei, în blocuri).

III. Prevenirea răspîndirii de înscrisuri anonime cu conținut necorespunzător

1. Folosirea rețelei informative.

Principalul mijloc al muncii de securitate îl constituie rețeaua informativă, cu ajutorul căreia trebuie să se realizeze cunoașterea situației operative din probleme, obiective, locuri și medii. Pentru prevenirea răspîndirii de înscrisuri anonime cu conținut necorespunzător, se impune să se folosească atît rețeaua informativă a organelor de securitate, cît și cea a organelor de miliție.

Printr-o instruire corespunzătoare și o amplasare cît mai judicioasă a rețelei, trebuie să se urmărească cunoașterea:

- faptelor și situațiilor de natură să creeze stări de spirit ce ar putea genera redactarea și difuzarea de înscrisuri anonime cu conținut necorespunzător;

3. Răspîndirea sau alisarea de înscrisuri altfel decît pe calea poștei.

- a) alisarea (lipirea) pe garduri sau ziduri;

- b) împrăștierea (răspîndirea) în locuri aglomerate (piețe, mijloace de transport în comun etc.);

- c) introducerea în urnele de vot;

- d) răspîndirea cu ajutorul mijloacelor de transport, respectiv lipirea înscrisurilor pe vagoane C.F.R., platforme ale camioanelor ori pe alte asemenea mijloace.

4. Executarea de inscripții. Acest mod de realizare prezintă două aspecte:

- a) executarea lor pe suporturi fixe (ziduri, garduri, uși, ferestre etc.);

- b) executarea de inscripții în mijloace de transport (vagoane C.F.R., tramvai, autobuze etc.).

Difuzările de înscrisuri anonime cu conținut necorespunzător pot fi făcute oricînd, însă din practica muncii se constată că această activitate este mai intensă cu ocazia sărbătoririi unor aniversări, în preajma unor evenimente interne sau internaționale mai deosebite, sau după publicarea unor acte normative.

- persoanelor care pe fondul unor nemulțumiri ar putea redacta și difuza înscrisuri;

- persoanelor care proferează calomnii și injurii la adresa orînduirii socialiste sau colportează știri tendențioase difuzate de posturile de radio străine;

- persoanelor care sînt pretabile a intra în legătură cu posturi de radio din străinătate, îndeosebi cu „Europa liberă”.

- autorilor de înscrisuri cu conținut necorespunzător identificați în decursul anilor, care manifestă preocupări de a relua această activitate;

- sectoarelor cu mijloace tehnice de multiplicare (tipografii, gestetnere, şapirografe, xeroxuri, heliografe etc.);

● persoanelor care confecționează și folosesc matrițe, ștampile, șabloane etc. sau care decupează litere, cuvinte și fotografii din diferite publicații, întocmind din acestea texte și fotomontaje;

● persoanelor cu afecțiuni neuropsihice, cunoscute cu preocupări de acest gen;

● jefbarilor, reclamagiilor;

● posesorilor particulari de mașini de scris.

În legătură cu cele menționate, este de remarcat că aria celor aflați în atenție trebuie lărgită în raport cu situația operativă concretă din zona de responsabilitate. Vor fi vizate astfel elementele care intenționează să intre în contact cu reprezentanțe diplomatice, cu organizații politice internaționale, cele ce plănuiesc să se constituie în grupuri și duc un mod de viață parazitar, persoanele care intenționează să părăsească ilegal țara etc. Atenție deosebită trebuie acordată supravegherii informative a elementelor suspecte din mediul pensionarilor, cunoscând că în ultimii cinci ani peste 50 la sută dintre autorii de înscrisuri dușmănoase au fost identificați din acest mediu.

Rețeaua informativă trebuie să fie instruită și pentru a semnală operativ persoanele care primesc asemenea înscrisuri, precum și pentru a le influența să le predea organelor de securitate.

IV. Modalități de lucru pentru identificarea operativă a autorilor și difuzorilor lor

Lucrarea cazurilor de înscrisuri anonime cu conținut necorespunzător are la bază Ordinul ministrului de interne nr. 001225/1977, activitatea de identificare a autorilor unor asemenea înscrisuri fiind o sarcină a întregului aparat al Ministerului de Interne.

La apariție, piesele în litigiu vor fi supuse unei cercetări criminalistice amănunțite, pentru a se stabili:

◆ modul de execuție a scrisului (cursiv sau deghizat);

◆ materialele și mijloacele folosite, precum și proveniența acestora;

◆ urmele lăsate de autor pe înscris (amprente digitale) etc.

După cercetarea criminalistică, ofițerii desemnați să participe la elaborarea planului de măsuri pentru identificarea au-

torului (autorilor) vor studia cu multă atenție înscrisul, pentru a cunoaște problemele abordate, expresiile caracteristice folosite, modul de construcție a frazelor, alte aspecte specifice din care să se desprindă concluzii referitoare la mediul de unde provine autorul. Deși autorii de înscrisuri manifestă prudență pentru a nu-și trăda identitatea, ei scapă involuntar elemente din care se pot concluziona date referitoare la profesie, loc de muncă, pregătire culturală etc.

2. Prevenirea difuzării de înscrisuri cu conținut necorespunzător prin alte măsuri specifice.

a) pregătirea contrainformativă, juridică și antiinfracțională a populației;

b) punerea în discuția oamenilor muncii sau publicarea în presa locală a cazurilor (autori de înscrisuri identificați), ce pot avea efecte pozitive asupra elementelor predispuse la asemenea acțiuni.

Când se ia o asemenea măsură trebuie foarte mare atenție, intrucit efectul poate fi și contrar celui dorit;

c) instruirea organelor de pază și ordine de a lua măsuri în zonele de responsabilitate pentru a preveni difuzarea de înscrisuri. În același scop, cu ocazia unor evenimente deosebite, unitățile de securitate și cele de miliție vor organiza patrulare și posturi fixe.

3. Interceptarea înscrisurilor cu conținut necorespunzător difuzate pe calea poștei din interior și exterior.

4. Identificarea și luarea unor măsuri operative — de prevenire — asupra persoanelor care au intenții de redactare și difuzare de înscrisuri.

torului (autorilor) vor studia cu multă atenție înscrisul, pentru a cunoaște problemele abordate, expresiile caracteristice folosite, modul de construcție a frazelor, alte aspecte specifice din care să se desprindă concluzii referitoare la mediul de unde provine autorul. Deși autorii de înscrisuri manifestă prudență pentru a nu-și trăda identitatea, ei scapă involuntar elemente din care se pot concluziona date referitoare la profesie, loc de muncă, pregătire culturală etc.

În funcție de problemele reieșite la cercetarea criminalistică și analiza conținutului, coroborate cu urmele găsite la locul faptei (în cazurile de difuzări de lițuici și executarea de inscripții), se emit ipoteze cu privire la persoana autorului. Pe baza ipotezelor emise se întocmește planul cu măsurile ce urmează să fie executate în ordine prioritară, cu termene și responsabilități concrete.

● Când se difuzează înscrisuri anonime care nu pot fi urmărite din punct de vedere grafic (decupări din publicații, folosirea unor ștampile ori a altor mijloace tehnice), rolul deosebit pentru identificarea autorilor îl au organele informativ-operative. În aceste situații se impune selecționarea din baza de lucru a acelor persoane ce sînt pretabile a comite asemenea fapte printr-o astfel de metodă. Concomitent cu instruirea și dirijarea corespunzătoare a rețelei informative, se vor lua măsuri ca la domiciliul și locul de muncă al celor suspecti să se efectueze percheziții secrete, pentru descoperirea și ridicarea înscrisurilor și a mijloacelor cu care au fost confecționate.

● Înscrisul nou apărut va fi comparat din punct de vedere grafic cu cazurile existente în lucru, cu probele de scris provenite de la autorii identificați, de la persoanele din baza de lucru și de la rețeaua informativă. Acest lucru se va face atît cu ochiul liber de către ofițerii specializați în problemă, cît și prin Calculatorul electronic de la Centrul de informatică și documentare, unde sînt implementate documentele și categoriile de persoane menționate.

● În cazuri deosebite — care implică luarea unui complex de măsuri — se constituie grupe operative sub îndrumarea cadrelor desemnate de conducerea unității ce are cazul în lucru.

● Înscrisurile originale și fotocopiile integrale ale inscripțiilor sînt păstrate de Unitatea specială „S”. Verificările comparative dintre scrisurile aflate în litigiu și probe vor fi efectuate în baza indicilor grafici și a unor porțiuni de text inofensive din piesa incriminată — aflate pe fotoplanșe; numai în situații deosebite (inscripții și texte reduse), piesa incriminată în fotocopie va fi lipită pe fotoplanșă.

● În cazul cînd nu se poate determina domiciliul sau locul de muncă (difuzări pe vagoane postale), înscrisul va fi pus în urmărire pe zonă sau chiar pe întreaga țară.

● Cînd se difuzează același înscris pe rază de activitate a mai multor județe, acțiunea de indentificare a autorului (autorilor) va fi coordonată de Unitatea specială „S”, care cooperează cu unitățile centrale din Departamentul securității statului, pe baza unui plan de

măsuri, în care sînt prevăzute sarcini și responsabilități pe compartimente de muncă. Periodic — și ori de cîte ori situația operativă o impune — șeful grupei operative va analiza, împreună cu ofițerii participanți la acțiune, stadiul executării sarcinilor, suspiecții nou apărute, ipotezele și măsurile noi care se propun.

● În momentul cînd prin măsurile întreprinse se ajunge la un scris sau element suspect din punct de vedere grafic, se procedează la identificarea persoanei și obținerea de la aceasta a unei scripte de comparație în condițiile în care a fost scrisă piesa în litigiu (scris cursiv sau tipografic), care este supusă expertizei grafice.

Confirmarea de identitate se dă numai de către laboratorul de constatări tehnicoștiințifice (grafice), în care sens se întocmește un referat. După întocmirea acestuia, cazul, însoțit de un raport — în care sînt consemnate toate datele despre autor —, se înaintează la Direcția cercetări penale, care dispune măsurile legale ce se impun a fi luate.

● În cazurile mai deosebite, după identificarea autorului (autorilor), acesta — cu aprobările de rigoare — va fi lucrat o perioadă de timp pentru a se stabili:

◆ dacă desfășoară activitatea dușmănoasă în mod organizat;

◆ cauzele care l-au determinat să recurgă la o asemenea activitate (concepțiile sale ostile, influența unor persoane din țară sau străinătate, existența anumitor nemulțumiri personale etc.);

◆ ce persoane au avut cunoștință despre acțiunea sa, cine sînt acestea și ce poziție au față de orînduirea socială și de stat din țara noastră.

● După identificarea și luarea măsurii finale asupra autorului, toate înscrisurile anonime în original se încredințează Unității speciale „S”, pentru a fi păstrate conform ordinelor în vigoare. Autorii identificați rămîn în continuare în atenția organelor informative, iar atunci cînd își schimbă domiciliul sau locul de muncă vor fi semnalati organelor pe rază cărora s-au mutat.

Colonel Gheorghe PREDA
Lt. col. Florea IATAN
Căpitan Gheorghe NICOLA

Particularitățile cercetării autorilor de înscrisuri cu conținut dușmănos — consultație —

În baza ordinului conducerii Departamentului securității statului privind identificarea autorilor de înscrisuri cu conținut dușmănos, cercetarea acestora și luarea unor măsuri ferme și eficiente de prevenire, în perioada noiembrie 1979 — decembrie 1980, Direcția a VI-a a cercetat mai multe asemenea cazuri, luând totodată măsuri diversificate de prevenire în fiecare caz în parte. Din analiza cazurilor respective — a conținutului concret al înscrisurilor și a datelor privitoare la persoanele care le-au redactat și difuzat — se desprind o serie de concluzii utile pentru orientarea muncii de securitate în direcția prevenirii, descoperirii și lichidării operative a acestor forme de activitate ostilă, concluzii care se referă, în principal, la următoarele aspecte:

♦ una dintre modalitățile mai frecvente de comitere a unor astfel de fapte o constituie, în proporție de circa 84%, redactarea și expedierea pe calea poștei a unor scrisori — anonime sau cu nume și adrese fictive — cu conținut denigrator, calomniator și injurios, recurgându-se la o mare diversitate de destinatari, cu orientare predominantă către organele centrale de partid și de stat;

♦ o bună parte a autorilor de înscrisuri cu conținut dușmănos sînt persoane neîncadrate politic (circa 78%), pensionari sau fără ocupație (circa 52%), iar o pondere însemnată o au bolnavii psihici (circa 30% din total); după vîrstă, circa 30% sînt de peste 60 de ani, iar circa 23% sub 30 de ani.

♦ printre cauzele care au determinat, înlesnit sau favorizat săvîrșirea acestui gen de fapte, un loc important îl ocupă influența exercitată de postul de radio „Europa liberă”, influență grefată pe o serie de nemulțumiri personale și stări conflictuale apărute în relațiile de natură diversă ale unor indivizi, (categoria de pensionare medicală, probleme de spațiu

locativ etc.). De asemenea, dorința de a se răzbuna pe anumite persoane a determinat unele elemente să treacă la redactarea și expedierea de înscrisuri cu conținut dușmănos, în numele acelor persoane.

Cercetarea autorilor de înscrisuri cu conținut dușmănos trebuie efectuată în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare, cu ordinele și indicațiile conducerii Departamentului securității statului și să se desfășoare (ținându-se seama de particularitățile concrete ale fiecărei cauze, determinate atît de modalitățile și împrejurările concrete în care faptele au fost comise (mijloacele folosite, destinatarii, modul de expediție etc.), cît și de persoana autorului, (vîrstă, ocupația, sexul, eventuala boală psihică de care suferă ș.a.). Luarea în considerare a acestor particularități se concretizează în alegerea și utilizarea celor mai adecvate procedee și metode tactice de cercetare, în folosirea corespunzătoare a mijloacelor de probă prevăzute de lege, precum și în valorificarea operativă și cu maximă eficiență a datelor existente, asigurându-se totodată conspirarea metodelor și mijloacelor secrete ale muncii de securitate.

Conform indicațiilor conducerii Departamentului securității statului, cercetarea propriu-zisă a autorilor de înscrisuri cu conținut ostil se face de ofițeri de cercetare penală de securitate, sub acoperirea organelor de miliție. Pentru a se asigura o asemenea acoperire se impune ca chemarea persoanei respective să fie făcută de un ofițer sau subofițer de miliție — îmbrăcat militar sau cunoscut în această calitate —, iar cercetarea să se desfășoare la sediul organelor de miliție.

După identificarea autorilor de înscrisuri cu conținut dușmănos, ofițerii de cercetare penală procedează la o pregătire temeinică a cercetării acestora. Pregătirea în vederea cercetărilor se impune atît pentru cunoașterea și valorificarea tuturor datelor existente cu privire la faptele comise și la persoana autorului, cît și pentru elaborarea unui plan concret după care aceste cercetări urmează a se efectua. Pregătirea în vederea cercetării se desfășoară în funcție de particularitățile concrete ale cauzei și implică o serie de activități, care se referă, în principal, la următoarele:

● Examinarea și evaluarea atentă — cu discernămintul politic necesar — a conținutului înscrisurilor redactate sau difuzate, a formelor concrete în care faptele au fost săvîrșite, precum și stabilirea amplitudinii reale și a implicațiilor ac-

tivității desfășurate de elementul respectiv.

Analizarea cu atenție a conținutului înscrisurilor trebuie să ducă la o delimitare corespunzătoare a faptelor care intrînesc elementele constitutive ale unei infracțiuni (după caz, propagandă împotriva orînduirii socialiste — art. 166 C.P. —, defăimarea unei organizații — art. 237 C.P. — sau ofensa adusă autorității — art. 238 C.P.) de nemulțumirile personale ale unor autori sau de sesizarea anumitor lipsuri și neajunsuri din diferite domenii de activitate.

● Studiarea materialelor informative existente cu privire la persoana respectivă, a rapoartelor întocmite în urma investigațiilor efectuate și a oricăror alte materiale din care ar putea rezulta eventuale manifestări ostile ale autorului de înscrisuri, unele nemulțumiri personale ale acestuia, precum și alte date referitoare la temperamentul, caracterul și comportamentul său general, date care sînt necesare pentru lămurirea, sub toate aspectele, a problemelor ridicate de dosarul respectiv.

● Descoperirea și constatarea eventualelor infracțiuni de drept comun comise de persoana în cauză (ca, de exemplu, infracțiunea prevăzută în art. 94 din Legea presei), indentificarea eventualelor coautori, instigatori sau complici, luîndu-se în considerare și forma de participare improprie prevăzută în art. 31 alin. 2 din Codul penal, care a fost întîlnită în practică sub forma dictării înscrisurilor cu conținut ostil unor minori (copii sau nepoți ai celui care a conceput înscrisul).

● Identificarea martorilor posibil a fi ascultați în cauză și care pot avea cunoștință despre o serie de elemente de fapt, necesare probării activității desfășurate de autorii de înscrisuri cu conținut dușmănos.

● Asigurarea conlucrării permanente dintre ofițerul de cercetare penală și lucrătorii din aparatul informativ-operativ de securitate, mai ales în cazurile de difuzare de înscrisuri cu conținut ostil, cînd se impun obținerea de date cu privire la modul, mijloacele și locul de confecționare a acestora și la persoanele care au cunoștință despre ele, precum și stabilirea modalităților concrete de valorificare a informațiilor în procesul cercetărilor.

● Conlucrarea cu ofițerii din compartimentele subordonate Unității speciale „S”, pentru valorificarea eficientă a rapoartelor de constatare tehnico-științifică

(grafică), mai ales în cazurile în care se așteaptă ca autorii să nu-și recunoască faptele.

Dintre principalele activități ce preced cercetarea autorilor de înscrisuri cu conținut ostil, o deosebită importanță o are analiza cazului respectiv, care poate fi soldată cu concluzia că efectuarea cercetărilor trebuie inclusă în cadrul urmăririi penale sau că este necesar ca verificările să fie efectuate în cadrul actelor premergătoare. Cînd în urma analizei s-a ajuns la concluzia că se impune începerea urmăririi penale împotriva elementului respectiv, în conformitate cu ordinea în vigoare se va raporta, în vederea obținerii aprobării prealabile, ministrului de interne sau ministrului secretar de stat și șef al Departamentului securității statului.

Indiferent de forma în care urmează a se soluționa situația autorilor de înscrisuri cu conținut ostil, pentru a se asigura conspirarea metodelor și mijloacelor secrete ale muncii de securitate — mai ales în cazul scrisorilor expediate prin poștă — este necesar să se oficializeze modalitatea intrării în posesia acestora, prin obținerea unor adrese de la organele sau organizațiile socialiste cărora le-au fost adresate asemenea înscrisuri, fără a se lărgi însă publicitatea conținutului lor. Dealtfel, pentru ridicarea înscrisurilor, art. 97 din Codul de procedură penală prevede dreptul organelor de urmărire penală de a le cere, și obligația oricărei organizații socialiste sau obștești (și a oricărei persoane fizice) de a le preda, sub luare de dovadă. În cursul urmăririi penale, neîndeplinirea obligației de predare constituie abatere și se sancționează cu amendă judiciară de la 50 la 500 lei (art. 198 alin. 1 lit. e C.pr.p.).

Cercetarea autorilor de înscrisuri nu se va rezuma doar la ascultarea acestora. Îmbinarea judicioasă a măsurilor informative — operative cu cele de cercetare penală trebuie să ducă la efectuarea unor acte premergătoare din conținutul cărora să rezulte elemente concludente cu privire la fapta și persoana care fac obiectul cercetărilor și la oficializarea tuturor datelor necesare pentru probarea activității ostile a persoanei respective. În toate cazurile în care se constată că autorul este implicat în săvîrșirea unor infracțiuni de drept comun, cercetarea va porni de la aceste aspecte (fiind sesizate și organele competente), urmărindu-se ca pe parcurs să se clarifice — inclusiv prin recunoașteri în cadrul unor declarații detaliate — activitatea ostilă desfășurată, cauzele ce

l-au determinat să redacteze înscrisuri anonime, metodele folosite, persoanele care cunosc despre aceasta.

În practică, s-au dovedit utile pentru obținerea recunoașterilor din partea autorilor de înscrisuri ostile rapoartele de constatare tehnico-stiințifică (grafică), care, prin conținutul lor științific, demonstrează, în mod concludent, identitatea dintre piesa sau piesele în litigiu și scriptele de comparație și care, de cele mai multe ori, impresionează pe făptuitor. În anumite cazuri, participarea în timpul cercetării a cadrelor specializate — din compartimentele aflate în subordinea Unității speciale „S” — a ajutat substanțial la obținerea unor declarații sincere, prin explicațiile date de acestea cu privire la elementele grafice care au stat la baza identificării autorului. Cu toate acestea, avându-se în vedere dispozițiile art. 63 al. 2 C.pr.p., potrivit cărora probele nu au valoare mai dinainte stabilită, concluziile rapoartelor de constatare tehnico-stiințifică trebuie examinate critic și coroborate cu alte elemente de fapt, rezultate din cercetările efectuate, pentru a se putea determina formarea convingerii intime necesare tragerii la răspundere a celui vinovat. Caracterul relativ al concluziilor acestor rapoarte a rezultat din activitatea practică a organelor de cercetare penală; printr-un asemenea raport de constatare, întocmit pe baza unor scripte de comparație insuficient verificate (o cerere făcută de fiica unui cetățean în numele acestuia), a fost indicată ca autor al unei scrisori cu conținut dușmănos o persoană...analfabetă.

În funcție de pericolul social al faptei, de înscrisuri, de atitudine adoptată de autorul de înscrisuri cu ocazia cercetărilor și de necesitățile muncii practice, se poate proceda la prezentarea spre recunoaștere — în original sau în copie — a înscrisului pe care persoana respectivă l-a redactat și difuzat (expediat). În toate cazurile, prezentarea originalului trebuie să se facă cu deosebită prudență, luându-se măsurile necesare pentru evitarea distrugerii sau degradării acestuia de către autorul său. Caracterul ofensiv al cercetării a dat rezultate pozitive și în cazurile în care ofițerul de cercetare penală l-a întrebat direct pe autor „de ce, când, unde și cum a redactat și difuzat sau expediat acel înscris”. Aceste întrebări directe, coroborate cu raportul de constatare grafică duc, de regulă, la recunoașterea în întregime a faptei.

Cu ocazia consemnării declarațiilor, ofițerul de cercetare penală va avea o deo-

sebită grijă să evite consemnarea unor idei cu conținut dușmănos ori a numelui unor personalități politice din țara noastră.

Pentru crearea momentului psihologic necesar obținerii recunoașterilor, este bine ca autorii respectivi să fie lăsați să scrie personal declarațiile inițiale de recunoaștere, în prezența ofițerului de cercetare penală.

O importanță deosebită pentru prevenirea repetării redactării și difuzării de înscrisuri cu conținut ostil o are consemnarea, în declarațiile autorilor, a cauzelor și condițiilor care au determinat, înlesnit sau favorizat săvârșirea unor asemenea fapte.

Aceasta înlesnește posibilitatea de a fi sesizate — la nevoie — organele competente asupra anumitor stări de fapt care creează nemulțumiri sau asupra unor situații de fapt, din unele unități, ce contravin legii și pot genera stări de spirit necorespunzătoare.

În cazurile de difuzare de înscrisuri cu conținut ostil — sau de confecționare din litere ori cuvinte decupate a unor scrisori de acest gen —, pentru ridicarea corpurilor delictive se poate ivi necesitatea efectuării unor percheziții domiciliare. În asemenea cazuri, perchezițiile domiciliare trebuie să se facă în condițiile prevăzute de lege și vizează căutarea și ridicarea unor mijloace materiale de probă, cum sunt: hirtie, plicuri, cerneluri, mijloace scripturale sau de multiplicare, ziare, cărți sau reviste din care au fost decupate litere sau cuvinte, etc. Când la domiciliul învinutului se găsesc mijloace materiale de probă, pentru a se evita distrugerea sau ascunderea lor percheziția domiciliară poate fi efectuată și mai înainte de a se trece la cercetarea autorului. În același scop, percheziția domiciliară poate fi efectuată și imediat după ascultarea învinutului sau inculpatului, situație în care ofițerul de cercetare penală se deplasează împreună cu persoana respectivă la domiciliul acesteia. Prin ridicarea, în procesul cercetării, a acestor obiecte sau înscrisuri poate fi probată în mod eficient activitatea învinutului respectiv.

În procesul cercetărilor trebuie să se evite popularizarea conținutului ostil al înscrisurilor difuzate sau expediate.

Cercetarea înscrisurilor ori a difuzărilor de fiuici cu conținut ostil include și efectuarea, în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală, a cercetării la fața locului. Acest procedeu poate asigura obținerea unor mijloace de probă indispensabile identificării autorului, fapt ce im-

pune respectarea tuturor regulilor criminalistice cu privire la o asemenea activitate. Cu ocazia cercetării la fața locului se întocmește un proces-verbal, care cuprinde toate datele prevăzute în art. 131 alin. 1 C.pr.p. Totodată, se pot face schițe, desene, fotografii sau alte asemenea lucrări, care se anexează la procesul-verbal. În cazul înscrisurilor, imediat după terminarea cercetării la fața locului, se procedează la îndepărtarea lor.

După efectuarea cercetărilor, în urma analizării temeinice a cazului aflat în lucru, cu aprobarea organelor competente se vor propune și se vor lua măsuri corespunzătoare de prevenire ori de trimitere în judecată, cu respectarea normelor legale în vigoare și a ordinelor conducerii Departamentului securității statului.

Colonel Mircea ONEA
Căpitan Alexandru OLARU

Situații în care se întocmesc procese-verbale de constatare a efectuării actelor premergătoare de către ofițerii din aparatul informativ-operativ de securitate

— consultație —

În numeroase propuneri de finalizare a cazurilor ce fac obiectul muncii de securitate, printr-una din modalitățile prevăzute de ordinele în vigoare, lucrătorii operativi de securitate menționează deseori că datele și informațiile obținute prin mijloace secrete ale muncii au fost verificate și prin acte premergătoare.

Intrucât de cele mai multe ori verificările sînt complexe, determinate de particularitățile fiecărui caz în parte, uneori se confundă activitățile ce se pot întreprinde în cadrul actelor premergătoare cu cele specifice urmăririi penale sau proprii acțiunilor de verificare ce se desfășoară în munca informativă a organelor de securitate. Confuzia pornește de la analiza în mod

izolat a textului de lege ce reglementează instituția actelor premergătoare de celelalte prevederi, care se referă la actele procesuale sau procedurale, ori la măsuri procesuale. Avînd în vedere că legea nu face nici o referire, cu titlu exemplificativ, la activitățile posibil a fi luate în considerare ca acte premergătoare, pe baza experienței practice vom preciza unele situații ce pot servi la interpretarea și aplicarea unitară, în munca organelor de securitate, a acestei instituții.

În conformitate cu articolul 224 din Codul de procedură penală, se conferă organelor de urmărire penală dreptul de a efectua acte premergătoare în vederea începerii urmăririi penale. În alineatul 2 al aceluiași articol se prevede că, în vederea stringerii datelor necesare organelor de urmărire penală, pentru începerea urmăririi penale, pot efectua acte premergătoare și lucrătorii operativi din Ministerul de Interne, anume desemnați în acest scop.

Din conținutul articolului menționat rezultă că în situațiile în care organele de securitate sînt sesizate, în orice mod, că s-a săvîrșit o faptă penală, alți organele de cercetare penală, cit și lucrătorii operativi pot efectua verificări prin acte premergătoare, pentru a se convinge de temeinicia și exactitatea sesizărilor primite și a constata dacă nu există vreunul din cazurile de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale, în care nu se mai poate dispune începerea urmăririi penale. Din cuprinsul textului rezultă cu claritate faptul că efectuarea de acte premergătoare constituie o activitate facultativă și se realizează în vederea începerii urmăririi penale. De aceea, nu toate activitățile de verificare efectuate de lucrătorii operativi de securitate pot fi considerate acte premergătoare, unele fiind impuse de specificul muncii în vederea conspirării surselor secrete de obținere a informațiilor. Dacă verificările impuse de specificul și necesitățile muncii informative oferă date cu privire la săvîrșirea unei fapte care impune începerea urmăririi penale, acestora li se poate conferi calitatea de acte premergătoare, urmînd a fi întocmite și prezentate în forma prevăzută de lege.

În mai multe împrejurări s-a pus întrebarea care sint lucrătorii operativi de securitate, anume desemnați, ce pot efectua acte premergătoare și cum se realizează în practică această desemnare? În categoria aceasta sint cuprinși toți cei care au atribuții de serviciu în legătură cu prevenirea, descoperirea și lichidarea faptelor ce constituie infracțiuni date în competența organelor de cercetare ale securității, nefiind deci nevoie de o desemnare individuală.

Din analiza actelor premergătoare, raportate la conținutul actelor și măsurilor procesuale și al actelor procedurale rezultă că, în cadrul actelor premergătoare, nu se pot administra mijloacele de probă prevăzute în art. 64 C.pr.p., deosebite stringerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identifierea faptuitorilor și la stabilirea răspunderii acestora constituie obiect al urmăririi penale. Declarațiile învinutului sau ale inculpatului, declarațiile părții responsabile civilmente, declarațiile martorilor, inscripțiile, constatările tehnico-științifice, constatările medico-legale și expertizele constituie, potrivit legii, mijloace de probă și sarcina administrării lor revine organelor de urmărire penală numai după începerea urmăririi penale. Calitatea de învinuit sau de parte în procesul penal se dobîndește numai după începerea urmăririi penale, ceea ce implică asigurarea garanțiilor procesuale prevăzute de lege.

În activitatea practică s-au constatat cazuri în care, pentru susținerea anumitor soluții de finalizare, s-a conferit, de către unii lucrători operativi, calitatea de acte premergătoare unor constatări tehnico-științifice, expertize, percheziții domiciliare sau măsuri de reținere a corespondenței din circuitul poștal. Este greșit un asemenea punct de vedere, deoarece aceste activități sint specifice muncii organelor de urmărire penală și de judecată și nu se pot realiza înainte de începerea urmăririi penale.

Astfel, în art. 112 și 113 din Codul de procedură penală, se fac referiri la posibilitatea organelor de urmărire penală de a folosi specialiști pentru lămurirea unor fapte sau împrejurări și la necesitatea stabilirii de către aceste organe a obiectului constatării tehnico-științifice, a formulării întrebărilor la care trebuie să răspundă specialiștii și a fixării termenului de efectuare a lucrării, ceea ce implică necesitatea unei rezoluții motivate. Or, din principiu, prin rezoluție, organul de urmărire penală dispune asupra actelor și măsurilor procesuale numai după începerea urmăririi penale. În conținutul articolului 98 din Codul de procedură penală, care se referă la reținerea și predarea corespondenței și obiectelor din circuitul poștal, se operează cu termenii de „învinuit”, „inculpat”, „interesul urmăririi penale”, ceea ce infirmă punctul de vedere că asemenea măsuri ar putea fi luate în cadrul actelor premergătoare. De asemenea, în art. 100—105 C.pr.p., în care este reglementată procedura percheziției domiciliare, se fac referiri la organele de cercetare penală, la autorizația procurorului, fapt ce presupune că și această activitate este specifică fazei de urmărire penală și nu se poate realiza în cadrul actelor premergătoare.

Din cele arătate rezultă, fără echivoc, că în cadrul actelor premergătoare nu se pot lua măsuri de reținere sau de arestare preventivă, de obligare de a nu părăsi localitatea ori de instituire a sechestrului.

Cu toate aceste limitări, instituirea actelor premergătoare prezintă o importanță deosebită pentru activitatea organelor de cercetare ale securității și a lucrătorilor din aparatul informativ-operativ de securitate. Ea dă posibilitatea acestor organe să verifice informațiile obținute prin mijloace secrete de muncă, pregătind teren prielnic pentru identificarea unor mijloace de probă ce vor fi administrate după începerea urmăririi penale.

Prin acte premergătoare se pot verifica sesizările cuprinse în plingeri și denunțuri adresate organelor de securitate pentru fapte ce intră în sfera preocupărilor acestora. Datele obținute pot constitui temel pentru începerea urmăririi penale, iar în cazul cînd din cuprinsul actului de sesizare și al actelor premergătoare efec-

tuat — după primirea plingerii sau a denunțului — rezultă vreunul dintre cazurile de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale, prevăzute în art. 10 C.pr.p., cu excepția celui de la lit. b¹, organul de cercetare penală (și nu lucrătorul operativ) înaintează procurorului actele încheiate, cu propunerea de a nu se începe urmărirea penală.

Legea conferă forță probantă actelor premergătoare în măsura în care sint constatate prin proces-verbal, care poate constitui mijloc de probă. Această prevedere oferă posibilitatea conspirării unor mijloace secrete folosite în munca organelor de securitate, în sensul că, în procesul-verbal, lucrătorul operativ va face mențiuni numai cu privire la esența datelor obținute, care au relevanță pentru soluționarea justă a cazului, nefiind necesar să detalieze modalitățile de obținere a acestora. De exemplu, cînd într-un caz se dețin numai materiale provenite de la rețeaua informativă și ele atestă că s-a săvîrșit o infracțiune de competența organelor de cercetare ale securității, iar pentru clarificarea tuturor aspectelor se impune luarea unor măsuri ce pot fi realizate numai în faza de urmărire penală, lucrătorul operativ va întocmi unul sau mai multe procese-verbale de constatare a efectuării de acte premergătoare, în care va consemna, sintetic, numai acele date ce oferă indicii că s-a comis fapta prevăzută de legea penală. Procesele-verbale astfel întocmite, dacă conțin elemente de fapt, constituie mijloc de probă și servesc ca temel pentru începerea urmăririi penale, iar după dispunerea acestei măsuri pot fi prezentate procurorului care supraveghează activitatea organului de cercetare penală. Potrivit principiului conspirativității, materialele informative nu se prezintă procurorului.

Datele rezultate din filaj sint cel mai des întîlnite în categoria actelor premergătoare, intrucit fixează întîlniri suspecte, plasarea de obiecte și inscripții, prezența unei persoane într-un anumit loc etc. Procesele-verbale întocmite pe baza datelor obținute din filaj nu trebuie să conțină toate activitățile persoanei urmărite, cuprinse în documentele interne, care au caracter secret, ci numai pe acelea ce conțin fapte și împrejurări relevante. În multe din cazurile soluționate de organele de cercetare ale securității, momentele importante stabilite de filaj — cuprinse în mod corespunzător în procese-verbale și de multe ori immortalizate pe film sau în fotografii — au fost hotărîtoare în determinarea faptuitorilor să-și recunoască faptele. Înregistrările pe bandă magnetică constituie, de asemenea, o sursă importantă pentru întocmirea de procese-verbale prin care se constată efectuarea de acte premergătoare, cu mențiunea că folosirea lor directă în timpul cercetărilor se face numai în cazuri deosebite și cu aprobările prevăzute în ordinele ministrului de interne. De regulă, toate mijloacele informativ-operative constituie surse de date pentru efectuarea de acte premergătoare.

Sint considerate acte premergătoare și constatările personale, făcute de lucrătorul operativ cu prilejul efectuării de investigații sau verificării altor aspecte ce se impun în cazul care formează obiectul urmăririi informative, cu condiția ca rezultatul acestora să fie materializat într-un proces-verbal. De exemplu, dacă o persoană urmărită este semnalată că într-o anumită zi, la o anumită oră, s-a aflat într-un loc unde s-a săvîrșit o faptă penală, lucrătorul operativ va verifica în primul rînd dacă aceasta s-a aflat la locul respectiv. Aspectul constatat are relevanță, chiar dacă nu s-au obținut date sau indicii că a participat la comiterea faptei. Dacă se primește o informație că un anumit document secret a ajuns în posesia unui străin sau a altei persoane neavizate, în cadrul actelor premergătoare se verifică la organizația socialistă deținătoare dacă documentul respectiv se identifică, dacă face parte din categoria secretelor de stat și se stabilește cine l-a avut în primire ori a avut acces la acesta. Pentru situațiile în care într-o pu-

blicatie străină sau într-o emisiune de radio se fac cunoscute date din conținutul unor documente secrete, verificările în cadrul actelor premergătoare trebuie să aibă ca obiect stabilirea persoanelor ce au avut acces la documentele respective sau a acelor care au avut posibilitatea să le cunoască în alte împrejurări.

În cazul când se primește o informație că la tratative comerciale cu parteneri străini s-au divulgat informații secrete, primele măsuri — ce se pot materializa în acte premergătoare — constau în stabilirea persoanelor care au participat la convorbiri și consultarea notelor de discuții din care rezultă atât participanții, cât și obiectul discuțiilor. Pe baza unei informații din care rezultă că un cetățean român, urmărit pentru suspiciuni de trădare, se află în posesia unor obiecte de valoare oferite de un străin sau are depusă valută într-un cont la o unitate bancară din țară sau la „Comturis”, prin investigații și prin alte măsuri specifice trebuie să se constate existența bunurilor respective la domiciliu, la locul de muncă sau în altă parte, precum și identificarea contului și operațiilor efectuate. Totodată, se verifică dacă persoana respectivă are acces la documente secrete ori se află în legătură cu deținători de secrete care prezintă interes pentru serviciile de spionaj străine. Dacă se dețin informații că în momentul săvârșirii unor fapte au fost de față și alte persoane, se întreprind măsuri de identificare a acestora și se efectuează investigații în rândul lor, în vederea obținerii unor date care să poată fi folosite în faza urmăririi penale, când urmează a fi ascultate în calitate de martori. În cazurile când se primesc informații că unele înscrisuri au fost falsificate, lucrătorul operativ va obține fotocopii ale acestora și le va compara cu alte exemple sau cu documentația care a stat la baza întocmirii lor, rezultatul verificărilor fiind consemnat într-un proces-verbal.

Din cele cîteva situații prezentate, rezultă că actele premergătoare au ca scop obținerea unui minim de date menite să confirme sau să infirme faptele și împrejurările în legătură cu care au fost sesizate organele de securitate. În practică, unii lucrători operativi consideră acte premergătoare declarațiile persoanelor urmărite, declarațiile unor persoane care au cunoștință despre faptele respective, informările, notele explicative, copiile unor documente și omii, chiar și atunci când prezintă propuneri de începere a urmăririi penale, să întocmească procesul-verbal prevăzut de lege, singurul act care poate constitui mijloc de probă.

Datorită faptului că instituția actelor premergătoare are o reglementare generală, nu există o interpretare și aplicare unitate, problematica fiind controversată atât în literatura juridică, cât și în activitatea practică. De aceea, natura juridică a actelor premergătoare, conținutul și limitele acestora trebuie înțelese în conținutul celorlalte prevederi legale, la care, în parte, am făcut trimiteri. Important pentru lucrătorul operativ și organul de cercetare penală este ca, în activitatea practică, atunci când fac uz de această instituție, să respecte normele legale cu privire la drepturile și libertățile persoanei, garantate prin Constituție; să dea dovadă de obiectivitate în verificarea datelor și informațiilor pentru a fi înlăturată orice idee preconcepțivă; să manifeste operativitate; să asigure conspirarea și juridic în efectuarea verificărilor în cadrul actelor premergătoare, pentru a se putea adopta soluții corespunzătoare de finalizare. Aceste cîteva cerințe oferă garanții cu privire la asigurarea legalității și aflarea adevărului și asigură rol activ lucrătorului operativ în verificarea datelor și informațiilor pe care le obține.

Lucrătorul operativ de securitate are la dispoziție o gamă diversificată de metode și mijloace pentru a efectua verificări prin mijloace secrete, prin constatări personale, investigații sau discuții cu persoane, care pot îmbrăca forma actelor premergătoare. Ceea ce i se cere este obligația de a analiza, în fiecare caz în parte, dacă se impune efectuarea de acte premergătoare, conținutul și întinderea acestora, ținînd seama de caracterul lor facultativ.

Colonel Corneliu ANGHEL
Colonel George ADAM

Aplicarea măsurii confiscării speciale prevăzută de Codul penal în cazurile lucrate de organele de securitate în care nu se impune începerea urmăririi penale ori se dau soluții de neurmărire

documentar

Confiscarea specială face parte din măsurile de siguranță *) prevăzute de Codul penal și are ca scop înlăturarea unei stări de pericol și preîntîmpinarea săvîrșirii faptelor prevăzute de legea penală. Ea nu se confundă cu confiscarea averii, deoarece, fiind măsură de siguranță, vizează numai anumite lucruri (bunuri) legate de săvîrșirea unei infracțiuni, în timp ce confiscarea averii este o pedeapsă complementară și se referă la bunurile infractorului care nu au nici o legătură cu săvîrșirea infracțiunii. Confiscarea specială, ca măsură de siguranță, însoțește o pedeapsă principală (amenda, închisoarea sau pedeapsa cu moartea) ori poate fi luată izolat, cînd făptuitorului nu i se aplică o pedeapsă, cu excepția interdicției de a se afla în anumite localități. Confiscarea averii, ca pedeapsă complementară, se aplică numai pentru anumite infracțiuni prevăzute în partea specială a Codului penal și însoțește întotdeauna o pedeapsă principală.

Măsurile de siguranță se iau numai față de persoanele care au săvîrșit fapte prevăzute de legea penală. Confiscarea specială este condiționată de starea de pericol pe care o prezintă anumite lucruri, ce ar putea servi la săvîrșirea de fapte prevăzute de legea penală sau care, prin natura lor, sînt primejdioase ori devin primejdioase prin destinația ce li s-a dat sau datorită provenienței lor ilicite.

Prin lucruri, în sensul prevăzut în art. 118 Cod penal, care reglementează confiscarea specială, trebuie înțelese nu numai obiecte anume determinate, ci și sumele de bani sau orice alte valori care au servit ori au fost destinate să servească la săvîrșirea infracțiunii sau au fost dobîndite prin săvîrșirea infracțiunii.

Din cele arătate rezultă că măsura de siguranță a confiscării speciale se aplică nu numai cînd făptuitorul este condamnat la o pedeapsă, ci și atunci cînd s-a început urmărirea penală și se constată existența vreuneia din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei (legitima apărare, starea de necesitate, constrîngerea fizică sau morală, cazul fortuit, îRESPONSABILITATEA, eroarea de fapt etc.), cazuri în care se dau soluții de scoatere de sub urmărire penală (art. 10 lit. e Cod procedură penală). De asemenea, confiscarea specială se ia și atunci cînd din acțiunile de urmărire penală efectuate rezultă că persoana care a săvîrșit o infracțiune nu mai poate fi pedepsită datorită intervenirii vreuneia dintre cauzele care înlătură răspunderea penală — amnistia, prescripția ori decesul făptuitorului (art. 10 lit. g Cod procedură penală), situații în care se dau soluții de încetare a urmăririi penale.

*) Potrivit art. 112 Cod penal măsurile de siguranță sînt:

- a) obligarea la tratament medical;
- b) internarea medicală;
- c) interdicția de a ocupa o funcție sau de a executa o profesie, o meserie ori altă ocupație;
- d) interdicția de a se afla în anumite localități;
- e) expulzarea străinilor;
- f) confiscarea specială.

Această măsură de siguranță se aplică și în cazurile de nepedepsire prevăzute de lege: desistarea voluntară (art. 22 Cod penal), împiedicarea săvârșirii faptei (art. 30 Cod penal), denunțarea sau înlesnirea arestării infractorilor (art. 167 alin. 5, 170 alin. 3, 172 alin. 1, 323 alin. 3 Cod penal etc.), situații în care se dau soluții de încetare a urmăririi penale (art. 10 lit. f Cod procedură penală), pe motiv că există o cauză de nepedepsire.

Măsura de siguranță a confiscării speciale se dispune de procuror sau de instanța de judecată. Organele de cercetare ale securității au numai obligația de a descoperi și ridica lucrurile supuse confiscării speciale și a prezenta procurorului propuneri pentru luarea acestei măsuri. Lucrătorii operativi de securitate, prin specificul muncii lor, prin mijloacele și metodele de activitate pe care le utilizează în exercitarea atribuțiilor de serviciu, au numai obligația de a identifica și ridica asemenea lucruri, dar nu și dreptul de a le declara confiscate. Cînd identifică lucruri dintre cele supuse confiscării prevăzute limitativ în art. 118 Cod penal, ei trebuie să se adreseze organelor de cercetare penală, iar în cazul cînd le-au și ridicat să le predea deîndată acestor organe pentru luarea măsurilor legale.

Dacă, cu ocazia verificărilor efectuate în cadrul actelor premergătoare, se descoperă și, în același timp, se constată existența vreunui dintre cazurile de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale, prevăzute în art. 10 lit. e și g Cod procedură penală, organul de cercetare penală înaintează procurorului actele încheiate, cu propunerea de a nu se începe urmărirea penală și a dispune confiscarea specială.

Pentru cazurile cînd, potrivit art. 18¹ Cod penal, fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni și s-au descoperit lucruri dintre cele prevăzute în art. 118 Cod penal, organul de cercetare penală propune procurorului scoaterea de sub urmărire penală și confiscarea specială. În asemenea cazuri, procurorul, pe lângă aceste măsuri, va aplica și una dintre sancțiunile cu caracter administrativ prevăzute în art. 92 Cod penal (muștrarea, muștrarea cu avertisment, amenda de la 100 la 1.000 lei).

Încadrarea lucrurilor în categoria celor supuse confiscării speciale trebuie făcută cu multă atenție, ținîndu-se seama de natura acestora și de datele și împrejurările cauzei, în măsură să ajute la o justă apreciere a stării de fapt.

Potrivit art. 118 Cod penal, sînt supuse confiscării speciale următoarele lucruri.

1. Lucrurile produse prin fapta prevăzută de legea penală — art. 118 lit. a Cod penal

Pentru ca măsura confiscării speciale să opereze, se cere o condiție esențială, și anume, ca fapta prin comiterea căreia au fost produse lucrurile să fie prevăzută de legea penală. Din această categorie de lucruri fac parte, de exemplu: schițele întocmite ori fotografiile luate de un spion sau de un trădător, care conțin date secrete ce interesează o putere sau organizație străină ori agenții acestora, sau alte date, care prin caracterul și importanța lor, fac ca fapta săvîrșită să periclitizeze securitatea statului; armele, munițiile, materialele explozive fabricate fără difuzarea, fără autorizație legală, a unui imprimat grafic, fonic sau pe bandă sau peliculă, destinat să fie folosit ca mijloc de informare publică; monedele sau alte mijloace de plată false; sumele de bani dobîndite din traficul lucrurilor produse prin infracțiune etc.

De reținut că lucrurile sustrase de un infractor nu pot forma obiectul confiscării speciale, deoarece ele nu au fost produse prin activitatea celui care le-a sustras și nici nu le-a schimbat existența lor materială anterioară. Asemenea lucruri se restituie părții civile. Astfel, documentele secrete sustrase de un spion sau trădător ori de către o altă persoană, pentru a le divulga conținutul, nu pot fi supuse confiscării speciale, întrucît ele nu au fost produse printr-o faptă prevăzută de legea penală, ci numai însușite printr-o asemenea faptă. O armă sustrasă din depozitul unei unități militare și cu care a fost săvîrșit un atentat, de asemenea nu poate fi confiscată, ea urmînd a fi restituită părții civile.

2. Lucrurile care au servit sau care au fost destinate să servească la săvîrșirea unei infracțiuni, dacă sînt ale infractorului — art. 118 lit. b Cod penal

Din această categorie de lucruri ce pot fi descoperite de organele securității fac parte, de exemplu: aparate de fotografiat sau filmat, adaptate special de către spioni sau trădători, pentru folosirea lor numai în anumite condiții la fotografierea sau filmarea obiectivelor cu producție specială sau militare ori a documentelor etc.; dispozitive speciale cu care s-au interceptat convorbiri ce interesează serviciile de spionaj sau erau destinate acestui scop; materialele cu conținut de propagandă ostilă care au fost răspîndite sau urmau să fie difuzate; bunurile care au fost găsite la infractor și au servit sau au fost destinate să servească la săvîrșirea infracțiunii de speculă, precum și sumele de bani ce au fost folosite la săvîrșirea acestei infracțiuni ori au fost dobîndite ca urmare a activității infracționale. Dacă sumele de bani folosite la săvîrșirea infracțiunii de speculă și cele dobîndite ca urmare a comiterii ei nu au fost găsite la făptuitor, acesta va fi obligat la plata unor sume echivalente (mai puțin cele investite în bunurile confiscate în natură).

Din examinarea unor prevederi ale Legii presei Republicii Socialiste România (Legea nr. 3/1974, republicată în 1978), care interzic publicarea și difuzarea prin presă a materialelor potrivnice Constituției Republicii Socialiste România, a celor ce conțin atacuri împotriva orînduirii socialiste și a principiilor politicii interne și externe sau care instigă la nerespectarea legilor ori propagă concepții obscurantiste, antiumanitare, șovine, ura de rasă sau națională, violența sau lezarea intereselor naționale etc., rezultă, fără echivoc, că astfel de materiale, dacă sînt descoperite asupra unei persoane, sînt supuse confiscării speciale, întrucît prin conținutul lor sînt destinate să servească la săvîrșirea de infracțiuni.

Nu poate fi confiscat ca lucru care a servit sau a fost destinat să servească la săvîrșirea infracțiunii, de exemplu, un aparat de fotografiat de care s-a folosit un spion în fotografierea unor obiective sau documente, care fusese închiriat de la o unitate de stat sau obștească. Dacă la acel aparat au fost însă atașate anumite dispozitive speciale ce aparțin spionului sau serviciului de spionaj în slujba căruia lucrează, pe care le-a folosit la fotografiere — numai acestea vor fi supuse confiscării speciale. De asemenea, nu pot fi confiscate magnetofone sau casetofone de care s-a servit o persoană la înregistrarea pe bandă magnetică a unor concepții fasciste, naționalist-iredentiste sau de altă natură care prezintă pericol pentru securitatea statului. Chiar și în situațiile cînd conținutul acestor benzi magnetice a fost difuzat cu ajutorul unor astfel de aparate, sînt supuse confiscării speciale numai benzile cu un asemenea conținut.

Mașina de scris a unei organizații socialiste, la care au fost dactilografiate înscrisuri cu conținut de propagandă împotriva orînduirii socialiste, care au fost răspîndite, nu poate fi supusă confiscării speciale. În situația în care făptuitorul a cumpărat o mașină de scris în scopul de a dactilografia înscrisuri cu conținut dușmănos, pe care urma să le difuzeze sau le-a difuzat, măsura confiscării speciale se va lua și asupra mașinii de scris. Aparatele sau matritele ori alte dispozitive, confecționate în scopul de a tipări sau multiplica înscrisuri cu conținut ostil sau nepermis, sînt supuse confiscării speciale.

Pentru a se aplica măsura de siguranță a confiscării speciale asupra lucrurilor din această categorie, legea cere condiția ca fapta săvîrșită să constituie infracțiune, înțelegînd prin aceasta și tentativa, precum și actele pregătitoare, asimilate tentativei, în cazurile expres prevăzute de lege.

3. Lucrurile care au fost date pentru a determina săvîrșirea unei infracțiuni sau pentru a răsplăti pe făptuitor — art. 118 lit. c Cod penal

Asemenea lucruri pot fi bani sau alte obiecte și se întîlnesc frecvent mai ales în practica organelor de securitate ce desfășoară muncă informativă în probleme de comerț exterior și protocol. În ultimii ani, au fost numeroase cazurile cînd, unele persoane din sistemul comerțului exterior ori de la unitățile beneficiare

de importuri sau din unități exportatoare au primit de la comercianți străini, direct sau indirect, sume de bani și obiecte de valoare, pentru a fi sprijiniți să încheie contracte avantajoase. În schimbul sumelor de bani sau al obiectelor primite înainte de săvârșirea unor infracțiuni sau ulterior, ca răsplată, au fost divulgate date ce constituiau secrete de stat, ori s-au săvârșit fapte de abuz în serviciu, falsuri în înscrisuri, trafic de influență, luare de mită, primiri de foloase necuvenite etc.

În partea specială a Codului penal se prevede confiscarea banilor, valorilor sau a oricăror bunuri primite de inculpat ca urmare a săvârșirii infracțiunilor de luare de mită, dare de mită, primirea de foloase necuvenite și trafic de influență, chiar dacă au fost restituite persoanelor de la care infractorul le-a primit; dacă, după restituire, bunurile și valorile au fost distruse, consumate sau înstrăinate de aceste persoane, ele — iar nu inculpatul — vor fi obligate la plata echivalentului bănesc. Dacă persoana care a dat mită denunță autorității fapta mai înainte ca organul de urmărire să fi fost sesizat, bunul se va restitui acelei persoane, iar dacă i-a fost restituit între timp de către inculpat, nu va mai fi confiscat. În cazul infracțiunilor de dare sau luare de mită, al infracțiunii de primire de foloase necuvenite și al celei de trafic de influență, dacă activitatea infracțională a fost săvârșită în participație, dacă bunurile și valorile date pentru comiterea infracțiunii nu se mai găsesc, trebuie să se stabilească ce anume bunuri și valori au revenit fiecărui participant, pentru a fi obligat fiecare, separat, la plata echivalentului în bani a acelor bunuri și valori de care a profitat.

4. Lucrurile dobândite în mod vădit prin săvârșirea infracțiunii — art. 118 lit. d Cod penal

Lucrurile din această categorie au o existență anterioară săvârșirii infracțiunii și infractorul le-a dobândit ilegal, prin comiterea infracțiunii. Lucrurile furate, delapidate, banii obținuți prin valorificarea acestora sau obiectele cumpărate cu acești bani ori bunurile obținute prin șantaj, înșelăciune, folosire de acte false etc. sunt supuse confiscării speciale numai dacă nu trebuie restituite persoanei vătămate și nici nu servesc la despăgubirea acesteia. De exemplu, nu pot fi confiscate piese care provin din dezmembrarea unor mașini și utilaje folosite în procesul de producție, sustrate în scopul de a cauza o perturbare gravă activității normale a unei organizații socialiste, deoarece ele trebuie restituite părții civile, respectiv organizației socialiste păgubite, pentru repunerea în funcțiune a mașinilor și instalațiilor.

Dacă în sarcina unei persoane se reține că a cumpărat un autoturism, în alte condiții decât cele legale, de la un străin care nu se mai află în țară, plătind prețul în lei, sunt supuse confiscării speciale atât autoturismul, cât și echivalentul sumei achitate ca pret, întrucât fapta săvârșită intrunește elementele constitutive ale infracțiunilor de nerespectare a operațiilor de import-export, prevăzute în art. 302 Cod penal și de operații interzise cu mijloace de plată străine, prevăzută în art. 37 din Decretul nr. 210/1960, modificat prin Decretul nr. 53/1981.

5. Lucrurile deținute în contra dispozițiilor legale — art. 118 lit. e Cod penal

În această categorie intră lucrurile deținute în alte condiții decât cele prevăzute de lege. Datorită stării de pericol pe care o prezintă unele lucruri, în Codul penal sunt prevăzute ca infracțiuni faptele de deținere, fără drept, a armelor, munițiilor, materiilor explozive ori radioactive, a substanțelor stupefiante sau toxice, a instrumentelor și materialelor cu care pot fi falsificate monede, titluri de credit, cecuri etc. În alte acte normative se prevede că deținerea anumitor lucruri constituie fie infracțiune, fie contravenție, cum este, de exemplu, deținerea — în alte condiții decât cele prevăzute de lege — a mijloacelor de plată străine sau a metalelor și pietrelor prețioase.

Asemenea lucruri sunt supuse totdeauna confiscării speciale, oricare ar fi soluția care s-ar da cauzei sub aspect penal, deoarece starea de pericol social este prezumată legal și nu mai trebuie dovedită în mod special.

În activitatea practică sunt frecvente cazurile când lucrurile deținute contrar

dispozițiilor legale pot fi încadrate și în alte categorii, dintre cele arătate, întrucât pot fi produse prin fapte prevăzute de legea penală sau au servit la săvârșirea infracțiunii. De exemplu, potrivit Decretului nr. 544/1969, privind organizarea evitării stațiilor de radio-emisie, constituie infracțiune construirea, fără autorizație, a unei stații de radio-emisie. Deci, simpla construire, fără autorizație, constituind infracțiune, lucrul respectiv este produs prin faptă prevăzută de legea penală. Dacă cu ajutorul unei stații construite fără autorizație s-au transmis anumitor puteri sau organizații străine ori agenților lor informații sau date ce constituie secrete de stat, aceasta poate fi inclusă și în categoria lucrurilor care au servit la săvârșirea infracțiunii. În situația că o persoană deține, fără autorizație, o astfel de instalație de radio-emisie, lucrul face parte din categoria celor deținute în contra dispozițiilor legale. În oricare din aceste cazuri, lucrul respectiv va fi supus confiscării speciale.

Potrivit prevederilor art. 105 din Codul de procedură penală, organul judiciar care efectuează percheziția are obligația să ridice totdeauna obiectele sau înscrisurile a căror circulație sau deținere este interzisă de lege, ceea ce constituie excepție de la regula că se ridică numai obiectele și înscrisurile care au legătură cu fapta pentru care s-a început urmărirea penală. O asemenea obligație este determinată de faptul că libera circulație a acestora prezintă pericol social. Sunt situații când, de exemplu, urmărirea penală s-a început pentru infracțiunile de trădare sau de subminare a economiei naționale, ori de divulgare a secretului economic, iar la domiciliul invinutului sau inculpatului se găsesc lucruri care n-au legătură directă cu aceste infracțiuni, dar sunt deținute contra legii, cum ar fi: materiale sau instrumente avortive, instrumente de vină și pescuit interzise, substanțe stupefiante etc. În conformitate cu prevederile art. 439 Cod procedură penală, lucrurile asupra cărora s-a dispus confiscarea specială se predau organelor în drept a le prelua sau valorifica potrivit dispozițiilor legii, iar când s-a dispus distrugerea lor, aceasta se face în prezența, după caz, a procurorului sau judecătorului, întocmindu-se un proces-verbal care se depune la dosarul cauzei.

★

O problemă ridicată în practică este și aceea dacă pot — sau nu — fi supuse confiscării speciale obiectele primite de către cetățeni români, de la străini, în cadrul relațiilor neoficiale. De la început trebuie precizat că, dacă din cercetările efectuate a rezultat că ele se încadrează într-una din categoriile de lucruri prevăzute în art. 118 Cod penal, evident sunt supuse confiscării speciale în mod obligatoriu. Practica organelor de cercetare penală ale securității a confirmat că, de cele mai multe ori, obiectele primite în cadrul neoficial de la diplomați, comercianți străini sau de la alte categorii de străini au fost în strinsă legătură cu săvârșirea infracțiunilor de trădare, subminare a economiei naționale, divulgare a secretului economic, luare de mită, primire de foloase necuvenite sau trafic de influență și, în consecință, au fost supuse confiscării speciale. În situația în care din cercetări nu rezultă săvârșirea vreuneia dintre infracțiunile de competența organelor de cercetare penală ale securității, ci numai infracțiuni de drept comun, bunurile care fac obiectul confiscării speciale, împreună cu dosarul cauzei, se trimit organelor competente pentru soluționarea lor în conformitate cu prevederile legale.

Cu privire la obiectele primite de la diplomați sau alți străini, în cadrul relațiilor neoficiale, care nu se încadrează în categoria lucrurilor supuse confiscării speciale, deoarece nu au legătură cu vreo faptă prevăzută de legea penală ori cu săvârșirea infracțiunii, se impun unele precizări, și anume:

Când o persoană încadrată în muncă are relații *) de serviciu cu diplomați sau cu alți străini și primește cadouri cu caracter simbolic (obiecte cu caracter

*) Prin relații în sensul prev. de art. 23 din H.C.M. nr. 18/1972 se înțeleg audiențe de orice fel, vizite la obiectivele economice sau social-culturale, convorbiri de orice natură, ca și schimburi de corespondență, trimiteri de publicații, invitații și cadouri.

simbolic¹⁾ sau alte obiecte²⁾, aceasta este obligată ca în aceeași zi să întocmească o notă și s-o depună, împreună cu obiectul primit, la compartimentul protocol sau la persoana anume desemnată să îndeplinească atribuții de protocol, care, potrivit art 7 din H.C.M. nr. 18/1972, ține evidența cadourilor de valoare, altele decât cele cu caracter simbolic, oferite de străini lucrătorilor din unitatea respectivă.

În conformitate cu art. 3 din „Normele privind reglementarea primirii, gestionării, evidenței și utilizării obiectelor (cadourilor) primite de la străini, în țară sau în străinătate”, aprobate de Biroul Permanent al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. cu nr. 2430/2102 din 23 mai 1977, angajații români sînt obligați să depună la compartimentul protocol, atît obiectele cu caracter simbolic, cît și cadourile de valoare primite de la străini. După depunerea și înregistrarea lor la compartimentul respectiv, conducătorul organizației socialiste, cu respectarea metodologiei prevăzute în aceste Norme, decide în scris cum va fi rezolvată situația fiecărui obiect primit. În Norme se precizează că obiectele pot fi primite de la parteneri străini, la insistențele acestora și numai în timpul ședințelor de lucru sau alte întâlniri în cadru organizat.

Dacă un angajat român întretine relații neoficiale cu cetățeni străini și primește cadouri ori acceptă alte avantaje în afara cadrului organizat, fapta este considerată abatere disciplinară, în măsura în care nu constituie infracțiune. În consecință, dacă din cercetările efectuate nu se stabilește că persoana care a primit obiecte de valoare de la cetățeni străini a săvîrșit vreo infracțiune, care să aibă vreo legătură cu acestea, bunurile respective vor fi predate compartimentului de protocol al organizației socialiste unde este încadrată în muncă, urmînd ca, în conformitate cu Normele sus-menționate, să fie luate în evidență și conducătorul acelei organizații să decidă în scris asupra lor.

În conformitate cu prevederile din „Normele privind reglementarea primirii, gestionării, evidenței și utilizării obiectelor (cadourilor) primite de la străini, în țară sau în străinătate”, obiectele din metale prețioase și pietre prețioase se predau în termen de cel mult 24 ore la Banca Națională a R. S. România.

Colonel Corneliu ANGHEL
Colonel George ADAM

Conceptia de actiune si metodologia organizarii pe criterii stiintifice a activitatii de aparare a secretului de stat si de prevenire a scurgerii de informatii din obiectivele asigurate contrainformativ

plan orientativ de dezbatere

În condițiile etapei istorice pe care o parcurge România, problema apărării secretului de stat, a întăririi vigilenței și combativității revoluționare capătă valențe noi, deosebite și este determinată de o seamă de factori, între care :

- dezvoltarea ascendentă, dinamică și echilibrată a economiei naționale, asigurarea progresului armonios și rapid al forțelor de producție situează țara noastră printre puținele state din lume cu realizări remarcabile în toate domeniile de activitate ;

- afirmarea puternică a revoluției tehnico-stiințifice în toate domeniile de activitate, accentuarea contribuției cercetării și creației științifice românești la progresul multilateral și dinamic al țării, întărirea forței materiale și spirituale a societății noastre ;

- perfecționarea continuă a activității organelor statului, implicit a Ministerului de Interne ;

- întărirea capacității de apărare a patriei, instruirea, dotarea modernă și creșterea forței de luptă a armatei noastre, pregătirea întregului popor pentru a fi în orice moment gata să apere cuceririle revoluționare ale socialismului ;

- participarea activă a României la diviziunea internațională a muncii, extinderea schimburilor comerciale, accentuarea cooperării în domeniul producției, al științei și tehnologiei cu toate statele ;

- complexitatea situației internaționale, persistența pericolelor la adresa păcii, securității și independenței popoarelor în contextul accentuării crizei economice mondiale, al adîncirii decalajelor dintre țările bogate și sărace, al accelerării fără precedent a cursei înarmărilor, care determină revitalizarea rolului serviciilor de spionaj, intensificarea activității acestora pentru culegerea de date și informații secrete din toate domeniile vieții noastre social-economice.

¹⁾ Prin obiecte cu caracter simbolic se înțeleg obiecte cu caracter de reclamă comercială purtînd inscripția firmei sau cele de valori mici, cum ar fi : bibe-louri, creioane, pixuri, stilouri, rigle, materiale de birou, scrumiere, brichete, articole de artizanat, discuri cu muzică folclorică, albume etc.

²⁾ Prin alte obiecte se înțeleg acelea ale căror caracteristici depășesc pe cele ale obiectelor simbolice, cum ar fi : obiecte din metale și pietre prețioase, inclusiv monede și medalii, aparate de radio, tranzistoare, televizoare, magnetofone, case-tofoane, benzi magnetice, ceasuri, aparate de fotografiat și filmat, mașini de xeroxat și reprodus, mașini de scris, calculat, minicalculatoare, mape de birou din piele, aparate de uz casnic, obiecte din cristal, cupoane de țesături, obiecte de îm-brăcăminte, arme de vîntoare și de tir, ustensile de pescuit, articole cosmetice, truse de bărbierit și manichiură, băuturi și țigări.

Analiza factorilor menționați prin prisma mutațiilor și implicațiilor pe care aceștia le generează ne determină ca în măsurile concrete pe care le întreprindem să ținem seama de faptul că :

◆ volumul și importanța informațiilor, datelor și documentelor ce constituie secrete de stat cresc an de an, în raport cu amploarea și complexitatea sarcinilor pe care le ridică îndeplinirea neabătută a Programului de faurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism ;

◆ obiectivele, locurile și mediile în care se concentrează astfel de valori devin tot mai numeroase, mai diversificate, pe măsura avântului economiei, științei și culturii, al întregii activități economico-sociale ;

◆ factorul uman care răspunde de apărarea secretului de stat (are acces ori lucrează în mod direct cu informații, date și documente ce constituie secrete de stat) cunoaște o creștere cantitativă, dar mai ales calitativă, datorită intensei activități politico-educative desfășurate de partid, a acțiunilor de pregătire contrainformativă, juridică și antiinfracțională inițiate de organele de securitate, miliție, procuratură și justiție sau de conducătorii organizațiilor socialiste ;

◆ posibilitățile serviciilor de spionaj în domeniul culegerii de informații cunosc o amplificare continuă, pe măsura adâncirii relațiilor noastre pe multiple planuri — inclusiv cel militar — cu toate țările lumii, cât și a afirmării revoluției tehnico-științifice. Este vorba de multiplicarea și diversificarea acoperirilor folosite de cadrele și agenții de spionaj, ca și de creșterea necontenită a numărului cetățenilor români aflați temporar în străinătate — în scopuri oficiale sau particulare —, fapt ce oferă serviciilor de spionaj un cîmp larg pentru organizarea de acțiuni ostile, mergînd de la exploatarea informativă pînă la influențare sau recrutare, în scopul culegerii de informații. De asemenea, se pune să avem în vedere că mijloacele, metodele și procedeele folosite de cadrele ori agenții de spionaj în culegerea de date și informații sînt perfecționate permanent, la nivelul actualelor euceriri ale științei și adaptate la particularitățile întîlnite în țara noastră. În aceeași idee trebuie să ținem seama de faptul că mutațiile ce apar în situația operativă — sub impactul factorilor amintiți — sînt influențate de cauze, condiții sau împrejurări (ce pot favoriza scurgerea de date secrete) dintre care menționăm :

▲ existența unor persoane provenite din vechile clase exploatare, din fostele partide burgheze reacționare sau din organizațiile fasciste, a unor elemente declasate, care se dedau la acte de trădare, de divulgare a secretului de stat ;

▲ persistența unor carente în educația politică, juridică și moral-cetățenească a anumitor persoane care lucrează ori au acces la informații, date și documente ce constituie secrete de stat ;

▲ neglijența și lipsa de responsabilitate manifestate de unele persoane în îndeplinirea sarcinilor de serviciu, în întocmirea, multiplicarea, evidența, minuirea, păstrarea, distrugerea sau transportul documentelor secrete ;

▲ spiritul de nepăsare, de toleranță nejustificată din partea unor șefi profesionali față de abaterile subordonaților de la prevederile legilor, ale actelor normative care reglementează apărarea secretului de stat.

De aceea, în activitatea de apărare a secretului de stat trebuie să se pornească de la analiza multilaterală a tuturor factorilor, mutațiilor, cauzelor, condițiilor și împrejurărilor existente la un moment dat, în scopul desprinderii de concluzii operative, pe baza cărora să se întreprindă, într-o concepție clară, măsuri eficiente de prevenire a scurgerii de informații și de protecție sigură a datelor și documentelor secrete, inclusiv a persoanelor care le dețin sau le manipulează.

După cum rezultă din documentele de partid, din actele normative care reglementează problema apărării secretului de stat*), precum și din Programul de măsuri al Departamentului securității statului pe anul 1981, concepția ce stă la baza măsurilor pe care le întreprindem se poate concretiza în următoarele componente :

◎ cunoașterea, prevenirea și contracararea acțiunilor serviciilor de spionaj prin care se vizează culegerea de informații din diferite domenii de activitate ;

◎ stabilirea și închiderea tuturor căilor prin care informații, date sau documente secrete de stat se pot scurge către serviciile de spionaj, organizațiile reacționare din străinătate sau persoane neautorizate să le cunoască ;

◎ asigurarea respectării cu strictețe de către toate organizațiile socialiste și persoanele fizice a legilor și dispozițiilor privitoare la păstrarea secretului de stat ;

◎ protejarea deținătorilor de secrete, a specialiștilor și oamenilor de valoare față de acțiunile ostile întreprinse de serviciile de spionaj sau organizațiile reacționare din străinătate ;

◎ conștientizarea maselor de oameni ai muncii — cu prioritate a celor care lucrează în obiective sau locuri unde se concentrează informații, date și documente secrete de stat — asupra necesității respectării neabătute a normelor legale referitoare la păstrarea secretului și la stabilirea relațiilor cu străinii, pentru întărirea vigilenței și combativității revoluționare față de orice acțiuni sau manifestări care pot leza interesele R. S. România, capacitatea de apărare a patriei, economia națională ;

◎ identificarea unor noi căi și modalități de acțiune ale organelor noastre în lucrarea cu conducătorii organizațiilor socialiste, pentru întreprinderea celor mai corespunzătoare măsuri politico-educative, organizatorice, administrative sau de altă natură, menite să asigure apărarea secretului de stat ;

◎ perfecționarea mijloacelor, metodelor și procedeele specifice muncii de securitate, în contextul intensificării măsurilor informativ-

*) A se vedea bibliografia indicată la pag. 87.

operative complexe, pentru cunoașterea permanentă și stăpânirea temeinică a situației operative din obiectivele asigurate contrainformativ, în scopul prevenirii scurgerii de informații și apărării eficiente a secretului de stat.

Pentru materializarea acestei concepții de acțiune, organele de securitate sînt investite cu o gamă largă de obligații și răspunderi, menționate expres în actele normative care reglementează problematica apărării secretului de stat în țara noastră *).

★

Încadrîndu-se organic în spiritul concepției de acțiune cu privire la apărarea secretului de stat, aparatul de contrainformații militare și-a perfecționat continuu metodologia organizării pe criterii științifice a prevenirii scurgerii de informații din obiectivele asigurate contrainformativ, în raport cu mutațiile survenite în situația operativă cu care se confruntă, cu schimbările ce au avut loc în structura armatei, în compoziția social-politică și profilul moral al efectivelor. Aceste îmbunătățiri de ordin metodologic au fost și sînt impuse cu necesitate de:

- preocuparea constantă a conducerii partidului și statului nostru pentru întărirea capacității de apărare a patriei;
 - locul, rolul și misiunile încredințate de partid și de stat Ministerului Apărării Naționale și Ministerului de Interne;
 - sporirea valorilor materiale și umane care se concentrează în cadrul forțelor noastre armate;
 - importanța documentelor operative ce se concentrează în Mărele Stat-Major, comandamentele de armate și de arme, direcțiile centrale, marile unități și la unele unități, cu privire la concepția de întrebuintare a forțelor armate și a celorlalte componente ale sistemului național de apărare a patriei în caz de război;
 - amplificarea și diversificarea acțiunilor serviciilor de informații pentru a afla date despre probleme esențiale și sectoare vitale ale apărării noastre naționale;
 - neajunsurile manifestate și care se mai întîlnesc uneori și acum în activitatea de păstrare a secretului de stat în cadrul Ministerului Apărării Naționale și Ministerului de Interne, soldate cu pierderea unor documente cu caracter „strict secret” și „secret”.
- Pe baza experienței dobîndite în munca practică desfășurată de ofițerii de contrainformații militare, considerăm că organizarea pe criterii științifice a activității de apărare a secretului de stat și prevenirea scurgerii de informații din obiectivele asigurate contrainformativ se pot realiza în condițiile în care se au în vedere:

▲ însușirea temeinică și aplicarea de către toți lucrătorii a prevederilor documentelor de partid, a actelor normative care reglementează problematica păstrării secretului, a ordinelor și instrucțiunilor de muncă din acest domeniu;

▲ analiza periodică, profundă și multilaterală a situației din obiectivele, problemele, locurile și mediile din competență, în vederea stabilirii cauzelor și împrejurărilor ce pot crea premise de scurgere a informațiilor, de pierdere, distrugere sau sustragere a documentelor secrete de stat. În raport cu situația operativă specifică, importanța și volumul datelor secrete, valoarea factorului uman etc., se vor stabili măsuri complexe, diversificate, cu caracter de securitate, politico-educative, organizatorice, administrative, care vor fi aplicate cu ajutorul organelor de partid și de comandă;

▲ sprijinirea factorilor de răspundere din unități pentru organizarea corespunzătoare, conform legii, a sectoarelor în care se concentrează date și documente secrete de stat; informarea lor operativă cu neajunsurile care se manifestă în activitatea de întocmire, multiplicare, evidență, manipulare, păstrare, distrugere și transport a documentelor secrete, în compartimentarea muncii, pentru a lua măsuri corespunzătoare de prevenire a scurgerii de informații;

▲ asigurarea cu rețea informativă a tuturor sectoarelor și locurilor unde se lucrează cu informații, date sau documente secrete de stat ori se execută lucrări cu un asemenea caracter;

▲ folosirea mijloacelor speciale în anumite locuri unde se desfășoară acțiuni cu străini, se pregătesc activități de amploare organizate de Ministerul Apărării Naționale sau Ministerul de Interne, ori sînt frecventate de deținători de secrete, precum și activizarea acestora prin aplicarea de combinații și legende informative;

▲ organizarea controlului antimicrofon înainte și pe timpul desfășurării unor activități deosebite, în special la cele la care participă reprezentanți străini;

▲ instalarea și menținerea în stare de operativitate a unor mijloace adecvate de semnalizare-avertizare (televiziune cu circuit închis, contoare numerice, zăvoare electrice cu cod de acces limitat etc.), în locurile unde se păstrează sau se lucrează cu date și documente strict secrete de importanță deosebită ori strict secrete. Utilizarea unor asemenea mijloace sporește gradul de siguranță în protejarea valorilor respective;

▲ organizarea — împreună cu factorii responsabili din unități — de controale inopinate sau de fond, vizînd cunoașterea modului de evidență, întocmire, multiplicare, manipulare, păstrare și transport a documentelor secrete. Activitatea practică a confirmat că executarea cu răspundere a unor astfel de acțiuni, inițiate de multe ori în baza informațiilor primite de la rețea sau alte mijloace, reprezintă o modalitate eficientă de apărare a documentelor secrete de stat;

▲ executarea unor acțiuni de testare a viabilității măsurilor de pază și securitate a obiectivelor, a vigilenței persoanelor investite cu atribuții pe linia păstrării secretului de stat;

*) Se poate consulta lucrarea „Sarcinile ce revin organelor de securitate pentru apărarea secretului de stat” — Serviciul editorial și cinematografic, 1980, pag. 8—25.

▲ elaborarea și aplicarea unor măsuri de dezinformare menite să asigure apărarea datelor și informațiilor, derutarea cadrelor și agenților de spionaj în anumite probleme față de care manifestă interes, angajarea lor pe piste false. Pentru reușita acțiunilor de dezinformare și evitarea scurgerii de informații prin folosirea acestei metode se recomandă consultarea organelor specializate;

▲ planificarea și executarea riguroasă, diversificată a activităților de pregătire contrainformativă a efectivelor, cadrelor deținătoare de secrete, precum și a membrilor lor de familie, în scopul creșterii grijii pentru păstrarea secretului, a vigilenței, combativității și intransigentei față de orice încălcare a prevederilor actelor normative în materie;

▲ selecționarea și verificarea temeinică, periodică, prin măsuri complexe de securitate, a deținătorilor de secrete, a cadrelor care călătoresc frecvent în străinătate, precum și a celor care, prin natura atribuțiilor de serviciu, întrețin relații oficiale cu cetățeni străini, vizându-se protejarea lor eficientă față de acțiunile ostile ale serviciilor de spionaj.

Verificările ce se întreprind pe această linie reclamă și ele o stabilire a priorităților în baza unor criterii impuse de viață, îndeosebi după primirea de informații din care rezultă că unii dintre deținătorii de secrete:

◆ au îndeplinit misiuni de lungă durată în străinătate, au fost la specializare, studii, documentare etc. în diferite țări, unde au avut o comportare suspectă, s-au abătut de la normele stabilite cu ocazia plecării ș.a.

◆ au rude sau relații apropiate în alte state, cu care întrețin legături ascunse;

◆ întrețin relații neofociale cu străini sau se află în relații cu elemente suspecte de spionaj-trădare;

◆ manifestă neglijență în păstrarea și minuirea documentelor secrete, ușurință și superficialitate în muncă, creînd premise de pierdere sau sustragere de către elemente interesate a actelor secrete;

◆ au trăsături negative de caracter, sint stăpîniți de vicii, dau dovadă de lăudăroșenie și pălăvrăgeală.

Pornind de la experiența organelor noastre în acest domeniu, considerăm că verificarea periodică a deținătorilor de secrete, a cadrelor cu atribuții de protocol, precum și a celor care participă frecvent la acțiuni de orice gen cu parteneri străini constituie una dintre măsurile care conferă eficiență muncii de protecție și prevenire a scurgerii de informații din obiectivele asigurate contrainformativ. Menționăm că pentru evitarea formalismului și aprofundarea cunoașterii persoanelor verificate conform Legii nr. 23/1971 își dovedește din plin eficiența următoarea metodologie de lucru:

▲ stabilirea persoanelor care trebuie verificate conform legii;

▲ selectarea acestora în raport cu criteriile amintite și prioritățile impuse de diferite activități importante, ca: aplicații, misiuni în străinătate, acordarea de avize etc.;

▲ obținerea aprobării organelor de partid competente — pentru membrii de partid din nomenclatura lor —, în scopul verificării prin măsuri de securitate;

▲ întocmirea notei privind verificarea persoanei în cauză. În notă se consemnează: scopul urmărit, sarcinile ce se propun, măsurile (încadrate în termene și cu responsabilități concrete), mijloacele și metodele de muncă ce urmează a fi folosite, eventualele combinații care se vor aplica etc.;

▲ desfășurarea verificării și analiza periodică a rezultatelor obținute;

▲ finalizarea verificării prin întocmirea unei note-sinteză, care cuprinde: denumirea organului de partid care a aprobat verificarea, perioada verificării, mijloacele, metodele și procedeele de muncă folosite — inclusiv rezultatele obținute —, concluziile operative desprinse și propunerile făcute. Nota-sinteză se prezintă șefului serviciului, care poate dispune adîncirea verificărilor sau sistarea măsurilor.

Tot în sfera metodologiei se încadrează și stabilirea, pe bază de tabel nominal, a principalelor documente strict secrete de importanță deosebită și strict secrete existente în obiectivele asigurate contrainformativ, a locurilor unde se păstrează, a persoanelor ce le au în primire sau care au acces la ele, în scopul cunoașterii permanente a situației acestora. De asemenea, nu trebuie să se scape din preocupări activitățile cu parteneri străini, cele de pregătire în teren a trupelor, transporturile speciale, intervențiile în situații deosebite etc., cunoscut fiind faptul că în împrejurări de acest gen se folosesc multe documente secrete, iar condițiile de lucru și păstrare sint deosebite.

Colonel Ioan PETREA
Maior Ion GHEORGHE

Sistemul de comunicare secretă prin utilizarea de comunicări convenționale și procedee de realizare a acestora consultație

Secretizarea comunicărilor este o cerință de mare actualitate pentru cadrele aparatului de securitate și, îndeosebi, pentru cele care lucrează nemijlocit în munca informativ-operativă. Desigur, ea presupune cunoașterea unor mijloace și procedee specifice, acestea urmînd să fie folosite în raport cu nevoile concrete ale muncii.

De regulă, ca mijloace de secretizare se folosesc cifrurile, scrierile cu substanțe invizibile și comunicările convenționale.

În legătură cu ultimul dintre aceste mijloace trebuie să reținem, ca regulă, următoarele: **Comunicările convenționale** sînt constituite dintr-un sistem de procedee care facilitează schimbul de mesaje între diferite persoane și se bazează pe înlocuirea sensurilor cuvintelor din limba comună, în scopul secretizării datelor transmise și, respectiv, primite. Vocabularul în acest caz este format din cuvinte luate din limba comună — stabilite convențional între doi sau mai mulți corespondenți — și care primesc o accepție specială.

Comunicările convenționale servesc ca mijloace de acoperire a informațiilor, atît în cadrul legăturilor impersonale, cît și în convorbirile directe prin telefon sau radio. De multe ori, ele sînt preferate altor mijloace de secretizare, deoarece înlătură suspiciunile schimbului secret de mesaje și oferă o bună conspirare a informațiilor, asigurînd rezistența criptografică a acestora.

Folosind procedee ale comunicărilor convenționale se pot transmite mesaje secrete prin scrisori poștale sau scrisori trimise prin diferite persoane, prin telegrame ori alte asemenea mijloace. De asemenea, cu ajutorul acestora se pot acoperi informații ce se transmit prin mijloace tehnice de transmisiuni.

Comunicările convenționale simple reprezintă cuvinte sau formulări, luate din limba comună, care substituie mesaje secrete scurte. Cuvintele sau formulările — stabilite în prealabil între corespondenți — se memorează și se reproduc fidel la transmiterea mesajului. De obicei, comunicările convenționale simple se folosesc pentru înștiințare sau recunoaștere. Ele mai poartă denumirea de **parole**. De exemplu, cuvîntul „**PARC**” — poate însemna un anumit loc de întîlnire; „**CAS-TANUL**” — poate fi denumirea convențională a unei unități (subunități); anunțul de la mica publicitate: „**Cumpăr ilustrate vechi pentru colecție**” — poate constitui parola de recunoaștere a unei persoane de încredere trimisă la întîlnire.

Comunicările în care informațiile secrete se încorporează într-un mesaj — scris sau verbal — se numesc **comunicări convenționale disimulate**. În formularea convențională disimulată, numărul cuvintelor este mult mai mare decît cel al mesajului secret propriu-zis (ceea ce constituie o condiție a disimulării). Astfel, disimularea informației este realizată pe seama unei înștiințări inofensive, care trece neobservată într-o scrisoare sau convorbire telefonică. Informațiile secrete pot fi acoperite convențional și în buletine meteorologice sau de știri, se pot transmite la radio, televiziune ori pot fi publicate în presă, prin articole, reclame, anunțuri etc.

În comunicarea secretă disimulată, mesajul are două părți: partea secretă propriu-zisă și partea fără valoare informativă, așa-zisa umplutură. Între aceste două părți se realizează o legătură strînsă, într-o manieră stilistică și logică unitară. Secretizarea în acest gen de comunicare se realizează cu ajutorul codurilor sau fără cod, dar cu folosirea unei chei de înscriere a mesajului secret, care conține — ca elemente de înlocuire — diferite cuvinte și expresii ce au valoare polisemantică

și se pot combina ușor în formulări lexicale variate. Pentru ca aceste comunicări convenționale să constituie mijloace eficiente de secretizare a informațiilor, ele trebuie să îndeplinească anumite calități, printre care:

1. Comunicarea convențională să aibă un conținut verosimil în totalitatea ei.

Această calitate asigură întregii comunicări un caracter plauzibil, inofensiv.

Scrierile cifrate atestă pentru oricine, prin forma și structura lor, prezența unei comunicări secrete. Spre deosebire de acestea, comunicările convenționale maschează nu numai conținutul mesajelor secrete, dar însăși existența lor.

Pentru a realiza o mascare corespunzătoare la redactarea scrisă sau la transmiterea pe cale orală a mesajelor convenționale, acestea trebuie încadrate în relatări despre fapte posibile, cu conținut adecvat unor situații reale. Încadrarea comunicării convenționale în limba comună nu trebuie privită ca o formalitate. Aceasta este problema cea mai dificilă și, totodată, cea mai importantă în schimbul de mesaje. O comunicare convențională trebuie să asigure secretizarea deplină a datelor transmise; în afara corespondenților, nimeni altcineva să nu poată constata că o scrisoare ar conține un mesaj secret ori că într-o convorbire telefonică — pe o anumită temă — s-ar transmite un asemenea mesaj. Cuvintele rostite sau scrise ale întregii comunicări trebuie să aibă o înălțuire logică, să prezinte fapte firești, posibile în viața de toate zilele, cu un suport material cît mai verosimil.

2. Asigurarea clarității mesajului secret propriu-zis.

Prin comunicările convenționale se pot transmite multe informații, deși dicționarul termenilor de înlocuire a cuvintelor și expresiilor reale se stabilește la proporții reduse. Acest lucru este realizabil datorită marilor posibilități de exprimare existente în limbă. Cuvintele folosite în clar trebuie să se imbine armonios cu termenii de înlocuire. Atît în relatările convenționale scrise, cît și în convorbirile realizate — la telefon sau prin radio —, mesajul propriu-zis nu trebuie tratat cu laț aproximatie sau făcut să se piardă printre celelalte relatări de umplutură. Fără a slăbi „veridicitatea” întregii comunicări, corespondentului trebuie să i se asigure posibilitatea de a distinge mesajul secret propriu-zis; acesta să înțeleagă de unde începe și unde se termină comunicarea reală, iar în cadrul mesajului real ce fapte de umplutură sînt.

3. Convenabilitatea codului convențional.

Aceasta presupune alcătuirea codului convențional dintr-un număr de cuvinte și expresii strict necesare pentru secretizare, cu posibilitatea memorării lor în întregime de către corespondenți. De asemenea, ea presupune capacitatea codului convențional de a transmite un volum cît mai mare de informații.

De regulă, în practică se realizează la început un cod limitat cu termeni convenționali, care apoi este completat cu alți termeni, în funcție de nevoile muncii informative. Limitarea codului convențional la un număr de cuvinte și expresii strict necesare este cerută îndeosebi de necesitatea memorării lui. Orice cod convențional trebuie să conțină elemente de bază ale vorbirii: substantive și verbe. Celelalte părți de vorbire pot să aibă doar cîteva înlocuitori sau pot fi redată în clar.

Termenii sau formulările de înlocuire nu se vor selecționa întimplător, din mai multe domenii de activitate, chiar dacă cei care urmează a le folosi au o pregătire multilaterală. O culegere haotică, de oriunde, a termenilor înlocuitori îngreunează schimbul de mesaje. O legătură informativă convențională trebuie concepută, în primul rînd, printr-un cod de memorie. Trebuie avut în vedere că cei care folosesc asemenea procedee de secretizare nu au posibilitatea să păstreze acasă sau la serviciu un cod scris de limbaj convențional. De aceea, înaintea stabilirii unei legături informative, ambii corespondenți trebuie să-și însușească perfect terminologia convențională. Codul limbajului convențional trebuie perfecționat continuu și completat cu noi termeni. După un anumit timp, mai ales în condițiile unui schimb frecvent de mesaje, terminologia convențională se „tocește” și poate deveni suspectă.

Orice fisură în conspirarea terminologiei convenționale și orice sesizare de interceptare a acesteia trebuie să fie urmate de măsuri pentru schimbarea codului convențional, de folosirea acestuia în continuare pentru dezinformare sau, după caz, de renunțare la folosirea sistemului de comunicări convenționale ca mijloc de secretizare a comunicărilor.

Și comunicările convenționale simple (parolele) trebuie schimbate periodic, pentru că și ele se „toces”, putînd atrage atenția după o anumită perioadă de timp.

4. Asigurarea unei strînse legături între profesia, preocupările cotidiene ale celui care furnizează informații secrete și formulările cu care acestea se acoperă.

Această calitate are două aspecte: a) selecția termenilor pentru codul convențional și b) încadrarea acestor termeni în relatări ce țin de profesia și preocupările de fiecare zi ale celui ce furnizează informații.

De obicei, convorbirile telefonice și corespondența pe teme comune rămîn neobservate, în schimb cele ieșite din comun pot stîrni curiozitate din partea celor interesați pentru cunoașterea conținutului lor. De aceea, pentru acoperirea informațiilor se recomandă modul de adresare amical, familial și renunțarea, pe cît posibil, la formulările oficiale cu termeni reverențioși.

Codul convențional al șoferului, furnizor de informații, poate conține termeni de genul: „parcaj” — loc de întîlnire, „garaj” — deplasarea într-un anumit loc etc. Pentru un medic se poate întocmi un cod

cu termeni convenționali ca: „pacient” — elementul în cauză, „rețetă” — informație, „concediu medical” — întreruperea întîlnirilor pentru o perioadă etc.

★

În cele ce urmează prezentăm cîteva procedee de transmitere a unor informații cu ajutorul comunicărilor convenționale disimulate.

miine	= simbătă
orele 18,00	= după-amiază
întîlnim	= plecăm
Paul	= copilul
Km. 36	= provincie
restaurant	= rude

Avînd de transmis mesajul secret (redare în clar): „Miine la orele 18,00 întîlnire cu „Paul” la Km. 36, la restaurant” și plasînd comunicarea substituită cu codul convențional la mijlocul transmisiei, putem obține o comunicare convențională disimulată de genul: „Săptămîna aceasta merg cu mașina la reparat deoarece are un zgomot la o roată datorat rulmentului, după cum mi-au spus colegii la serviciu. Întrucît nu se găsește în comerț, o să trebuiască să merg la Ciclop să rezolv mai repede deoarece **simbătă după-amiază plecăm cu copilul în provincie la rude**, așa că o să te caut eu la serviciu pe la mijlocul săptămîinii viitoare ca să stabilim cînd putem să ne vedem”.

Textul subliniat, plasat la mijlocul comunicării, conține mesajul secret, cuvintele acestuia fiind substituite cu cuvintele codului convențional.

În continuare prezentăm un procedeu, simplificat, de substituie de termeni, în care locul cuvintelor ce formează mesajul secret clar este indicat de o cheie numerică, stabilită anterior sau comunicată pe altă cale. Mesajul secret clar se culege din comunicarea convențională disimulată, conform ordinii indicate pe cheie.

Avînd stabilită cheia de culegere 1 — 6 — 15 — 27 și mesajul secret clar „Am material, doresc întîlnire”, comunicarea convențională disimulată poate îmbrăca următoarea formă:

„Am reușit să procur un material străin pentru un costum de vară pe care doresc să îl dau la cusut și aș vrea să stabilim o întîlnire zilele acestea pentru a merge împreună la croitorul tău”.

Lecturînd numai cuvintele stabilite anterior în ordine numerică, ne apare cu claritate mesajul.

În continuare prezentăm un alt procedeu de realizare a unei comunicări convenționale disimulate, și anume acrostihul, cunoscut mai bine de pasionații problemelor rebusistice.

Acrostihul în acest caz poate fi nu numai un exercițiu de virtuozitate, dar și o posibilitate de a ascunde, în conținutul unei scrisori, aparent inofensive, o comunicare secretă. De exemplu:

„Dragă Eugen,

Cind îți scriu aceste rânduri sînt convins că încerci un sentiment de bucurie pentru primirea acestor gânduri bune pe care ți le adresez.

Te rog să mă crezi că tot ceea ce vreau să-ți spun este să ți se împlinească toate dorințele, te felicit din toată inima pentru succesele obținute.

Am fost deosebit de fericit de acest eveniment.

Iată că bunele mele aprecieri se confirmă și scrisoarea mea doare să te stimuleze și mai mult.

Îți spun drept că succesele tale mă mobilizează și voi căuta să obțin și eu rezultate bune la examene.

Nu voi irosi timpul în zadar, voi munci mult,

însă am să te rog să mă ajuți și tu pentru că am nevoie în mod real de sprijinul tău.

Dacă ești de acord și sper aceasta, răspunde-mi.

Cornel“

Textul acestei scrisori are un caracter amical și, la prima vedere, nimic nu trădează existența unei comunicări convenționale. În acest caz, prin acrostih este transmisă comunicarea „**începem acțiunea**“, care este ascunsă la **începutul rîndurilor** și se citește prin **a doua literă** (subliniată de noi pentru exemplificare) a fiecărui rînd. Cu cit acrostihul este introdus mai mult în interiorul textului, cu atît comunicarea convențională este mai greu de sesizat.

Pentru o întărire suplimentară a rezistenței criptografice a textului mesajului secret de transmis se pot face și combinații între procedeele arătate, în funcție de pregătirea și experiența dobîndită de minuitorii acestora.

Cele prezentate pot constitui — pentru ofițerii care lucrează cu rețeaua informativă — un mijloc eficient de secretizare a informațiilor, de reluarea ori reprogramarea unor întîlniri, de ținerea legăturii în condiții deosebite, sau de transmitere a unor ordine, dispoziții și rapoarte între cadre aflate în diverse misiuni.

Lt. col. Petre NAE
Lt. maj. Constantin NEACȘU

În organizarea activității de cunoaștere pe linia problemei „**studenți străini**“, am avut permanent în atenție faptul că în prezent România se bucură de un mare prestigiu internațional datorat politicii și acțiunilor de pace întreprinse de Partidul Comunist Român, personal de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, comandantul nostru suprem. De aceea, am urmărit ca măsurile noastre să nu dea posibilitatea unor elemente interesate ca, speculîndu-le ori interpretîndu-le, să lovească în eforturile statului român de înțelegere și cooperare cu alte state. Fără îndoială însă că am ținut seama și de faptul că România reprezintă un obiectiv al activității serviciilor de spionaj și al cercurilor reacționare, care se folosesc de asemenea categorii de străini pentru a-și pune în aplicare planurile ostile cu privire la țara noastră.

În organizarea activității de securitate în rîndul studenților, doctoranzilor și lectorilor străini, pentru cunoașterea și neutralizarea oricăror acțiuni ostile din partea lor, am pus accentul principal pe executarea ordinelor și orientărilor conducerii Departamentului securității statului.

Conform sarcinilor din Programul de măsuri al Departamentului securității statului, cu sprijinul direcțiilor centrale, am acționat prioritar pentru creșterea numerică și calitativă a potențialului informativ din rîndul străinilor aflați la studii, precum și din rîndul celor din mediile, locurile ori categoriile de cetățeni români vizati sau care se găsesc în legătură cu studenții străini. Ca urmare, rețeaua informativă pe acest profil a crescut de la o etapă la alta, cu ajutorul ei în prezent reu-

DIN

EXPERIENȚA

NOASTRĂ

I. J. Timiș :

Măsuri întreprinse pentru cunoașterea și neutralizarea acțiunilor ostile ale unor străini aflați la studii în țara noastră

șind să cunoaștem și să prevenim în condițiuni mai bune acțiunile și manifestările negative din mediul lor. Pentru a stăpîni mai bine situația, a cunoaște tendințele, eventualele intenții și acțiuni, am luat cu prioritate în atenție elementele ce au rol de conducere ori care, datorită prestigiului lor, pot realiza acțiuni de influențare și contrăcarare a unor acte negative.

Spre deosebire de anii anteriori, cînd ne bazam mai mult pe rețeaua informativă din rîndul românilor și pe metoda culegerii de informații direct de către ofițeri, în prezent asigurăm cunoașterea și stăpînirea situației operative din această problemă de muncă printr-o rețea informativă recrutată dintre străini cu posibilități de pătrundere în intimitatea și preocupările acestora. Am reușit astfel să obținem un volum mai mare de informații și, pe această bază, să lărgim frontul de lucru. Datele obținute ne-au permis să desprindem concluzii utile asupra activității străinilor aflați la studii în centrul universitar Timișoara, multe dintre ele prezentînd un cît interes operativ. Între acestea, menționăm:

● Existența unor studenți cu preocupări de culegere de informații, unii dintre ei organizați în rezidențe formate din 3 pînă la 5 agenți, urmărind obținerea de date atît despre conaționali, cît și despre țara noastră.

Astfel, din lucrarea unor studenți arabi rezultă interesul lor de a o ține în formații din domeniul militar, atît sub aspectul dotării și organizării armatei, cît și al atitudinii unor cadre de comandă față de evenimentele politice interne și internaționale. Alte elemente culeg informații despre naționalitățile conlocuitoare, în deosebi despre populația de naționalitate maghiară, precum și aspecte referitoare la politica internă și externă a partidului și statului nostru.

● Interesul unor agenți din rindul studenților arabi și africani — *recrutați de serviciile de spionaj american și francez* — de a culege informații despre țara noastră.

De exemplu, în cazul „GOIAN” s-au obținut date din care rezultă că, înainte de a veni la studii în România, a lucrat la o reprezentanță a unui serviciu de spionaj și este interesat în culegerea de informații despre țara noastră. La fel, un alt student arab, agent al unui serviciu de informații străin, primește lunar 300 de dolari printr-un funcționar al unei ambasade, cu care se întâlnește periodic în vederea instruirii și pregătirii pentru culegerea de informații.

● Preocuparea lectorilor și doctoranzilor străini de a crea *relații și anturaje* cu persoane deținătoare de date și informații secrete.

Pentru prevenirea scurgerii de date și informații cu caracter secret, organele noastre acționează în fiecare caz în parte prin măsuri specifice.

● Existența unor contacte între diplomați — acreditați la București sau Belgrad — și elemente semnalate cu preocupări de culegere de informații.

Legătura se realizează *personal* sau prin *curier*, iar cu prilejul întâlnirilor se dau instrucțiuni și se primesc informații.

Se poate concluziona, din datele existente, că la activitatea de culegere de informații sînt antrenate de regulă elemente de vîrf ori reprezentative în grupările politice din care fac parte. De asemenea, aceste elemente dirijează ori organizează „din umbră” acțiunile de dezordine și atragere de adherenți și simpatizanți din cadrul altor grupări naționale, folosind metoda *stimulării materiale*. S-a stabilit că unele dintre aceste elemente, înainte de a veni în țara noastră, au urmat diferite cursuri și institute de învățămînt din țări occidentale, sînt foste cadre militare sau cu rude în aparatul de poliție.

● Proliferarea unor atitudini și manifestări inamicale, ostile politiciii partidului și statului nostru din partea unor studenți străini, unele fiind contracarate sau prevenite prin măsuri de influențare, atenționare (cu sprijinul factorilor educaționali), ori de avertizare. În cazurile mai deosebite, am manifestat exigență și fermitate, reușind cu sprijinul factorilor în drept să-i îndepărtăm pe studenții respectivi de la cursuri ori să se dispună retragerea lor.

De exemplu, în cazul „LULU”, student arab, care în diverse împrejurări a denigrat politica partidului și statului nostru în domeniul învățămîntului, căutînd să determine pe unii studenți străini din primii ani de studii să se retragă de la cursuri pentru a le continua „într-o țară dezvoltată”, s-a luat măsura exmatriculării, ulterior fiind declarat indezirabil.

Am avut permanent în atenție și faptul că prezența studenților străini poate constitui un factor de influență nocivă asupra unor categorii de cetățeni români, mai ales asupra celor cu carente în educație. De aceea, am întreprins măsuri diversificate și am acționat mai eficient, în cooperare cu factorii educaționali; ne-am sprijinit pe puterea de influență a U.A.S.C.R. și am conlucrat mai bine cu celelalte organe ce au sarcini în acest domeniu, sub îndrumarea permanentă a Comitetului județean de partid.

Am ținut totodată seama de faptul că unii studenți străini, nemulțumiți de modul cum li se rezolvă de către organele de stat din propriile țări anumite cereri de ordin material, caută să recurgă — pentru soluționarea diferendelor — la acțiuni de protest. Așa a fost cazul studenților nigerieni, petrecut în urmă cu câteva luni. Cunoșcîndu-se frîntările și nemulțumirile lor, am luat măsuri pentru cunoașterea atît a evoluției stării de spirit, cît și a acțiunilor pe care preconizau să le pună la cale. Cu toate acestea, nu am reușit să prevenim deplasarea unor elemente la ambasada Nigeriei din București, unde — împreună cu colegii din alte centre universitare — s-au dedat la acte de dezordine.

În baza indicațiilor conducerii Departamentului securității statului și în raport cu situația operativă, am inițiat măsuri combinate pentru compromiterea și izolarea unor elemente active, fanatice ori inițiatoare ale unor acțiuni ostile. Prin surse din rindul studenților străini, am reușit, de exemplu, să izolăm pe un conducător al organizației „Frații musulmani” și să prevenim un incident între membri ai acestei grupări și studenții baasiști sirieni. În acest din urmă caz, am avertizat la serviciul de pașapoarte doi conducători, iar la conducerea unității de învățămînt pe un alt element activ. Neutralizarea acțiunilor acestora s-a realizat și prin aceea că două elemente fanatice din gruparea „Frații musulmani” au fost compromise față de conaționali și apoi scoase din țară.

Dovedindu-se mai multă fermitate față de cei care încalcă legile și normele de conviețuire socială, în cursul anului 1980, în cooperare cu organele de miliție, am luat măsura *trimiterii în justiție* a unui număr de 19 studenți străini, iar 343 au fost *sanționați contravențional* pentru speculă și alte fapte ilicite. Dintre cei 139 studenți străini exmatriculați, 12 au fost declarați *indezirabili*.

Cu toate acestea ne confruntăm încă cu unele neajunsuri. Avem încă multe de făcut pentru realizarea unei calități noi, superioare, la nivelul exigențelor. Tocmai de aceea, ca o sarcină prioritară, ne-am propus să definitivăm — cu operativitate — verificările și studiul unor candidați, pentru a crea noi surse de informare, cu calități și posibilități de cunoaștere și stăpînire a situației operative din problema „studenți străini”.

Sîntem conștienți că nu întotdeauna posibilitățile rețelei informative existente au fost exploatate cu eficiență sporită și, mai ales, pentru întreprinderea de acțiuni combinate, unele în comun cu alte inspectorate județene pe raza cărora se află străini la studii. Acest aspect important al muncii constituie, în prezent, unul dintre obiectivele importante și avem convingerea că îl vom îndeplini. De asemenea, sîntem hotărîți să punem un accent mai mare pe verificarea, evaluarea și exploatarea informațiilor într-un cadru care să asigure deplina secretizare a măsurilor ce se vor întreprinde, în scopul documentării operative a activității elementelor din țara de lucru și, astfel, să prevenim orice acțiuni preconizate de unii studenți străini împotriva țării noastre.

Colonel Aurelian MORTOIU

CADRAN PROFESIONAL

Vă prezentăm cazul: „CORNEA”

La 23 ianuarie 1981, Securitatea județului Timiș a fost sesizată că în comuna Jamu Mare — localitate situată în zona de frontieră — au apărut mai multe inscripții cu conținut necorespunzător. Grupa operativă, prin cercetarea la fața locului, a stabilit existența unui număr de opt inscripții, scrise cu litere majuscule-tipografice pe pereții clădirilor din centrul comunei.

La începutul cercetărilor, grupa operativă a fost pusă în dificultate deoarece nu putea stabili cu ce s-a aplicat vopseaua cu care au fost executate inscripțiile, acestea avînd dimensiuni mari, începînd de la 2 metri pînă la 5—6 metri lungime, cu înălțimea literelor ce depășeau 50 centimetri. Grosimea literelor era total instabilă, avînd între 2—4 centimetri. Ulterior s-a stabilit că, datorită pereților zgrunțuroși, absorbția

și difuzarea vopselei se făceau în mod inegal. Metoda de scriere a fost stabilită abia în momentul când, în cadrul cercetărilor, s-a găsit un început de inscripție executată pe o poartă metalică, stabilindu-se că autorul a executat inscripțiile cu o vopsea auto pulverizată cu un spray de la mică distanță.

Paralel cu cercetarea criminalistică, s-au luat măsuri de contactare a rețelei informative pentru a ne semnala elementele pretabile de a executa inscripții și, totodată, i s-a indicat să stabilească persoanele ce lucrează la reparații auto, precum și pe deținătorii de autoturisme, zugravii și vopsitorii din localitate.

În urma măsurilor operative întreprinse, autorul a fost identificat în persoana unui mecanic auto, care, fiind cercetat, a recunoscut că a executat inscripțiile respective, predându-ne și spray-ul pe care l-a procurat de la un turist străin.

Fără îndoială că metoda folosită de elementul în cauză este nouă, iar identificarea după scris a făptuitorului este mult îngreunată, lipsind elementele grafice necesare; cu atât mai mult, când se scrie pe suprafețe absorbante ce rețin în mod inegal substanța din spray, se poate produce derutarea cadrelor ce execută cercetarea. De aceea, considerăm că pentru identificarea autorilor de asemenea inscripții este necesar să se acționeze operativ prin cercetarea criminalistică a locului faptei, dar și cu măsuri informativ-operative adecvate pentru stabilirea cercului de suspecți. Un rol deosebit îl poate avea și folosirea ciinelui de urmărire, aceasta depinzând, desigur, de condițiile atmosferice existente.

Necesitatea de a se acționa cu operativitate în astfel de situații este impusă și pentru ca autorul să nu aibă timp să ascundă corpurile delictuale, ori să intervină o schimbare nefavorabilă a stării vremii, care ar putea îngreuna cercetările la fața locului.

Colonel Ladislau IOVIȚA
Major Mihail IONESCU

...În fața opiniei PUBLICE

Serviciul de informații interne al Securității județene Sibiu îl are în baza de lucru pe avocatul pensionar „LUPESCU”, fost ajutor comandant legionar și colaborator la publicațiile legionare, fost condamnat de trei ori pentru infracțiuni contra securității statului, element fanatic care nu a re-

nunțat la concepțiile sale dușmănoase.

În procesul urmăririi informativ-operative s-a stabilit că „LUPESCU” întreține relații apropiate cu foști „camarazi” din țară și străinătate, în scopul de a menține spiritul legionar, prilej cu care denigra realitățile din țara noastră, debitănd calomnii la adresa politicii partidului

și statului nostru. În discuțiile purtate, urmăritul a încercat să propage idei reacționare în rîndul tineretului, preconizînd înființarea la domiciliul său a unui așa-zis „cenuclu literar”, unde a invitat studenți de la teologie și de la alte facultăți sibiene și, sub pretextul unor preocupări literare, le inocula în mod abil concepții nocive.

Pentru prevenirea acțiunilor inițiate de „LUPESCU” au fost luate măsuri operative de cercetare a sa și a legăturilor lui. Avertizările întreprinse și destrămarea anturajului au dus — în final — la neutralizarea activității ostile a elementului urmărit.

Cu prilejul verificărilor întreprinse s-a stabilit că „LUPESCU” încerca să pozeze într-un om corect, pașnic, lăsînd impresia că a abdicat de la orice fel de activitate ce contravine legilor statului nostru. În realitate, el s-a dovedit că a rămas același legionar notoriu. Din datele obținute mai rezulta că cel în cauză frecventa localurile publice, ademenia unele tinere — între care și minore, le invita la domiciliul său sub pretextul că le oferă găzduire și, profitînd de naivitatea lor, încrentă vîrstei, le determina să întrețină cu el raporturi sexuale neștiințute.

Situația operativă fiind analizată la nivelul Direcției I, ca și la cel al conducerii inspectoratului nostru, s-a ajuns la concluzia că organizarea unei dezbateri publice pe marginea faptelor imorale săvîrșite de „LUPESCU”, în scopul izolării și compromiterii sale, ar fi măsura cea mai oportună. S-a avut în vedere că:

— obiectivul este bine cunoscut în localitate;

— ține foarte mult la prestigiul său de intelectual și de „om de onoare”, așa după cum susținea el;

— în cartier sînt 12 foști legionari, legături apropiate ale celui în cauză, în fața cărora va fi compromis. Se scontă că aceștia vor relata și altor legionari din țară sau din străinătate despre faptele săvîrșite de „LUPESCU” și despre măsurile luate de autorități împotriva sa.

Cu aprobările de rigoare, organele de miliție au început urmărirea penală pentru infracțiunea de corupție sexuală (art. 202 C.p.), sens în care s-au obținut declarații de la șase tinere — dintre care trei minore — fiind administrate și alte probe. Dosarul a fost înaintat procuraturii, care, făcînd aplicațiunea art. 18¹ C.p., motivînd vîrsta înaintată a învinuîtului, a dispus amendarea acestuia și obligarea la cheltuieli judiciare.

În acest stadiu, la propunerea organelor de securitate, organele județene de partid au aprobat punerea în dezbatere publică a cazului în adunarea cetățenilor din cartier (organizarea acțiunii fiind dată în sarcina Consiliului municipal Sibiu al F.D.U.S.). S-a indicat ca în sală să fie prezenți doi procurori și un reporter de la ziarul „Tribuna Sibiului”. Scontîndu-se pe un număr mare de participanți, s-a hotărît ca dezbaterile să aibă loc în sala de ședințe a școlii generale din cartier...

După deschiderea adunării de către secretarul Consiliului popular municipal, unul dintre procurori a prezentat principalele capete de acuzare, demonstrînd pericolul social al faptelor comise de „LUPESCU” și invitîndu-i pe cetățeni să-și spună părerea.

Au luat cuvîntul 12 participanți,

care au infierat faptele josnice comise de „LUPESCU”, cerind privarea de libertate, izolarea sa la un cămin de bătrini sau, pur și simplu, mutarea din cartier.

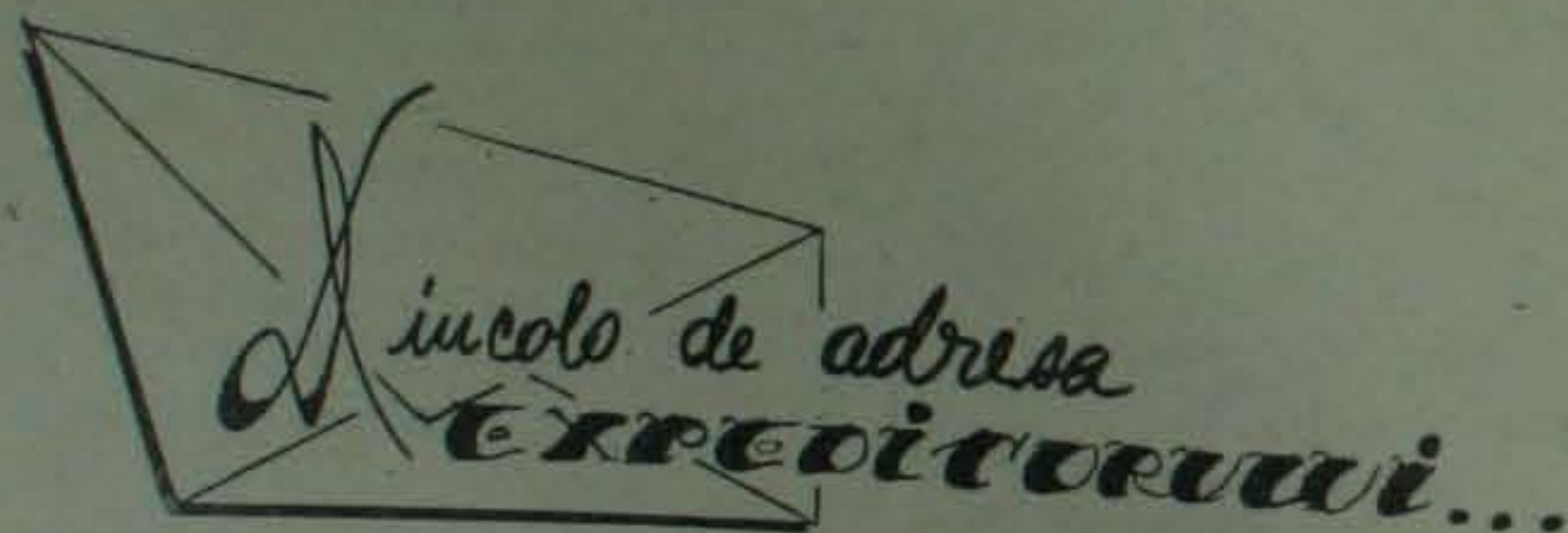
Constatind reaua-credință a acestuia, și ceilalți cetățeni l-au condamnat cu vehemență și au solicitat trimiteră lui în justiție.

A doua zi, cazul a apărut în ziarul „Tribuna Sibiului”, într-un reportaj detaliat, în care se relatau faptele urmăritului și atitudinea fermă a opiniei publice manifestată în acea adunare. Reportajul publicat a determinat multe alte comentarii, în medii foarte diverse, în care faptele lui „LUPESCU” au fost dezaprobrate și detestate.

Măsura întreprinsă și-a dovedit eficacitatea, fapt remarcat prin reacțiile resimțite în rindul unor foști legionari, prezenți ori nu la dezbateri. Unii dintre aceștia au condamnat fapta sa și l-au apreciat pe „LUPESCU” ca pe un ins total compromis în fața lor, manifestând dubii chiar și cu privire la integritatea sa psihică. Cei mai mulți dintre foștii legionari îl evită, astfel că puterea sa de influență este mult anihilată.

Modul cum s-a soluționat acest caz demonstrează că atunci cind faptele sînt bine probate, iar acțiunea este pregătită corespunzător, rezultatele nu întîrzie să se arate.

Maior Aurel DOGARU

In ultimii ani, ne-am întîlnit cu o practică deosebită a unor autori de înscrisuri cu conținut necorespunzător. Unii dintre aceștia se deplasează în diverse stațiuni balneo-climaterice de unde — considerînd că scapă atenției organelor de securitate — expediază scrisori ostile. În urma studiului întreprins asupra acestei probleme s-au des-

● Se uzează de acest procedeu cu intenția îngreunării activității de identificare, mizîndu-se pe imposibilitatea stabilirii zonei în care autorii domiciliază și își desfășoară activitatea; de multe ori, autorii caută să lase impresia că sînt din localitatea din care au făcut difuzarea;

● unii dintre autori, pentru a ne crea convingerea fermă că domiciliază și își desfășoară activitatea în localitatea în care au făcut prima difuzare, o repetă la diferite intervale;

● alții — fără să-și dea seama de posibilitățile ce le au organele de securitate de a intra în posesia materialelor cu conținut necorespun-

zător și a le conecta între ele pe cele ce aparțin unei singure persoane — difuzează din mai multe localități ce sînt cunoscute ca stațiuni de odihnă sau tratament, oferindu-ne astfel prilejul să tragem concluziile de rigoare;

● o categorie distinctă — care folosește acest procedeu — sînt persoanele ce au fost identificate în decursul anilor ca autori de înscrisuri anonime cu conținut necorespunzător, mizînd că astfel vor îngreuna măsurile ce se întreprind de organele de securitate pentru descoperirea lor.

Pentru exemplificare, vom prezenta cîteva cazuri clarificate.

„Cornățel”

A avut ca obiect o scrisoare anonimă — cu conținut necorespunzător — difuzată în luna august 1977 din Vatra Dornei, județul Suceava.

Pentru a ne crea convingerea că își desfășoară activitatea și domiciliază în această localitate, autorul a folosit un vocabular specific zonei, referindu-se, în același timp, la unele aspecte care se petrecuseră în stațiune și despre care el avea cunoștință din discuțiile purtate cu diferiți localnici. În plus, pentru derutare, relatea unele aspecte din județele Bacău și Vrancea.

În vederea identificării autorului s-au întreprins măsuri complexe de securitate la nivelul Inspectoratului județean Suceava al Ministerului de Interne, dar rezultatul a fost negativ. Pornind de la unele probleme abordate în conținutul piesei în litigiu, măsurile au fost extinse și la nivelul organelor de securitate din

județele Bacău și Vrancea, trecîndu-se la verificarea persoanelor din aceste județe, care în perioada difuzării au fost cazate în stațiunea Vatra Dornei. Din păcate și de această dată rezultatul a fost negativ.

Paralel cu acțiunile întreprinse de inspectoratele județene menționate, scrisul ce forma obiectul cazului se afla și în atenția Unității speciale „S”. În urma unor verificări grafice efectuate la una din sursele de probe de scris din Capitală, am reușit să identificăm autorul în persoana numitului I.P., cu domiciliul stabil într-o comună din județul Bacău. Din investigații a rezultat că acesta obișnuia să frecventeze anual stațiunea Vatra Dornei pentru tratament, fiind cardiac. De fiecare dată însă, se caza la particulari, neînregistrîndu-se în cartea de imobil sau la oficiul de turism.

„Minerul”

În perioada 1977—1980 au fost expediate din stațiunea balneoclimaterică Călimănești, județul Vrancea, un număr de patru scrisori anonime cu conținut necorespunzător. Difuzările fiind făcute în peri-

oade diferite, din aceeași localitate, se putea crede că expeditorul domiciliază și își desfășoară activitatea în această zonă. Lucrurile nu au stat însă așa, întrucît autorul a fost identificat în persoana numitului N.P. din Iași, care în timpul celor

patru difuzări s-a aflat la tratament în această stațiune.

Clarificarea cazului a fost posibilă ca urmare a unei noi difuzări

efectuată de autor din aceeași localitate. În această fază, Securitatea județului Vâlcea a reușit să-l identifice.

„Pacientul“

Acest caz a avut ca obiect mai multe difuzări cu conținut necorespunzător expediate în perioada 1975—1980 din stațiunile Borsec, Sinaia, Slănic-Moldova și Calacea-Băi.

Intrucât prima difuzare a fost făcută din Borsec, cu sprijinul Securității județului Harghita a fost întocmită o situație — pe județ — cu toate persoanele cazate în stațiune în perioadele când au fost expediate scrisorile respective.

Paralel, cazul a fost pus în urmărire grafică și la nivelul Unității speciale „S“, măsura dovedindu-se eficientă întrucât s-a reușit interceptarea unui material expedit din județul Gorj, care ne-a permis limitarea cercului de suspecți numai la persoanele din această zonă. Astfel, autorul a fost identificat din rindul unor suspecți de pe raza județului Gorj.

„Radu“

Cazul a avut ca obiect mai multe difuzări cu conținut necorespunzător efectuate din stațiunea Borsec, la expeditor având trecute numele unor persoane din județul Iași, cunoscute că lucrează în învățământ.

Pentru îngreunarea măsurilor de identificare, autorul și-a deghizat scrisul.

În vederea identificării autorului, după epuizarea acțiunilor întreprinse la nivelul organelor de securitate din județele Harghita și Iași,

măsurile au fost extinse pe întreaga țară. Așa s-a reușit ca expeditorul să fie stabilit în persoana lui D.I., care domiciliu și își desfășura activitatea pe raza județului Dolj.

După identificare, verificându-l pe D.I. în evidența de securitate a fostei regiuni Oltenia — existentă la Inspectoratul județean Dolj — am stabilit că acesta figura ca autor de inserisuri cu conținut necorespunzător, dar nu fusese comunicat pentru înregistrare la Unitatea specială „S“.

Din cazurile prezentate, considerăm că se impune a se reține:

- necesitatea ca în fiecare stațiune de odihnă sau balneoclimaterică să fie înregistrate toate persoanele, atât cele care sînt cazate oficial în hoteluri sau vile, cit și cele cazate la particulari;

- difuzările sub formă de fițuici făcute în stațiunile de odihnă și tratament — ca și scrisorile expediate organelor locale — să fie trimise Unității speciale „S“ pentru a fi comparate cu cele aflate în evidența centralizată, respectiv cu cazurile aflate în lucru, cit și cu cele clarificate.

Colonel Constantin MARINESCU
Maior Eugen GRIGORESCU

BARBU & COMP...

„A preveni este mai ușor decît a vindeca“ spune un vechi dicton, ale cărui semnificații sînt de actualitate nu numai pentru domeniul medicinei. Acest adevăr este confirmat și de rezolvarea unor cazuri pe linie de antiterorism, profil pe care, uneori, lipsa măsurilor ofensive adecvate poate duce la consecințe grave.

...Sursa „Abrudan“, din legătura organelor de securitate ale județului Sibiu, ne-a informat la un moment dat că un anume „Barbu“, element vicios, cu numeroase relații în rindul anumitor persoane imorale, cunoscute cu manifestări ostile, intenționează să plece ilegal din țară, prin folosirea unor mijloace teroriste. Evident, informația era de mare interes în contextul sarcinilor de prevenire ce ne revin. De aceea am analizat-o cu atenție, am rediscutat-o în detaliu cu informatorul, pe care l-am instruit să continue apropierea de „Barbu“, să afle amănunte despre intențiile acestuia și să constate modalitățile pe care dorește să le folosească pentru îndeplinirea scopului vizat. Nu ne-am bazat însă numai pe aportul acestei surse. L-am antrenat în acțiune și pe informatorul „Hențiu“, cunoscut și agreat de o serie de persoane apropiate lui „Barbu“, precum și pe unii colaboratori care, datorită posibilităților concrete ce le aveau, ne puteau furniza date referitoare la urmăriți ori la cei din anturajul său. O asemenea încadrare informativă a permis conturarea treptată a intențiilor lui „Barbu“ și cunoașterea permanentă a evoluției cazului. Am aflat astfel că, după o perioadă de tatonări, urmăritul își formase un grup din cinci persoane (cunoscute ca foste condamnate pentru tentativă de trecere frauduloasă a frontierei, iar două neincadrate în muncă), care erau hotărîte să plece din țară într-un mod...

„original“. În cadrul planului pus la cale, „Barbu“ a venit cu ideea achiziționării unui autoturism I.M.S., căruia să-i confecționeze o caroserie specială, cu pereți dubli, între care să introducă nisip pentru a anihila focurile de armă ce eventual s-ar trage cu prilejul trecerii prin forță a frontierei. În acest scop, el l-a rugat pe însuși „Abrudan“ să se intereseze de posibilitatea cumpărării I.M.S.-ului dorit, promițându-i în schimb o sumă de bani asupra căreia urmau să se înțeleagă. „Barbu“ era, de asemenea, interesat să procure arme albe, pe care să le folosească în eventualitatea când s-ar impune să atace santinelele ori alte persoane ce ar putea să-i împiedice tentativa. Modul organizat de acțiune al obiectivului s-a desprins și din trimiterea unor membri ai grupului în zona de frontieră, sub acoperirea de turiști, pentru a efectua studii în vederea fixării punctului prin care ar putea penetra granița.

Necesitatea aprofundării informațiilor a impus folosirea filajului, prin care am stabilit zonele de deplasare și legăturile lui „Barbu“ și ale elementelor din anturajul său. De asemenea, am introdus mijloace speciale pentru a descifra mai bine stadiul actelor pregătitoare; am trimis surse instruite pe care, datorită mijloacelor speciale instalate, am reușit să le și verificăm.

În această etapă, am stabilit că, în scopul procurării banilor necesari cumpărării autoturismului I.M.S., „Barbu“ a recurs, prin intermediul unor relații, la sustragerea — și apoi vinderea — unor covoare de la Întreprinderea textilă din Cîsnădie. Un asemenea moment operativ favorabil se cerea exploatat cu promptitudine. În baza unui plan minuțios întocmit și cooperînd îndeaproape cu miliția, s-a organizat prinderea în flagrant. Descoperiți asupra faptului, membrii grupului nu au putut nega sustragerile din avutul obștesc. Mai mult, în timpul cercetărilor, datorită documentării corespunzătoare a cazului, cei în cauză au fost nevoiți să recunoască scopurile reale pe care le urmăreau.

Persoanele care au organizat sustragerile din avutul obștesc (și au avut rolul hotărîtor în constituirea grupului) au fost trimise în justiție. Elementele periferice au fost avertizate și s-au luat măsuri de influențare pozitivă a lor prin rețea, iar cele care nu erau încadrate în muncă au fost sprijinite să se încadreze.

Prevenirea scurgerii de date și informații secrete prin materialele destinate publicității

viciile de informații — potrivit unor opinii ce rezultă din diverse publicații străine — reușesc ca circa 80 la sută din datele ce interesează să le adune, fără nici un risc, prin studierea unor tipărituri obișnuite, cu o largă accesibilitate, cum sînt cărțile, revistele și ziarele, inclusiv cele cu o circulație mai restrînsă (gazetele periodice uzinale, buletinele tehnice ale unor ministere și institute de cercetări etc.). În acest sens este semnificativă aprecierea generalului Hyte Wandenberg, fost șef într-un organism de spionaj al S.U.A., care nota într-o lucrare că: „Există un număr uriaș al surselor de informații oficiale și accesibile tuturor, cum ar fi cărțile, revistele, buletinele tehnice și științifice, fotografiile, ziarele, emisiunile radio...”

În situația arătată, fără îndoială că serviciile de spionaj sînt tot mai interesate să găsească — fie în coloanele presei, fie în alte surse publice —, date care să evidențieze orientarea de ansamblu a activității informativ-operative a organelor de securitate, cit și detalii ale unor acțiuni din alte sectoare importante ale Ministerului de Interne. Desigur, cadrele și agenții spionajului străin nu se așteaptă să găsească în mijloacele de informare publică descrieri exhaustive referitoare la munca de securitate, dar ei nu neglijează nici cele mai mici aluzii din care se pot trage anumite concluzii generalizatoare. Asemenea date, de cele mai multe ori sînt coroborate cu altele, comparate, completate și analizate cu informații cunoscute eventual prin alte surse, pînă ce se pot scoate în relief detalii utile.

Subliniem toate aceste aspecte nu cu intenția de a teoretiza, ci pentru că, în ultimii ani, se remarcă o preocupare sporită din partea redacțiilor ziarelor și revistelor centrale și județene, a editurilor, studiourilor de radio, a televiziunii și cinematografilei, a tot mai multor scriitori și ziariști — inclusiv din județe —, a unor membri din diverse cenoacliuri literare de a da publicității lucrări în conținutul cărora se tratează sau se fac referiri la activitatea organelor și cadrelor ministerului nostru. La cele arătate, am putea adăuga și numeroasele materiale care se trimit redacțiilor publicațiilor noastre interne nesecrete (gazeta „În slujba

Nu mai e de mult un secret faptul că serviciile de spionaj se preocupă intens de studierea, analiza și exploatarea datelor și informațiilor difuzate prin presă, radio, televiziune ori prin alte mijloace. În condițiile de astăzi, cînd documentele secrete circula numai în baza unor norme speciale, după reguli riguroase stabilite, ser-

patriei", revista „Pentru patrie” etc.), expunerile ce se întocmesc și se susțin în scop de pregătire contrainformativă a personalului muncitor din diverse obiective, formularistica de tot felul pe care unele unități centrale o încredințează tiparului. Există situații când, în volumul mare de asemenea lucrări — aflat în continuă creștere — se strecoară și anumite date sau fapte nepublicabile, unele dintre ele putând aduce prejudicii intereselor muncii noastre.

Pentru edificare, amintim că numai în cursul anului 1980, la solicitarea unor edituri, redacții ale organelor de presă, radioteleviziunii, a anumitor scriitori și ziariști, compartimentul de specialitate din U.M. 0625/C.P. a întreprins peste 950 de acțiuni de verificare prealabilă și avizare a unor lucrări. Între acestea, remarcăm avizarea celor peste 40 de lucrări și scenarii literare, precum și a 230 de articole pentru presa centrală în care se făceau referiri la activitatea noastră specifică și din care au fost scoase 219 date și informații interzise a fi publicate. Evident, ne punem întrebarea de ce unele probleme — dintre cele exemplificate mai jos — au putut să pătrundă în asemenea materiale în perioada procesului de documentare a autorilor, ori de elaborare a lucrărilor? (!)

Astfel, dintr-un roman („Apărătorul acuză”) au fost scoase fragmente care se refereau la metode și mijloace ale muncii organelor de securitate, cum ar fi descrierea în detaliu a unor acțiuni de filaj, folosirea personalului de la recepția și barul unui hotel pentru supravegherea unor persoane și altele ce evidențiau aspecte în clar ale activității sau care puneau organele de securitate într-o lumină nefavorabilă în fața cititorilor. Dintr-un alt roman („Camera-14”) rezulta modul de dirijare a unei informatoare ca „pacientă” într-un spital, unde trebuia să plaseze în secret un microfon și să intercepteze diverse convorbiri.

Menționăm că pentru asemenea desconspirări nu s-a acordat viză — în cursul anului 1980 — la șase lucrări literare, iar alte opt lucrări au fost tipărite numai după ce au fost refăcute.

În afara celor arătate, datorită neglijenței, ușurinței cu care se mai privește uneori obligația de apărare a secretelor, lipsei de vigilență în ultimă instanță a unor cadre, din unele articole — chiar și din cele adresate organelor noastre de presă internă nesecretă — am fost nevoiți să scoatem date și informații în clar ce se refereau la mijloace și metode ale muncii de securitate și miliție, date referitoare la structura organizatorică, dislocări de unități, gradul, numele și prenumele unor cadre, ca și alte date interzise a fi publicate. De exemplu, într-un articol se exemplifica un moment concret referitor la modul cum organele de securitate controlau activitatea unui comerciant străin, iar în altul se menționau amănunte referitoare la deplasările în străinătate ale unor ofițeri din Ministerul de Interne și Ministerul Apărării Naționale. De asemenea, din calendarul sportiv al ministerului nostru pe anul 1980 reședință ale unor mari unități și unități ale trupelor de securitate. Nu s-a acordat, totodată, viza de tipărire în regim de documente nesecrete a unor formulare tip folosite în cadrul Ministerului de Interne, cum ar fi: dosar și fișă pentru persoanele din rețeaua informativă, raport pen-

tru aprobarea introducerii mijloacelor speciale, diferite formulare statistice, care și înainte de completare conțineau o serie de date concrete și secrete ale muncii de securitate și miliție.

★

Neajunsurile de genul celor arătate mai sus au fost posibile datorită neînsoșirii și neaplicării de către unii ofițeri a Ordinului ministrului de interne nr. 0820/1976*) cu privire la prevenirea scurgerii de date și informații secrete prin intermediul publicațiilor nesecrete. Fără îndoială că și noi, cei care lucrăm în compartimentul specializat al acestei probleme nu am făcut totul pentru cunoașterea și însușirea normelor ce reglementează acest resort, pentru perfecționarea și specializarea continuă a cadrelor din unități care au fost investite cu răspunderi în aplicarea ordinului menționat și nu ne-am deplasat, în funcție de nevoi, pentru a asigura controlul și îndrumarea acestor cadre.

Fiind conștienți că — în conformitate cu Programul de măsuri al Departamentului securității statului pe anul 1981 — și în acest compartiment se impune ridicarea calității muncii, sintem hotărâți să facem tot ce depinde de noi pentru a preveni stări de fapte ce pot produce desconspirări sau pot provoca alte daune activității organelor de securitate. Totodată, considerăm că este necesar să se restudieze de către toți ofițerii ordinele în vigoare pe această linie, în special de cei anume desemnați, și să se acționeze cu toată răspunderea pentru aplicarea lor întocmai.

În sensul arătat, munca de prevenire a scurgerii de date și informații secrete prin intermediul materialelor destinate publicității nu va trebui să se rezume doar la lecturarea lucrărilor, ci, în primul rând, la o analiză atentă a acestora, a sensurilor din fiecare frază, a scopurilor urmărite prin publicarea lor. Aceasta impune cunoașterea și aplicarea întocmai a ordinelor conducerii Departamentului securității statului referitoare la apărarea secretelor muncii noastre, a listelor de documente, date și informații ce constituie secrete de stat și de serviciu, a normelor care reglementează în stat problematica vastă a apărării secretelor. Înainte de toate însă, ofițerii ce au sarcini pe această linie de muncă — sub îndrumarea și coordonarea șefilor și cu sprijinul organizațiilor de partid — trebuie să acorde în continuare o deosebită atenție pregătirii lor politice și de specialitate, înțelegându-se prin aceasta mai ales cultivarea discernământului politic și profesional, a vigilenței și capacității de sesizare, calități fără de care nu se poate asigura perfecționarea muncii de verificare și avizare a unor asemenea materiale.

Colonel Costică NISTOR

*) Potrivit ordinului, se supun avizării toate materialele nesecrete care cuprind date sau aspecte referitoare la cadre ori activități specifice Ministerului de Interne, destinate informării publice prin tipărire, multiplicare, diluare sau expunere. Aceste materiale se prezintă în vederea avizării, după ce în prealabil au fost aprobate de comandantul unității din care face parte autorul; cele semnate de comandantul de unitate se supun aprobării șefilor ierarhici. După documentarea unor scriitori sau ziariști se impune ca lucrările acestora să fie prezentate pentru avizare în forma în care vor fi publicate.

Noi date despre activitatea serviciului secret al Israelului

Cetățeanul israelian discută foarte multe, pălăvrăgește și birfește, uneori chiar prin miniștri transpiră anumite probleme, însă cînd este vorba despre MOSSAD^{*}), atunci toți tac ca pămîntul. Cine nu are cunoștință despre activitatea acestuia tace, iar cine posedă ceva date, cu atît mai mult nu scoate nici un cuvînt. Israelienii sînt conștienți că MOSSAD-ul reprezintă pentru ei brațul înarmat de apărare a țării. Cu toate acestea, un reporter de la „Stern” a aflat cîte ceva despre serviciul secret al Israelului.

Astfel, a stabilit că în fiecare miercuri, după masă, la orele 16,00, undeva la periferia orașului Tel-Aviv, nu departe de centrul MOSSAD-ului, se întîlnesc cinci oameni de seamă ai spionajului israelian. Sînt cazuri cînd se invită și alte cadre cu funcții de răspundere. Sediul unde au loc aceste întîlniri este o casă bine camuflată și care, la nevoie, poate fi și bine apărută.

S-ar putea ca pe frontispiciul clădirii să figureze o firmă a unei întreprinderi de import-export sau un alt firmament comercial. Nimeni nu poate avea pretenția că MOSSAD-ul să-și pună adevă-

rata firmă afară, în văzul lumii. Cert este că, în prezent, acesta lucrează cu un număr de 900 de angajați, făcînd parte din categoria acelor servicii secrete care dispun de numărul cel mai redus de personal. Pentru comparație, amintim că C.I.A. are un număr de circa 20.000 angajați permanenți (în afara colaboratorilor externi), iar serviciul secret al R.F.G. dispune de 6.500 de persoane.

La ședințele din miercuria de după-masă, toți cei cinci sîsesc în fiecare săptămînă cu alte tipuri de autoturisme și mereu cu numere de circulație schimbate și, natural, nu toți în același timp și din aceeași direcție. Actualul șef al MOSSAD-ului este JICCHAK CHOFI, care circulează adesea cu un autoturism blindat, de fiecare dată cu alt număr de înmatriculare. La ședințe de obicei iau parte în afară de CHOFI, numitul „AMAN”, care este conducătorul serviciului de informații al CAHAL-ului (al armatei israeliene), șeful „SHIN BETH”-ului, adică șeful contra-spionajului, directorul serviciului de studii speciale din Ministerul de Externe, precum și șeful poliției israeliene. Nu lipsesc niciodată ceaiul fierbinte sau ca-

feaua diluată cu lapte și mormanul de prăjituri și torturi specifice Israelului.

De regulă au loc schimburi de experiență și păreri, se discută pe marginea noilor informații obținute, se prezintă rapoarte asupra rezultatelor activității desfășurate. „Dau două informații excelente din Orient, pentru un secret din Occident”, obișnuiesc să glumească cei prezenți la ședințe.

De la războiul din 1973, o importanță deosebită se acordă aprecierii informațiilor obținute de la spioni, deoarece vor să elimine posibilitatea de a se mai greși încă o dată, sau de a se subaprecia valoarea informațiilor. Este cunoscut că în prețuia războiului au sosit un număr de 400 informații de la spionii israelieni, care avertizau Tel-Avivul de iminența declanșării conflictului, însă valorificarea acestora nu s-a făcut cu toată răspunderea și operativitatea.

Sinteza rapoartelor prezentate în aceste ședințe, împreună cu modul de valorificare a informațiilor se înaintează, în fiecare săptămînă, primului-ministru, într-o formă prescurtată. De cînd a ajuns BEGIN la putere, a crescut rolul MOSSAD-ului. Luptători vechi, între care și BEGIN, dau o apreciere deosebită MOSSAD-ului și, din aceste considerente, nu trece o săptămînă fără ca primul-ministru să nu-l primească pe CHOFI.

Mulți își pun întrebarea cine este acest JICCHAK CHOFI, care din anul 1974 conduce serviciul secret israelian cu atîta răspundere. Din informații succinte, rezultă că este un bărbat sobru, de 51 ani, născut în Israel. De la vîrsta de 17 ani a intrat în rîndurile POLMSCH-ului (grupa de comando a armatei secrete evreiești HAGANAH, care avea ca obiectiv principal lupta antibritanică). În 1948 s-a evidențiat prin eroismul și spiritul său de organizare în războiul împotriva arabilor. Dispunînd de un fizic robust și de o inteligență ageră, CHOFI a devenit militar de carieră. Războiul din 1956 îl găsește ca ofițer în armata israeliană. A fost adjunctul brigăzii de parașutiști condusă de generalul ARIEL SCHARON, evidențindu-se în luptele purtate. O perioadă de șase luni s-a specializat în S.U.A., unde a urmat un curs specific de stat-major, iar din anul 1968 este general.

CHOFI a fost bine apreciat de toți marii conducători militari ai Israelului, inclusiv de MOSE DAIAN, fost ministru al apărării. El este un foarte bun organizator și dispune de o memorie fenomenală. Detestă cu înverșunare „dezordinea orientală” și sancționează cu toată aspri-

mea cea mai mică iresponsabilitate a subordonaților.

Exigența deosebită a acestuia a făcut să se afirme frecvent că în MOSSAD „Omul superficial numai o dată poate greși, deoarece nu va mai fi în organ pentru a greși a doua oară”.

Mai mult decît atît, marele public nu cunoaște. Nu se știe nimic despre situația familială sau despre pasiunile ori viciile șefului CHOFI. Nu primește ziaristi și nu dă interviuri. Este însă un dușman dîrz și neîmpăcat al teroriștilor și al oricui atentează la securitatea internă și externă a Israelului.

A fi membru în serviciul secret al Israelului constituie o însărcinare foarte grea. Așa cum afirmă un specialist, „este o muncă periculoasă și prost plătită, dar în același timp este interesantă și servește idealuri nobile”. Din aceste considerente este atractivă pentru tineret.

Angajații MOSSAD-ului, în marea lor majoritate, aparțin generației tinere. Sînt angajați numai cei care au bacalaureatul. Salariul lor nu este mai mare ca al unui funcționar mijlociu. La vîrsta de 52 ani sînt pensionați, primind 70% pensie din salariul avut.

Cine este primit în serviciul secret israelian?

În primul rînd sînt angajate persoane mai inteligente decît mediocrii, dar care nu ies în evidență față de oamenii obișnuiți. Deci membrii MOSSAD-ului nu sînt niște supraoameni tip JAMES BOND. Pregătirea lor este îndelungată, grea și pretențioasă. Se studiază limbile străine și lupta corp la corp. Se mai învață și mînuirea diferitelor tipuri de aparate de radio-emisie și recepție. O atenție deosebită se acordă cunoașterii tehnicii de urmărirea și de ascundere, precum și însușirii diferitelor coduri. Iau parte la cursuri speciale pentru dezvoltarea memoriei. Candidaților li se prezintă, timp de două secunde, o fotografie pe care există multe obiecte și persoane. După expirarea celor două secunde, ei trebuie să arate ce și pe cine au observat în aceste poze. Un alt test constă în enumerarea pe o bandă de magnetofon a o sută de nume diferite. După două repetări, candidații trebuie să precizeze cîte nume le-au rămas în memorie.

După un curs de șase luni, se stabilește cine este apt pentru munca operativă și cine pentru alte munci neacoperite sau administrative. Din numărul total al candidaților, 30—45 la sută sînt eliminați, recomandîndu-li-se să-și găsească o altă preocupare, în afara serviciului secret.

În urma acestei selecții, cei rămași sînt

^{*}) Serviciul secret al Israelului (N.T.).

repartizați la diferite cursuri, unii fiind pregătiți pentru exterior, iar alții pentru activități de altă natură.

Nu există alt stat în lume care să dispună pe teritoriul său de atâtea naționalități, așa cum dispune în prezent Israelul. De aceea nu este greu să găsești tineri care să vorbească limbile arabă, germană sau franceză. Agenții MOSSAD-ului trimiși în Europa trebuie să cunoască la perfecție tradițiile țării respective, obiceiurile, chiar și numele unor jucători sau echipe de fotbal mai renumite din statele în cauză. Primele deplasări ale noilor agenți sunt urmărite cu atenție de cei „bătrâni”.

Un agent al MOSSAD-ului a povestit că prima sa misiune a avut loc la Manchester. I s-a spus că aici, într-un anumit loc, va fi așteptat de către „legătura sa”. Nu l-a așteptat însă nimeni. Nu cunoștea pe nimeni în acest oraș. Nu a avut nici bani și nici locuință și nu avea voie să-și dezvăluie prezența nici chiar ambasadei israeliene. Ore întregi a așteptat „omul său de legătură”. Când s-a convins că a rămas singur, s-a hotărât să acționeze. Și-a „lăcut roșu” de bani, a călătorit pînă la Londra, unde și-a cumpărat bilet pentru EL-AL și s-a reintors

acasă. A dat deci un examen... S-a apreciat că s-a descurcat bine, în sensul că nu și-a dezvăluit identitatea, ajungînd acasă nevătămat.

Din testele la care sînt supuși tinerii candidați mai fac parte exercițiile privind arestarea unui agent secret de către organele de poliție și aducerea sa pentru audiere, studiindu-se astfel reacția și prezența de spirit a candidatului. De asemenea, se fac încercări de a fi recrutat de către un alt serviciu de spionaj.

Tinerii cei mai talentați și cei mai des- toinici sînt selecționați în „grupe speciale”, care primesc misiunile cele mai dificile.

În paralel cu acțiunile mari și spectaculoase, se ține seama și de activitatea „măruntă, zilnică” a viitorilor agenți secreți israelieni.

„La noi nu există activitate fără importanță sau neînsemnată; totul este important sau poate deveni important la un moment dat”, afirma un cadru cu multă experiență al MOSSAD-ului, deoarece nici un om nu lucrează numai pentru bani, ci și din conștiință patriotică.”

Lt. col. Iuliu MAKLARI

Lt. col. Ioan ALBU

(traducere din ziarul „Uj Kelet Tukör”)

mentarii, aprecieri și supozitii la vremea respectivă. Era perioada în care „noua dreaptă” și grupările neofasciste europene conspirau dincolo de granițe și apoi săvîrșeau atentate în lanț, întreținînd o atmosferă de teroare cunoscută și în alte momente de tristă amintire din istoria continentului.

Atentatul, după cum se știe, a fost revendicat de organizația de extremă dreaptă „Fasciile naționaliste europene” (F.N.E.).

La capătul unor minuțioase investigații ale organelor de specialitate franceze, după mai bine de șase luni, cazul a revenit în actualitate în presa internațională. Traseul parcurs de motocicletă care a transportat încărcătura explozivă a permis să se facă lumină. Și astfel, revista „Le Point” a redeschis dosarul.

„Totul a început în Orientul Apropiat, în septembrie; cinci teroriști — aparținînd unei grupări susținute de „Frontul” — au

decolat cam în același timp din Liban, Siria și Irak cu o destinație comună: Paris. Acești „călători” parcă erau destinați să incurce și mai mult firele. Unul dintre ei, cunoscut sub numele de Abdallah, cu pașaport iordanian, își procurase din Cipru documente false: pașaport și permis de conducere auto. Un al doilea membru al comandoului a fost identificat sub prenumele de Ahmed, de origine libaneză. Despre ceilalți nu s-a găsit nici un element de identificare.

Pentru prima dată — în timpul anchetei — a licărit o urmă despre unul dintre cei cinci: S-a aflat că pe 22 septembrie, la hotelul „Celtic”, de pe strada Balzac, a fost cazat un oarecare Alexandre Panadryu, tehnician cipriot. El a fost suspectul dat în urmărire și al cărui portret robot fusese realizat de poliție: slab, cu mustață mică, îmbrăcat cu o scurtă din piele maron și cu blugi albaștri. ...În după-amiaza unei zile, după ce a ajuns la Paris, acesta s-a dus la un concesionar al firmei „Suzuki” de pe Bulevardul Grande-Armee. În franceză, dar cu accent străin, a negociat cumpărarea unei motociclete de ocazie, care i-a fost livrată două zile mai tîrziu, după achitare, de la un garaj de pe Bulevardul Clichy. A cumpărat, de asemenea, o cască complet albă, o pelerină cu glugă avînd găuri pentru ochi (n.n. un fel de mască), un lanț anti-derapant și a achitat 1.000 de dolari (4.200 de franci francezi). Noaptea a petrecut-o la hotel, în compania unei „păsări” de la care, mai tîrziu, poliția a obținut multe amănunte.

Peste cinci zile, pseudo-cipriotul s-a lăsat prins în flagrant delict de furt într-un magazin din cartierul Montparnasse. A vrut să sustragă... un clește dintr-o trusă de electrician. A fost condus la comisarriatul din arondismentul 14. Furtul a fost apreciat ca insignifiant (cleștele valora 12 franci), astfel încît responsabilii magazinului nu au depus plîngere și făptașul a fost eliberat. Nu înainte însă de a fi identificat: „Panadryu Alexandre, născut la 21 septembrie 1956, în Larnaca (Cipru)”. Așa-zisul „tehnician” a afirmat că este cazat la hotelul „Comercianților” din Paris, de pe strada Deux-Boules. Pașaportul său purta viza de intrare în Franța, datată „15 septembrie 1980”. Între filele pașaportului avea permisul de conducere auto...

Mai tîrziu, poliția a descoperit că pașaportul era la fel de fals ca și viza aplicată. Se crede că pentru aceasta a fost nevoie de o organizație puternică și de un rafinat falsificator.

La 25 septembrie, a doua zi după ce Panadryu intrase în posesia motocicletei marca „Suzuki”, un străin cu semnalmente asemănătoare lui, dar exprimîndu-se în engleză, s-a prezentat la biroul de închirieri „Citer”, de pe str. Teatrului, în arondismentul 15: intenționa să închirieze un autoturism, „G.S. 7 CV”. A fost îndrumat la garajul de pe str. Vestului, în arondismentul 14. Acolo a intrat în posesia singurei mașini G.S.-7 CV disponibilă: un splendid bolid galben citrin. A închiriat-o pentru 5 zile, a plătit 1000 de franci și a prezentat un pașaport, precum și un permis internațional de conducere pe numele Joseph Mathias, născut la 14 noiembrie 1955 în Cipru, cu domiciliul în str. Regina Elisabetha nr. 71 din Nicosia; a declarat că locuiește la hotel „Horset” din Paris. Mai tîrziu s-a descoperit că și aceste documente erau false și că str. Regina Elisabetha din Nicosia nu are decît... 50 de numere. Durata închirierii (pînă la 30 septembrie) pare să dovedească

că atentatul fusese prevăzut pentru vineri 25 ori sîmbătă 27 septembrie, singurele două zile ale săptămînii cînd se desfășoară ceremonii la Sinagoga din str. Copernic. Pe 27, era sîrbătoarea de la Soukoth, care reunea, într-un dineu comunitar, aproximativ 300 de persoane. Era oare acesta obiectivul vizat?

Trebuie să fi survenit ceva intrucit la 29 septembrie, Joseph Mathias a prelungit închirierea mașinii pînă la 4 octombrie. Dar, să derulăm cazul...

Vineri 3 octombrie: motocicletă pe care se afla încărcătura explozivă este plasată în fața sinagogei. Motociclistul dispăruse cu bolidul GS galben citrin; motocicletă a fost descoperită cîteva zile mai tîrziu, abandonată într-un parking de pe str. Foch.

La ora 18.35, explozia — de o rară violență — a transformat strada într-un veritabil cîmp de bătălie: autoturisme în flăcări, magazine distruse, 4 morți, 3 răniți. Jumătate de oră mai tîrziu urma să se iasă din sinagogă, unde se aflau cam 300 de persoane.

Poliția a început de îndată ancheta, mergînd pe două fire: unul care ducea spre motocicletă și misteriosul ei cumpărător, celălalt spre „dreapta franceză“. O oră după explozie atentatul a fost revendicat la „France Presse“, printr-un mesaj telefonic anonim, în numele organizației „Fasciile naționaliste europene“.

Anchetatorii au întreprins perchezițiile și interogatoriile și au sfîrșit prin a reține pe un oarecare Jean-Yves Pelly, de 29 ani, vechi adept al F.N.E., un exaltat care a recunoscut a fi autorul telefonului dat Agenției franceze de presă. Dar, adăugase el, este „agent al organizațiilor evreiești infiltrat printre neonaștii francezi“... „Am vrut să ridiculizez și să destabilizez organizația „Fasciile naționaliste europene“, a mai declarat Pelly.

În aceste circumstanțe, pista străină părea poliștilor mult mai plină de promisiuni, îndreptîndu-se într-acolo. Atentatul a implicat mijloace, metode, organizare. Mai mult, explozivul utilizat — penthrită de tip plastic — nu se vinde în Franța. Și în ciuda unei anchete de durată și migăloase, desfășurată la toate hotelurile pariziene, la companiile aeriene, la aeroporturi și la punctele de frontieră, poliștii nu au reușit să le dea teroriștilor de urmă. Abia mult mai tîrziu s-a putut afla că cei 5 membri ai comandoului luaseră — la 4 octombrie — avionul cu destinația Orientul Apropiat.

Dacă ancheta poliției nu are nici cea mai mică șansă să se finalizeze este, însă, sigur că acest atentat, cu implicații politice evidente, se continuă pe un alt teren: în culisele teroriste ale serviciilor secrete. Experții au fost intrigați de un atentat comis la 16 februarie a anului următor, în care două lansatoare de rachete portabile, al căror tir fusese comandat printr-un mecanism cu declanșare întîrziată, au explodat în fața intrării în clădirea ambasadei sud-yemenite de pe str. Iena din F... strada

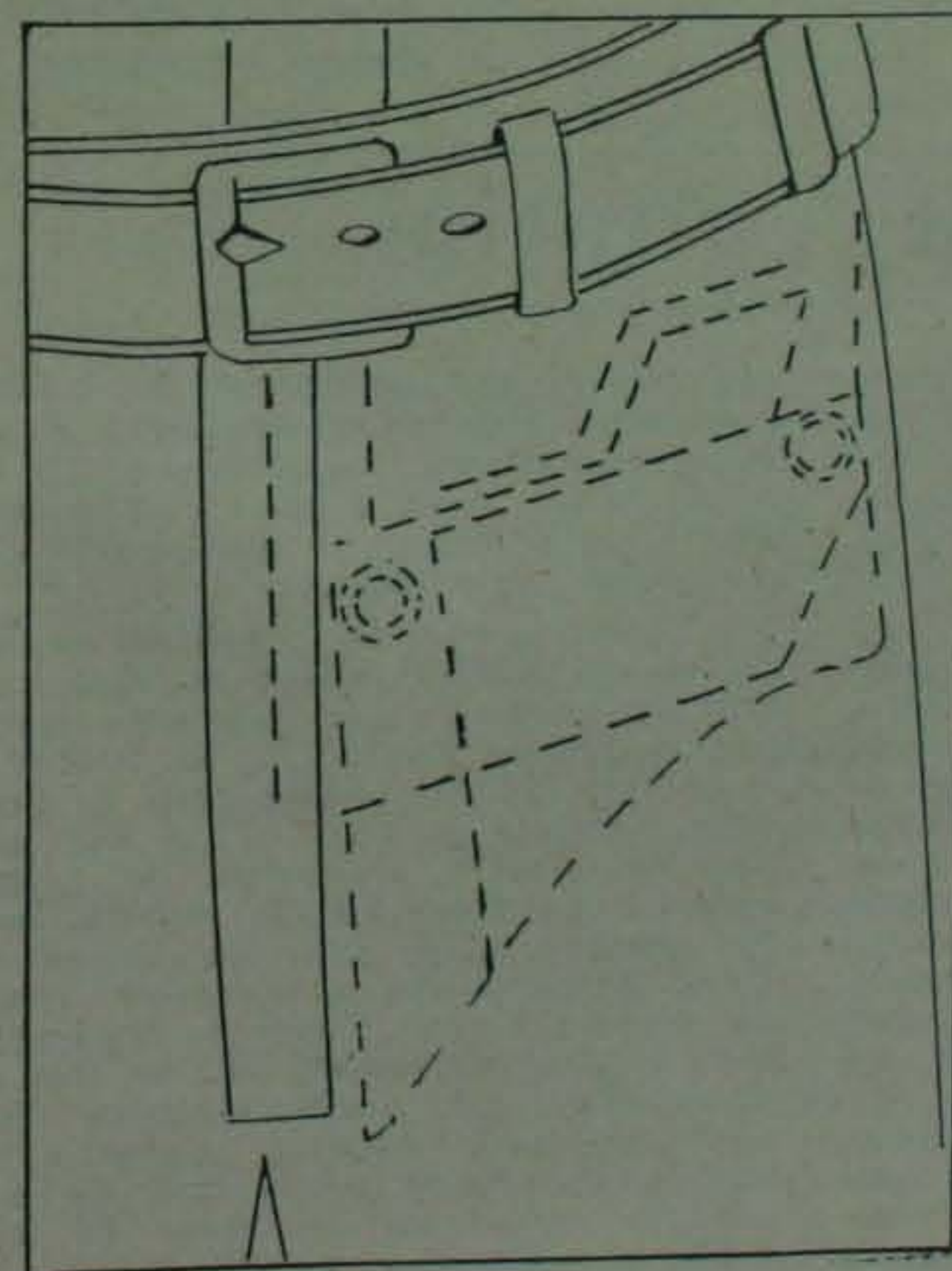
ambasadei, un mesaj: „Remember Copernic“ (n.a. „Amintiți-vă de acțiunea de pe str. Copernic“). Un atentat care amintește cu siguranță de metodele MOSSAD-ului israelian.

După pronosticul unui serviciu secret, se vor găsi cîndva, undeva, în Orientul Apropiat 5 cadavre. Nimeni nu va ști de ce. Nici cine au fost. Cu excepția „creierelor“ și a executanților. Este una din legile războiului secret: bătăliile lui se desfășoară și se sfîrșesc în umbră.

Maior Nicolae TOMA

TOC SPECIAL PENTRU PISTOL

Schema nr. 1
(Pistolul în toc, fixat pe corp)

Potrivit unor știri apărute în presa occidentală, elementele ce intenționează să comită atentate sau acțiuni ostile îndreptate împotriva aviației civile folosesc un nou tip de toc, care permite mascarea sub îmbrăcăminte a unui pistol de dimensiuni reduse. Tocul se fixează de curea — la baza cămășii — și este, astfel, ascuns sub pantalon. Nu este prevăzut cu chingi sau cataramă care să jeneze și nu este necesară purtarea unei veste pentru a ascunde arma. Pistolul stă în toc cu patul în sus și cu țeava la orizontală (schema nr. 1). Poate fi apucat și minuit cu multă ușurință.

Un asemenea toc este conceput pentru următoarele tipuri de arme: OMC Back-up — calibru 380 ACP; Walther PPK și PPK/S — calibru 22 sau 380 ACP; Colt, model nou 25 — calibru 25 ACP.

că atentatul fusese prevăzut pentru vineri 25 ori sîmbătă 27 septembrie, singurele două zile ale săptămîinii cînd se desfășoară ceremonii la Sinagoga din str. Copernic. Pe 27, era sărbătoarea de la Soukoth, care reunește, într-un dineu comunitar, aproximativ 300 de persoane. Era oare acesta obiectivul vizat?

Trebuie să fi survenit ceva intrucît la 29 septembrie, Joseph Mathias a prelungit închirierea mașinii pînă la 4 octombrie. Dar, să derulăm cazul...

Vineri 3 octombrie: motocicletă pe care se afla încărcătura explozivă este plasată în fața sinagogei. Motociclistul dispăruse cu bolidul GS galben citrin; motocicletă a fost descoperită cîteva zile mai tîrziu, abandonată într-un parking de pe str. Foch.

La ora 18,35, explozia — de o rară violență — a transformat strada într-un veritabil cîmp de bătălie: autoturisme în flăcări, magazine distruse, 4 morți, 3 răniți. Jumătate de oră mai tîrziu urma să se iasă din sinagogă, unde se aflau cam 300 de persoane.

Poliția a început de îndată ancheta, mergînd pe două fire: unul care ducea spre motocicletă și misteriosul ei cumpărător, celălalt spre „dreapta franceză”. O oră după explozie atentatul a fost revendicat la „France Presse”, printr-un mesaj telefonic anonim, în numele organizației „Fasciile naționaliste europene”.

Anchetatorii au întreprins perchezițiile și interogatoriile și au sfîrșit prin a reține pe un oarecare Jean-Yves Pelly, de 29 ani, vechi adept al F.N.E., un exaltat care a recunoscut a fi autorul telefonului dat Agenției franceze de presă. Dar, adăugase el, este „agent al organizațiilor evreiești infiltrat printre neonaziștii francezi”... „Am vrut să ridiculizez și să destabilizez organizația „Fasciile naționaliste europene”, a mai declarat Pelly.

În aceste circumstanțe, pista străină părea poliștilor mult mai plină de promisiuni, îndreptîndu-se într-acolo. Atentatul a implicat mijloace, metode, organizare. Mai mult, explozivul utilizat — penthrită de tip plastic — nu se vinde în Franța. Și în ciuda unei anchete de durată și migăloase, desfășurată la toate hotelurile pariziene, la companiile aeriene, la aeroporturi și la punctele de frontieră, poliștii nu au reușit să le dea teroriștilor de urmă. Abia mult mai tîrziu s-a putut afla că cei 5 membri ai comandoului luaseră — la 4 octombrie — avionul cu destinația Orientul Apropiat.

Dacă ancheta poliției nu are nici cea mai mică șansă să se finalizeze este, însă, sigur că acest atentat, cu implicații politice evidente, se continuă pe un alt teren: în culisele teroriste ale serviciilor secrete. Experții au fost intrigați de un atentat comis la 16 februarie a.c. Proiectilele a două lansatoare de rachete portabile, al căror tir fusese programat printr-un mecanism cu declanșare întîrziată, au explodat în plină noapte în clădirea ambasadei sud-yemenite de pe str. Iena din Paris. Pe strada

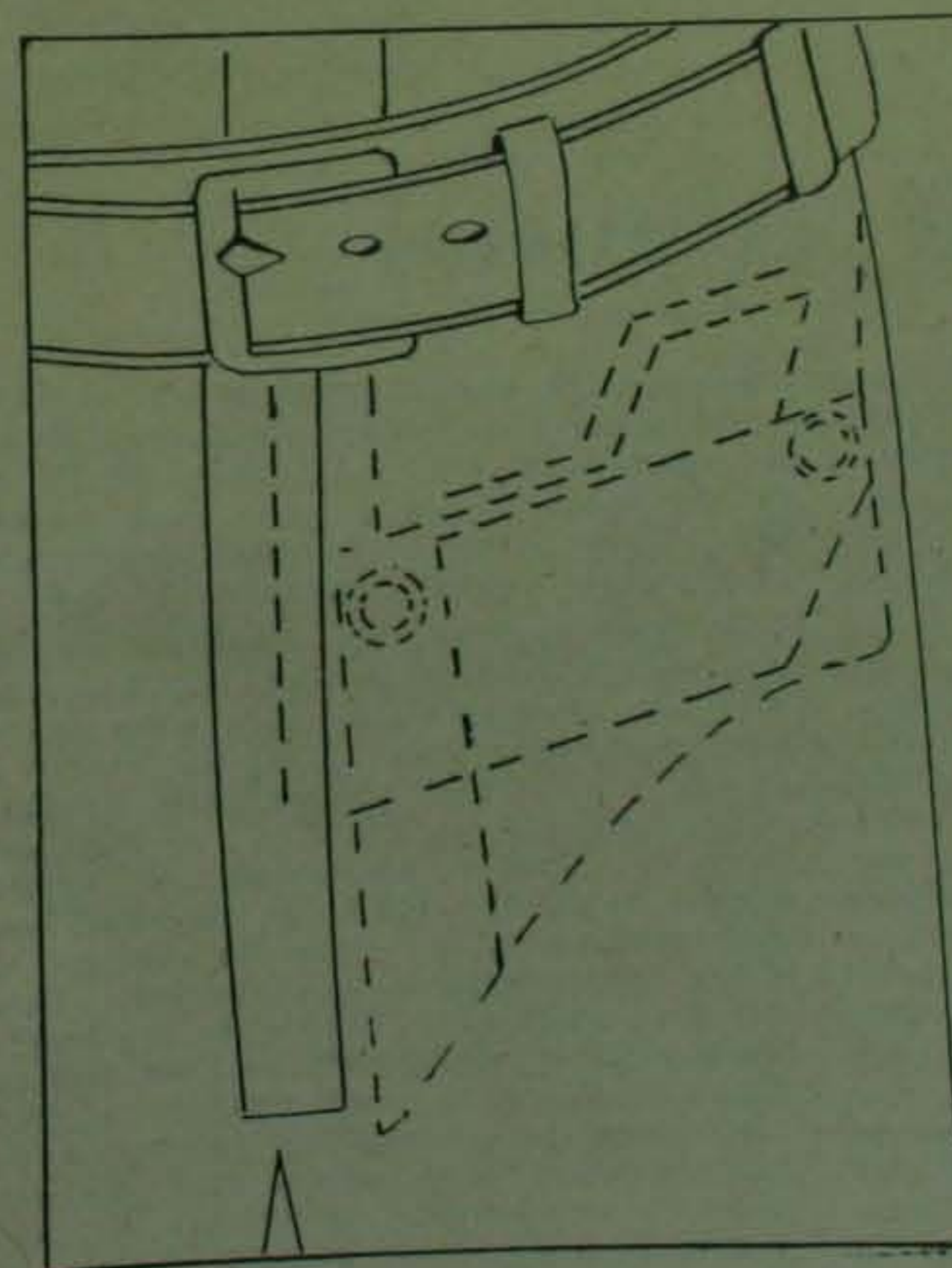
ambasadei, un mesaj: „Remember Copernic” (n.a. „Amintiți-vă de acțiunea de pe str. Copernic”). Un atentat care amintește cu siguranță de metodele MOSSAD-ului israelian.

După pronosticul unui serviciu secret, se vor găsi cîndva, undeva, în Orientul Apropiat 5 cadavre. Nimeni nu va ști de ce. Nici cine au fost. Cu excepția „creierelor” și a executanților. Este una din legile războiului secret: bătăliile lui se desfășoară și se sfîrșesc în umbră.

Maior Nicolae TOMA

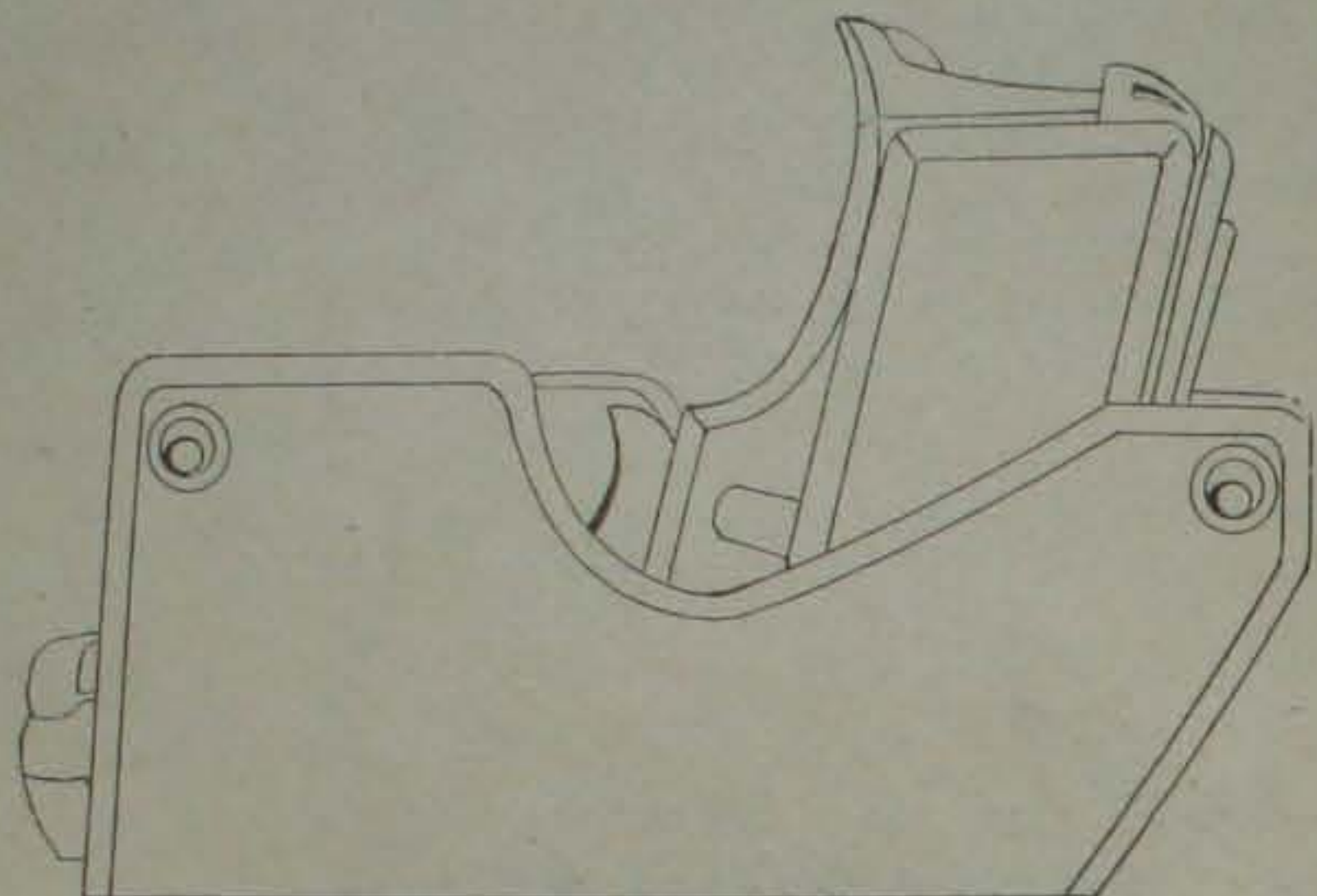
TOC SPECIAL PENTRU PISTOL

Schema nr. 1
(Pistolul în toc, fixat pe corp)

Potrivit unor știri apărute în presa occidentală, elementele ce intenționează să comită atentate sau acțiuni ostile îndreptate împotriva aviației civile folosesc un nou tip de toc, care permite mascarea sub înbrăcăminte a unui pistol de dimensiuni reduse. Tocul se fixează de curea — la baza cămășii — și este, astfel, ascuns sub pantalon. Nu este prevăzut cu chingi sau catarame care să jeneze și nu este necesară purtarea unei veste pentru a ascunde arma. Pistolul stă în toc cu patul în sus și cu teava la orizontală (schema nr. 1). Poate fi apucat și minuit cu multă ușurință.

Un asemenea toc este conceput pentru următoarele tipuri de arme: OMC Back-up — calibru 380 ACP; Walther PPK și PPK/S — calibru 22 sau 380 ACP; Colt, model nou 25 — calibru 25 ACP.

Schema nr. 2
(Pistolul în toc)

Se consideră că pentru a fi descoperită o asemenea armă, percheziția persoanei trebuie făcută cu mare atenție, iar detectorul de metale să fie bine reglat.

Maior Nicolae TOMA

Scheme realizate de
Lt. col. Dumitru NICOLAE

Semnal editorial

Prin grija Serviciului editorial și cinematografic al Ministerului de Interne, în curând urmează să iasă de sub tipar lucrarea „Acțiunea FULGERUL — 90 de minute la Entebbe”, realizată, pe bază de traducere și prelucrare, de Lt. col. Radu Ghica și maior Nicolae Toma.

Scopul tipăririi acestei lucrări este acela al informării și documentării cadrelor Ministerului de Interne cu privire la modul cum s-a acționat în noaptea de 3/4 iulie 1976 pe aeroportul din Entebbe (Uganda) pentru eliberarea ostajilor reținuți în urma unui grav act de piraterie aeriană săvârșit de un grup de teroriști. Dincolo de caracterul ilegal al intervenției israeliene, datorat încălcării suveranității statului ugandez independent, ies puternic în evidență meticulozitatea, ingeniozitatea, disciplina, spiritul de sacrificiu și dotarea tehnică ale comandoului antiterorist, care, prin acțiunea sa incununată de succes, constituie un exemplu pentru forțele similare din alte state, în lupta împotriva flagelului terorismului internațional.

În curs de apariție este și „Mina lungă a spionajului american”, traducere și prelucrare de Lt. col. Ion Tameș și Lt. col. Sergiu Spînu, după o carte care tratează rolul jucat de C.I.A. în desfășurarea unor evenimente internaționale.

Acțiunile spionajului american au reținut atenția opiniei publice mondiale, stîrind îngrijorarea chiar și a unor cercuri guvernamentale din S.U.A. La numai un an de la apariția acestei cărți în versiunea originală — 1975 —, a fost instituită o comisie senatorială de anchetă asupra activității C.I.A. În raportul comisiei respective, o serie de acțiuni ale C.I.A. (interceptarea telefoanelor, controlul corespondenței, luarea în evidență a unor cetățeni nevinovați ș.a.) au fost motivate ca fiind în conformitate cu dispozițiile privind securitatea internă a Statelor Unite. 80 de pagini însă din acest raport, cuprinzînd realizarea de către C.I.A. a proiectelor politicii S.U.A. față de anumite țări în care s-au organizat lovituri de stat, răsturnări de guverne, acțiuni brutale asupra unor personalități

politice etc., n-au mai fost date publicității.

Datele și evenimentele prin care se dezvăluie adevărata dimensiune a „mîinii” C.I.A. nu reprezintă altceva decît imaginea unui spionaj total, pentru contrac-

rarea căruia cadrele de securitate trebuie să-și perfecționeze neconștient pregătirea de specialitate, inclusiv prin desprinderea de concluzii și învățăminte corespunzătoare din această lucrare.

Lt. col. Enache PASCALE

BIBLIOGRAFIE

LA TEMELE PENTRU PREGĂTIREA DE SPECIALITATE A CADRELOR DIN ORGANELE DE SECURITATE (PENTRU CONVOCĂRILE DIN ANUL 1981)

A. Teme comune pentru toate cadrele.

Tema: Cerințe actuale și căi de acțiune pentru perfecționarea muncii de creare și folosire a rețelei informative. Necesitatea sporirii răspunderii și a profesionalității cadrelor în acest domeniu.

— Nicolae Ceaușescu: Cuvîntare la Adunarea activului de partid și a cadrelor de conducere din Ministerul de Interne — 23 decembrie 1976, broșură, Ed. politică — 1976; Mesajul adresat lucrătorilor Ministerului de Interne cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la crearea organelor de securitate („Securitatea” nr. 4/1978).

— Ordinele ministrului de interne nr. 000700/1975 și 000875/1976.

— Hotărîrea Consiliului de conducere al Departamentului securității statului din 7 octombrie 1980.

— Programul de măsuri al Departamentului securității statului, difuzat la unități cu nr. D/0012.121 din 15 ianuarie 1981.

— Programele de măsuri pe problemele prioritare ale muncii de securitate.

— Lucrările: Criterii privind recrutarea de informatori și colaboratori pentru munca de securitate, „Organizarea legăturii cu rețeaua informativă” și „Combinatii și legende informative”, Serviciul editorial și cinematografic — 1976.

— Publicația „Securitatea” nr. 2/1980, pag. 4; nr. 3/1980, pag. 13; nr. 4/1980, pag. 4; nr. 1/1981, pag. 3, 19—34; 59.

Tema: Activitatea prezentă a serviciilor de spionaj pentru culegerea de informații despre unitățile și cadrele de securitate; măsuri de prevenire și autoapărare ce se impun a fi întreprinse. Rolul cadrelor de conducere în acest domeniu.

— Nicolae Ceaușescu: Expunere la Adunarea festivă consacrată celei de-a 60-a aniversări a creării Partidului Comunist Român, Scinteia nr. 12040 din 9 mai 1981, pag. 4 (coloanele 3—4) și pag. 5 (coloanele 1—5).

— Ordinele ministrului de interne nr. 0685/1975 și 0001430/1978.

— Programul de măsuri al Departamentului securității statului, difuzat la unități cu nr. D/0012121 din 15 ianuarie 1981.

— Lucrarea: „Forme, metode, mijloace de acțiune folosite și categorii de informații căutate de serviciile de spionaj și cercurile reacționare din străinătate în activitatea ostilă desfășurată împotriva R. S. România”, Serviciul editorial și cinematografic — 1980.

— Lucrarea „Combinatii și legende informative”, Serviciul editorial și cinematografic — 1976, pag. 12—16.

— Publicația „Securitatea” nr. 2/1979, pag. 52; nr. 3/1979, pag. 28; nr. 2/1980, pag. 4 și 36; nr. 4/1980, pag. 11; nr. 1/1981, pag. 3; nr. 2/1981, pag. 10.

Tema: Metode și mijloace folosite în redactarea, multiplicarea și difuzarea înscrisurilor anonime cu conținut necorespunzător. Prevenirea răspîndirii unor asemenea înscrisuri și modalități concrete de lucru pentru depistarea operativă a autorilor și difuzorilor lor.

— Decretul nr. 121/1978 privind organizarea și funcționarea Ministerului de Interne.

— Ordinele ministrului de interne nr. 000700/1975, 000875/1976 și 001225/1977.

— Programul de măsuri al Departamentului securității statului, difuzat la unități cu nr. D/0012121 din 15 ianuarie 1981.

— Publicația „Securitatea” nr. 3/1979, pag. 16 și 60; nr. 2/1980, pag. 4; nr. 3/1980, pag. 13; nr. 1/1981, pag. 3; nr. 2/1981, pag. 35, 67, 70.

— Lucrarea „Înscrierile anonime și autorii lor”, Serviciul editorial și cinematografic — 1980.

Tema: Situații în care se întocmesc procese-verbale de constatare a efectuării actelor premergătoare de către ofițerii din aparatul informativ-operativ de securitate.

— Codul de procedură penală, art. 224, 63—64, 23—24, 70, 78—86; 89, 90—91, 98, 101, 105, 111, 113, 131, 200, 203, 223.

— Ordinele ministrului de interne nr. 000875/1976, D/00115/1979.

— Publicația „Securitatea” nr. 4/1980, pag. 21; nr. 2/1981, pag. 43.

— Gh. Teodoru — Lucia Moldovan: „Drept procesual penal”, Ed. didactică și pedagogică, București — 1979, pag. 170—171 și 206—207.

B. Teme specifice.

Informații interne.

Tema: Căi, metode și mijloace de prevenire și neutralizare a acțiunilor ostile ale străinilor care, pe timpul șederii în țara noastră, pun la cale sau desfășoară activitate fascistă, naționalist-iredentistă, propagandă dușmănoasă ori incită la asemenea acte antisociale.

— Ordinul ministrului de interne nr. D/00120/1979.

— Programul Departamentului securității statului, difuzat la unități cu nr. D/0012121 din 15 ianuarie 1981.

— Programele de măsuri în problemele legionară, naționalist-iredentistă, foști condamnați pentru infracțiuni contra securității statului și în acțiunea „Eterul”.

— Publicația „Securitatea” nr. 2/1979, pag. 12; nr. 1/1980, pag. 31; nr. 2/1980, pag. 4, 18, 30 și 36; nr. 3/1980, pag. 33; nr. 1/1981, pag. 3 și 56.

Tema: Particularități ale muncii de creare, instruire, educare și verificare a rețelei informative folosite în rindul persoanelor cu antecedente politice și penale, în instituțiile de artă, cultură, sănătate și învățământ, precum și al elementelor cu intenții de trecere frauduloasă a frontierei ori de a iniția acțiuni așa-zis protestatere.

— Nicolae Ceaușescu: Cuvîntare la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. din 5—7 septembrie 1979, Ed. politică — 1979, pag. 54—59.

— Ordinele ministrului de interne nr. 000875/1976 și D/00120/1979.

— Programul de măsuri al Departamentului securității statului, difuzat la unități cu nr. D/0012121 din 15 ianuarie 1981.

— Documentarul difuzat la inspectoratele județene cu nr. D/0012084 din 3 aprilie 1980.

— Publicația „Securitatea” nr. 1/1980, pag. 31; nr. 2/1980, pag. 4, 18 și 30; nr. 3/1980, pag. 33; nr. 1/1980, pag. 4; nr. 1/1981, pag. 3, 27 și 56.

Contrainformații în sectoarele economice.

Tema: Modul de acțiune pentru realizarea sarcinilor din Programul de măsuri în acțiunea „Atlas”.

— Legea nr. 21/1975 privind participarea unităților economice române la societăți mixte în străinătate.

— Legea nr. 74/1972 privind organizarea și funcționarea societăților mixte în R. S. România.

— Programul de măsuri în acțiunea „Atlas”.

— Concluziile convocării de pregătire cu șefii serviciilor de contrainformații în sectoarele economice din decembrie 1980.

— Publicația „Securitatea” nr. 2/1980, pag. 4; nr. 1/1981, pag. 3.

Tema: Probleme actuale ale perfecționării continue a activității de creare și folosire a rețelei informative pe profil de contrainformații în sectoarele economice.

— Ordinele ministrului de interne nr. 000700/1975, 000875/1976.

— Programul de măsuri al Departamentului securității statului, difuzat la unități cu nr. D/0012121 din 15 ianuarie 1981.

— Lucrările: „Probleme ale activității de contrainformații în sectoarele economice”, „Criterii privind recrutarea de informatori și colaboratori pentru munca de securitate”, „Organizarea legăturii cu rețeaua informativă”, „Combinatii și legende informative”, toate editate în 1976 de Serviciul editorial și cinematografic.

— Publicația „Securitatea” nr. 2/1980, pag. 4; nr. 3/1980, pag. 13 și 38; nr. 1/1981, pag. 3 și 22.

Contraspionaj.

Tema: Particularități în crearea și folosirea rețelei informative de contraspionaj din rindul străinilor. Apărarea rețelei informative de contraspionaj.

— Ordinele ministrului de interne nr. 000700/1975 (capitolele III și IV) și D/00120/1979, art. 21—22.

— Programul Departamentului securității statului, difuzat la unități cu nr. D/0012121 din 15 ianuarie 1981.

— Lucrările „Criterii privind recrutarea de informatori și colaboratori pentru munca de securitate”, „Organizarea legăturii cu rețeaua informativă”, „Combinatii și legende informative”, toate editate în 1976 de Serviciul editorial și cinematografic.

— Publicația „Securitatea” nr. 2/1979, pag. 32; nr. 2/1980, pag. 4; nr. 3/1980, pag. 19; nr. 1/1981, pag. 3; nr. 2/1981, pag. 31.

Tema: Modul de acțiune al serviciilor de spionaj sub acoperirea unor posturi de radio străine și activitatea de informații desfășurată de ziariști și corespondenți străini de presă și televiziune; măsuri de contracarare.

— Nicolae Ceaușescu: „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, Ed. pol. — 1976, vol. 18, pag. 687.

— Programul de măsuri în acțiunea „Eterul”, din aprilie 1981.

— Publicația „Securitatea” nr. 2/1979, pag. 12; nr. 1/1980, pag. 9 și 31; nr. 2/1980, pag. 18 și 36; nr. 1/1981, pag. 56.

Comerț — protocol.

Tema: Măsuri ce trebuie întreprinse pentru luarea în control de securitate a contractelor de valori mari; analiza situației operative și a principalelor norme de drept referitoare la încheierea și derularea acestor contracte.

— Nicolae Ceaușescu: „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”, Ed. politică — 1977, vol. 13, pag. 75.

— Publicația „Securitatea” nr. 3/1978, pag. 52; nr. 4/1978, pag. 27; nr. 1/1980, pag. 50; nr. 2/1980, pag. 4; nr. 1/1981, pag. 3.

Contrainformații militare.

Tema: Concepția de acțiune și metodologia organizării pe criterii științifice a activității de apărare a secretului de stat și de prevenire a scurgerii de informații din obiectivele asigurate contrainformativ.

— Nicolae Ceaușescu: Cuvîntare la Adunarea activului de partid și a cadrelor de conducere din Ministerul de Interne — 23 decembrie 1976 — Ed. politică — 1976, pag. 8—14 și 17—22.

— Legea nr. 23/1971, Decretul nr. 121/1978 și H.C.M. nr. 18 și 19/1972.

— Ordinele ministrului de interne nr. 0685/1975 și 150/1972.

— Lucrarea: „Sarcinile ce revin organelor de securitate pentru apărarea secretului de stat”, Serviciul editorial și cinematografic — 1980.

— Publicația „Securitatea” nr. 1/1979, pag. 18; nr. 2/1979, pag. 37; nr. 3/1979, pag. 28; nr. 1/1980, pag. 43; nr. 2/1980, pag. 41; nr. 4/1980, pag. 11; nr. 1/1981, pag. 3; nr. 2/1981, pag. 53.

Aniterorism.

Tema: Particularitățile organizării și desfășurării muncii informative pentru prevenirea și neutralizarea acțiunilor teroriste. Modalități de penetrare informativă în organizațiile și grupările teroriste.

— Nicolae Ceaușescu: Raport la cel de-al XII-lea Congres al P.C.R., Editura politică, București — 1979, pag. 64—65; 90—94.

— Ordinul comandantului suprem al Forțelor armate nr. H/003785/1978 și Instrucțiunile nr. M-36/1978 și M-40/1978.

— Ordinele ministrului de interne nr. 000875/1976, nr. 001370/1978, nr. 001084 din 1977, nr. D/00120/1979 și nr. D/00110/1979.

— Programul de măsuri al Departamentului securității statului, difuzat la unități cu nr. D/0012121 din 15 ianuarie 1981.

— Publicația „Securitatea” nr. 1/1979, pag. 32; nr. 2/1979, pag. 43; nr. 3/1979, pag. 41; nr. 4/1979, pag. 27; nr. 2/1981, pag. 19.

Obs.: Această bibliografie este recomandată și la tema: „Criterii de selecționare și de supraveghere sau urmărire informativă a cetățenilor străini suspecți pe profilul activității antiteroriste”.

Cercetări penale.

Tema: Particularitățile cercetării autorilor de înscrisuri cu conținut dușmănos.

— Codul penal, art. 23—31, 166, 236—238.

— Codul de procedură penală, art. 62—64, 69—74, 78—86, 94—95, 96—113, 115, 198.

— Legea presei nr. 3/1974, republicată în Buletinul oficial nr. 3 din 19 ianuarie 1978, art. 94.

— Ordinele ministrului de interne nr. 000875/1976 și D/00115/1979.

— Lucrarea: „Inscrisurile anonime și autorii lor”, Serviciul editorial și cinematografic — 1980.

— Publicația „Securitatea” nr. 4/1980, pag. 21, nr. 2/1981, pag. 40.

Tema: Aplicarea măsurii confiscării speciale prevăzute de Codul penal în cazurile lucrate de organele de securitate în care nu se impune începerea urmăririi penale ori se dau soluții de neurmărire.

— Codul penal, art. 111—112, 118, 22, 30, 170 alin. 3, 172 alin. 1, 323 alin. 3, 18/1, 92, 302, 254—257, 279—281.

— Codul de procedură penală, art. 10 lit. e, g și f, art. 105, 224 și 439.

— Legea presei nr. 3/1974, republicată în Buletinul oficial nr. 3 din 19 ianuarie 1978, Legea nr. 30/1978 privind Codul vamal al R.S.R., publicată în Buletinul oficial nr. 115 din 28 decembrie 1978 și Decretul nr. 244 din 1978 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase, publicat în Buletinul oficial nr. 63 din 15 iulie 1978 („Culegere de acte normative pentru uzul lucrătorilor Ministerului de Interne”. Perioada I ianuarie — 31 decembrie 1978, Serviciul editorial și cinematografic — 1980). Decretul nr. 210/1960 privind regimul mijloacelor de plată străine, metalelor prețioase și pietrelor prețioase, republicat în Buletinul oficial nr. 56 din 19 mai 1972, modificat prin Decretul nr. 53, publicat în Buletinul oficial nr. 16 din 24 martie 1981. Decretul nr. 544/1969 privind organizarea evidenței stațiilor de radio-emisie, publicat în Buletinul oficial nr. 81 din 29 iulie 1969.

— H.C.M. nr. 18/1972 (nepublicată) privind modul de stabilire a relațiilor organizațiilor socialiste și salariaților acestora cu misiunile diplomatice acreditate în R.S.R., oficiile consulare, organizațiile sau reprezentanțele statelor străine și cetățenii străini.

— Normele privind reglementarea primirii, gestionării, evidenței și utilizării obiectelor (cadourilor) primite de la străini, în țară sau în străinătate, aprobate de Biroul Permanent al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. cu nr. 2430/2102 din 23 mai 1977.

— Publicația „Securitatea” nr. 4/1980, pag. 21; nr. 2/1981, pag. 47.